

Liget

HORGAS BÉLA

UGYE MEGISMERSZ

válogatott és új versek [1997-2015]

Horgas Béla

UGYE MEGISMERSZ

válogatott és új versek

1997-2015

a szerző képeivel

Kiadja a Liget Műhely Alapítvány, 2017

Szerkesztő | Levendel Júlia, Horgas Judit

Könyvterv | René Margit

Tördelés | Károlyné Őr Erzsébet

ISBN 978-615-5419-25-6

A könyv megjelenését a Nemzeti Kulturális Alap támogatta

TARTALOM

FÖLFEDEM AJÁNLÁSOMAT

E-dedikáció	10
Hatvannyolcas regény	12
Diotima most	15
Megnyílik	16
Töredék	18
Úgy és így	19
A lakatlan csigaház	20
A bókoló bogáncs	22
Primula maxima	24
Egy prima számra	26
A negyvennyolcas számra	28
Így udvarol szerelmének (4)	30
Helyesbítés toldalékkal	31
Régi trükk	33
Vaskesztyűs	34
Lassú	36

A TITKOS TAN

Mint vénülő alkimista	38
Görög beszéd	40
Kérdései az Égeinél	41
A hal tréfája	42
Festett hal	43
Boldog szél	45
Múltam ott	46
Csak azt jelentse	48
Vers által	49

LÁDD EZ ITT A MOSZKVA TÉR

Quodlibet	51
A leláncolt kuka	54
Szava tárgyilagos	56
Egy kimustrált bútorlap előtt	57
A jövő már megvolt	59
Füves hegy oldalán vénülő pasas	62
Dadog	64
Félnóta	65
A Moszkva téren mit remélhetek?	67
Metafora tér	70
Csak a szégyen	72

A MÉLYSÉGBŐL TÖRT FÖL

Kompozíció	75
Mit remélt?	77
Zihálását a mélységből	79
Biztos, mert nincs	80
Kérdezősködés	81
Napló-vers: pik, pik	82
Fekete kabátom dala	83
Fekete kabátjához	85
A fekete kabát epilógja	87
Szerelmes vers	89
Faborona	90
Jónál jobb	91

MENTÜNK – MENTEK

Világnap (-tól -ig)	93
A vak fűrészgép katonái	103
A koránkelő Klee	105
A Városmajorhoz	109

EZ MÉG A NYÁR

Iipse	114
Egy sarki cipőbolt felett	115
Végremény	117
Dalvonal	121
Konténer	122
Mint kezdet	125
Víg vacsora	126
Libikókán a Művész mozi előtt	128
Ujjgyakorlat	129
Szóval átlépés	130
Szólna madarak nyelvén	131
Korfun egy makacs antropomorf	132

REJTETTEBB GEOMETRIA

Szorgos rajzoló	135
Születésnapjára és majdnem	136
Milyen nyiladék	137
Imént	138
Falragasz	139
Vargabetűk	140
Két szürke fejű férfi az Intercityn	142
Ujjnyi	144
Képernyő-délelőtt a Retek utcán	146
A lilahagyma szépsége	148
Alvó könyököd...	149
Kétezerkettes	150
A Húvösvölgyön át	152

VÁG MEG RÁG

Nyí	155
Lefolyó-dal	156
Nagyanyám a Teahouse előtt	158
Két apaszív a park sarkán	161
Pingál egy „szigorúan titkos!”...	164
Aggastyán	168

NAP-ÖZÖNBEN

Pinkóda	170
Himnusz-töredék	177
Nyárvégi	180
Pohárban darázs	182
Öreg légy	184
Bolond húr	185
Ki nem mondani	187
Előbeszéd	189
A helyszíni közvetítés fölcserélése	190
Úgy (a bizonyossági reláció)	191
Forró lyuk	192
Reális dal	193
Ugye megismersz	194
Az illetlen változat	197
Ez a sáv	198
A lépkedőhöz	199

PINGÁLT ZENÉK

Ária	201
Mondom	203
Fuss tovább te sor	204
A fölizzított kordé október 23-án	205
Politikai verset...	207
Zárját nyitva sír	209
Van köztünk vonal...	210
A fondorlatos kutyagoló	211
De hő és átkarolás terén	212
Invokáció	214
Rima-szonett	216
Hajtogatás még	217

VAK SZÁMSOROK

A levakarhatatlan illusztráció	219
Egy feketerígó	220
Idő-sebek	222
Merő realitás	224
Áhítozás szóból...	226
Zokszó a zagyban	227
Nekifutás	228
Jázminok	230
Bejutni kijutni	231
Elég közel	233
Malomban	234
Szerű	235
Egy antológia-lakóra	237
Episztola	239
Miviszi	240
Átível	242
Pont itt	243
Huzavona	244
Hajlatához	245

A FOLYTATÁS ESZMÉJE

„Partszegélyein túl”	247
Művészon	248
Csak fú a szél	249
Tükröződés	250
Ha landzsáim kvar-tettje	251
Intim párbeszéd	255
Ötmilis elbeszélés	256
Tangó	258
Az Adria hátvonala	260
Riadalom-dal	262
A hajnali látogató	263
Hűlt hely	266
Földhözragadt elbeszélés...	268

EGY KÖZÜLÜK

A merev arc	271
Kifeszített szálon	273
A véletlen kedvezményezettje	274
Egy piaci padon	276
Pedzem	278
Hovatovább	281
Parkizom	283
Semmiség	285
Túrabet	286
Ponyvaregényem margójára	287
Kérelem: szavaimhoz	290

TARTALOM ABC RENDBEN

A

A bókoló bogáncs	22
A fekete kabát epilógja	87
A fondorlatos kutyagoló	211
A fölizzított kordé október 23-án	205
A hajnali látogató	263
A hal tréfája	42
A helyszíni közvetítés fölcserélése	190
A Hűvösvölgyön át	152
A jövő már megvolt	59
A koránkelő Klee	105
A lakatlan csigaház	20
A leláncolt kuka	54
A lépkedőhöz	199
A levakarhatatlan illusztráció	219
A lilahagyma szépsége	148
A merev arc	271
A Moszkva téren mit remélhetek?	67
A negyvennyolcas számra	28
A vak fűrészgép katonái	103
A Városmajorhoz	109
A véletlen kedvezményezettje	274
Aggastyán	168
Áhítózás szóból...	226
Alvó könyököd...	149
Ária	201
Átível	242
Az Adria hátvonala	260
Az illetlen változat	197

B

Bejutni kijutni	231
Biztos, mert nincs	80
Boldog szél	45
Bolond húr	185

C

Csak a szégyen	72
Csak azt jelentse	48
Csak fú a szél	249

D

Dadog	64
Dalvonal	121
De hő és átkarolás terén	212
Diotima most	15

E

E-dedikáció	10
Egy antológia-lakóra	237
Egy feketerigó	220
Egy kimustrált bútorlap előtt	57
Egy piaci padon	276
Egy prima számra	26
Egy sarki cipőbolt felett	115
Elég közel	233
Előbeszéd	189
Episztola	239
Ez a sáv	198

F

Faborona	90
Falragasz	139
Fekete kabátjához	85
Fekete kabátom dala	83
Félnóta	65
Festett hal	43
Forró lyuk	192
Földhözragadt elbeszélés...	268
Fuss tovább te sor	204
Füves hegy oldalán vénülő pasas	62

G

Görög beszéd	40
--------------	----

H

Ha landszáim kvar-tettje	251
Hajlatához	245
Hajtogatás még	217
Hatvannyolcas regény	12
Helyesbítés toldalékkal	31
Himnusz töredék	177
Hovatovább	281
Huzavona	244
Hűlt hely	266

I

Idő-sebek	222
Így udvarol szerelmének (4)	30
Imént	138
Intim párbeszéd	255
Invokáció	214
Ipse	114

J

Jázminok	230
Jónál jobb	91

K

Képernyő-délelőtt a Retek utcán	146
Kérdései az Égeinél	41
Kérdezősködés	81
Kérelem: szavaimhoz	290
Két apaszív a park sarkán	161
Két szürke fejű férfi az Intercityn	142
Kétezerkettes	150
Ki nem mondani	187
Kifeszített szalon	273
Kompozíció	75
Konténer	122
Korfun egy makacs antropomorf	132

L

Lassú	36
Lefolyó-dal	156
Libikókán a Művész mozi előtt	128

M

Malomban	234
Megnyílik	16
Merő realitás	224
Metafora tér	70
Milyen nyiladék	137
Mint kezdet	125
Mint vénülő alkimista	38
Mit remélt?	77
Miviszi	240
Mondom	203
Múltam ott	46
Művészon	248

N

Nagyanyám a Teahouse előtt	158
Napló-vers: pik, pik	82
Nekifutás	228
Nyárvégi	180
Nyí	155

O

Öreg légy	184
Ötmilis elbeszélés	256

P

Parkizom	283
„Partszegélyein túl”	247
Pedzem	278
Pingál egy „szigorúan titkos!”...	164
Pinkóda	170
Pohárban darázs	182
Politikai verset...	207
Pont itt	243
Ponyvaregényem margójára	287
Primula maxima	24

Q

Quodlibet	51
-----------	----

R

Reális dal	193
Régi trükk	33
Riadalom-dal	262
Rima-szonett	216

S

Semmiség	285
Szava tárgyilagos	56
Szerelmes vers	89
Szerű	235
Szólna madarak nyelvén	131
Szorgos rajzolók	135
Szóval átlépés	130
Születésnapjára és majdnem	136

T

Tangó	258
Töredék	18
Túrabot	286
Tükröződés	250

U

Úgy (a bizonyossági reláció)	191
Úgy és így	19
Ugye megismersz	194
Ujjgyakorlat	129
Ujjnyi	144

V

Van köztünk vonal...	210
Vargabetűk	140
Vaskesztyűs	34
Végremény	117
Vers által	49
Víg vacsora	126
Világnap (-tól -ig)	93

Z

Zárját nyitva sír	209
Zihálását a mélységből	79
Zokszó a zagyan	227

FÖLFEDEM
AJÁNLÁSOMAT

E-DEDIKÁCIÓ

Úgy írom
ezeket a sorokat,
ahogy billentyűző ujjamra jönnek,
szinte rajzolom
kétkedve reménykedő hangzataikat,
annyira komolyan veszem:
virtuális dedikációm valahogy,
valamilyen fokon,
módon
(az se mindegy, milyenen),
a hálózaton is személyes legyen:
lehet-e?
Nyíltan fölfedem ajánlásomat,
mintha magamnak írnám,
úgy viszem vásárra az irhám,
rég
akvarellemről ide másolom:
„meztelen ráhasalás a versre”,
és e könyv (e-könyv) fölbiztat erre,
szó-kép-térként
elém kiterül,
mintha
ezt is a véletlen kedvezményezettjeként találtam volna,
holott csakugyan.
Mikor megragadtam, meg ő is engem,
az aktuális világtam-tam
már erre hangolva játszott, és ma is, hát képzelhetem:
lógunk a neten,
s ha ezt a pár szót a festményekkel
felteszem,
ugye, feltehetem,
hogy a nyomukban általad életre keltettek
hasonlítnak majd az én eszkábáltjaimra,

vagy ha alig, vagy egyenesen ellenére lesznek,
az is rendjén való,
mert vele azonos soha nem lehet egy sem –
tudom, ez a
„nézés és hallás közötti merő alaköltés”
már csak ilyen,
a mindig éppen akkor történő pillanat szerinti mosti,
tény és való:
mint itt ez a képes e-dedikáció.

HATVANNYOLCAS REGÉNY

hatvannyolc tavaszán
egy hatvandolláros turistaút első állomásán
Velencében a Szent Márk téren
leültek egy kávéra
kerül amibe kerül száznyolcvan lírába került
és csak néztek néztek
két kelet-közép-európai szürkéből kikeveredett
mohó színszomjazó
két egymásnak született szerető
a férfi harmincegy huszonnégy a nő
néznek most megint és ugyanott
nyár van
az ugráló számok térképzeteket
ráncigálnak elő bűvészketreceket
tehetetlenül hüppögő-hápgógó emlékezetükben
arcok süvítenek és rémlenek fel nevek mondatok
tolulnak társak társaságok
egy alásüllyedt társadalom mozija pereg
a rendszer lidércnyomásos képregénye
szürrealista tüntetés vaksi lázálom
de a vízre épült város valósága segít
elhitetni
hogyan megeshetett velük ami meg
és úgy ahogyan
az egész most egyetlen pillanatban
rájuk szakad körük hurkolódik
összeszövődve a véletlen szál az elemi résszel
az ésszel felfoghatatlan élő
és a rücskös anyagi a holt
valódi volt a kaland s tart ma is
nekifutások újra meg újra rácsodálkozások
ohó hát ilyen gyönyörű és ennyire hazug
fantasztikus

megalázónak mondjam-e hogy mennyi kaparászás
négykézláb mászás
egyensúlyozás a periféria csorba peremén
magán-mese és köz-közlemény már-már prédikáció
a makacsul hajtogatott „nem”
és az összeácsolt „igen”
ha kiteregetném s a velencei bazár deszkáin
előadnám viccesen
miért ne hinnék el nekem
megvan végre a hely az éppen nekem való
cselvető faló
egy barna-szürke kagyló szépsége
a tengerparton tárgyi bizonyíték
a vihar előtti-utáni felhők futása köröskörül
a horizonton
személyre szólóan dramatizál
az időpont egyszeri alkalmat kínál
áriázni taszigál tedd meg
egy regény kulminál itt hahó drága turista-társak
megannyi látnok akik nyaranta nyugatra hágtok
a tanulság kipattan itt van a megoldás van
van
hallga csak hallga
de a balga szájtepő bolond szerencsémre
némán hujjogát bennem
látja érzi tudja
a téren tolongó tömeg kínja megérintheetlen
a Sóhajok Hídját fotózók konglomerátuma vakon villog
a bedugult pályákon veszteglő gondolák
csupa ezüsttel kiverő koporsó
a selyempárnákon bénán elheverő
tetszhalott utasok arckifejezése
a bazári cifraság és a süllyedő paloták pusztuló pompája
a harmincfokos hő áttetsző felhőiben látomásosan
a hangzavar fölcsapó hullámaiban
sárkoloncosan át- meg átdobódik a
minden regényt és várost bekebelező elkendőző
világállapotként delejező erő
irritál és kábít körülhízeleg és lesajnál

érzékeimet összezagyválná nem hagyom
átlibben fölöttem
jelzői falra hányt borsószemek közöny-gömböcskék
szétgurulnak csoszogó talpak alatt valaki
mindig hanyatt vágódik erre röhögés csap fel
köröskörül
tovasodródás csak amit fölviláglónak szeretnél
a kérdés kevés meddő résskeresés volna a létezés
szavak tömkelege huppan
pordurranások
tétélezés nélküli csobbanások alatt
minha mindenütt ugyanaz szólna
tengerparti fényben zsivajgó testek közé nyomódva
éber álom képeit rakosgatom
magamban írok ez ilyen nem-regény
tapogatózom hang iránt megrögzött fülelő
meghallom-e mai ritmusod idő
hetvenegy a férfi hatvannégy a nő
milyen nyelv és hely volna jó ha Velence sem
milyen dallamra lüktető értelem elmondani
talán a tengeri kagylók szürke-barna csíkjai
mentén
kellene
siklani
megteszem

DIOTIMA MOST

*Minden volt s lesz versem a tied, naspolya-felem,
az öregedést aszalódásnak szeretném platóni módra,
ülni veled oly lakomát, hogy Diotima is elmosolyodjék.*
(A második személy, 1986)

Ne hidd, hogy a szerelmes vers, ha a költő megöregszik, s mondjuk, hetven és nyolcvan között zötyög, és régi próbálkozásait mondogatja, jobbra csak magában, mert hangképzői engedetlenül zizeregnek; ne hidd, hogy ha újramondja, amit már eddig is mondott, az csak ismétlés lehet – még ha betű szerint is ugyanaz a szó, akkor sem, mert mégis más minden konkrét mondat, hiszen akkor jön világra éppen, ha meg folytatás (és mióta ez a tét már), addig még soha nem volt szólási vágy viszi; fél évszázadot meghaladó történet fogja körül készségesen, és a szerelmes vers a költőnek mintegy kellett magát:

gyere, az ugyanúgy egészen más is lehet, mint eddig, s akkor már az ugyanaz is vele;

de ne hidd, hogy a szerelmes vers és szerzője bármilyen szimbiózisban is létezik ma már, és az öreg iparos tudja, amit a fiatal is tudott, hogy verset döögve, keringőzve-kacsázva akár a legelvontabb formációk körül bukdácsolva, a lehetetlent kísértve legfeljebb körülírni, megközelíteni képes, s ha azt hinné, most majd sikerül működését tökéletesen átlátni, egészét megragadni, ráadásul a szerelmes vers minderre kiterjedő és mindezen túl toluló hullámain siklani, ugyanúgy tévedne, mintha meg sem próbálná,

tehát megpróbálja, hogy ne csak a „mi”, hanem a „hogyan” is hangot kapjon itt, és ne csak az elhallgatásban, de a kimondásban is találjon nevet, ezért azt kérdezem, amire csak most, ebben a pillanatban születhet válasz, tehát vadonatúj:

elmosolyodott-e már Diotima, és milyen az aszalódás meg ez az egész versadakozás, nemcsak a *minden*, hanem a *tied*? mit jelent milyen értelemben és lehet-e, hogy visszakérdezéseim is vigyenek, de nélkülük is túlkerüljek az ismétlések túlságain,

túl akkor a túlon, a beszéden, a versen, ezen a prózaversen is, amiben vagyok most? Szó nélkül legyek a némaság és a hallgatás közti csöndben, spekuláción túli névtelenben... elég.

Itt vagyok, és most vagyok, írom-mondom: minden volt s lesz versem a tied, szemben ülsz velem, és Diotima elmosolyodik.

MEGNYÍLIK

Megnyílik
s nem csupán az idő teszi,
nem először történik meg velem,
mégsem tudom megmondani,
mi az,
talán nincs is neve;
rám tör, átjár,
tapasztalom.
Mikor már vagy harmadszor érzékeltem,
mindjárt ráismertem,
s tudtam, ha újra átélem,
ez a tudás is hozzáadódik
a történéshez,
de mellékszál csupán,
nem maga a megnyílás
az egész tétje,
a mélye,
csupán a körülménye, a kezdete;
egy szerda
délutáni pillanatban, háromnegyed 3-kor.
Ülünk a szobánkban.
Én a térdemen tartott, ő az asztalon fekvő
laptop képernyőjéhez
hajolva,
és a jelenetben
semmi nincs, ami máskor is ne volna,
de amikor megnyílik
a számítógépes csendéletkép, más lesz az ugyanaz
egy rebbenéssel,
és elfog a vágy,
hogyan úgy
és ugyanazt,
ismételjem,

amit már sokszor s még soha,
mert most és így,
a létezés egészéhez képest érzékelem
a hozzá húzó,
neki szóló reszketést,
amit a szó, „szeretlek”,
éppen csak érint, ki sem kell mondanom,
talán elég egy artikulálatlan
hangot adnom;
nem tudom.

TÖREDÉK

Egész félnap, reggel nyolctól este
nyolcig, nélküled nekem annyira
sok, szinte rengeteg, mint amilyen
kevés ötven és fél évi együtt-
élés veled.

ÚGY ÉS ÍGY

Úgy szeretnék neked ma verset írni,
az idő múlását megérinteni
csupán, március közepén, délután,
ahogy a lehetetlen hangjai is
megzendülnek és körbeülnek,
akármi megtörténhet bennük,
velük vagyok, részesük,
s az egész egyszerre fölfénylő,
forrósodó szerkezetben, vágyban
ugyanaz lüktet térben és testben,
a soha nem volt még pillanat mostja,
ahogy összefogja hasonlóit itt.
Indul hozzád, beszél újdondad ósdi –
Így szeretnék neked ma verset írni.

A LAKATLAN CSIGAHÁZ

lakatlan csigaházat sodort elém a déli szél
ahogy csámborogtam
és
egy szerelmi dal hangzatait
zizegtettem a hegy nyugati lejtőin sóvárogтам érte
hogyan legyen végre
és
éppen az
amit eddig még sohasem tudtam kimondani
most se majd
de nem én lennék én
ha újra meg újra neki nem veselkednék
gondoltam
és
akkor a lakatlan csigaház káprázatosan csavarodó
szürke-barna vonalaival
a dal
valószínűtlenjét belső terében (láttam hogy
csak nekem)
fölragyogtatta hirtelen
én meg vén mohó rácsaptam nem létező ajtaját
nahát
megvagy ha nem is az vagy még már közelebb jutottam
s nagy vígan tenyerembe kaptam a sáros
fűben világító házat jöjj
meztelen versem héja legyél hajléka
engedd hogy beléd öltözzön-költözzön
nem leszel többé lakatlan
így biztattam
és a hegyen megint süvített a déli márciusi szél
hallottam éjszaka is
csigaházam falára tapasztottam a fülem

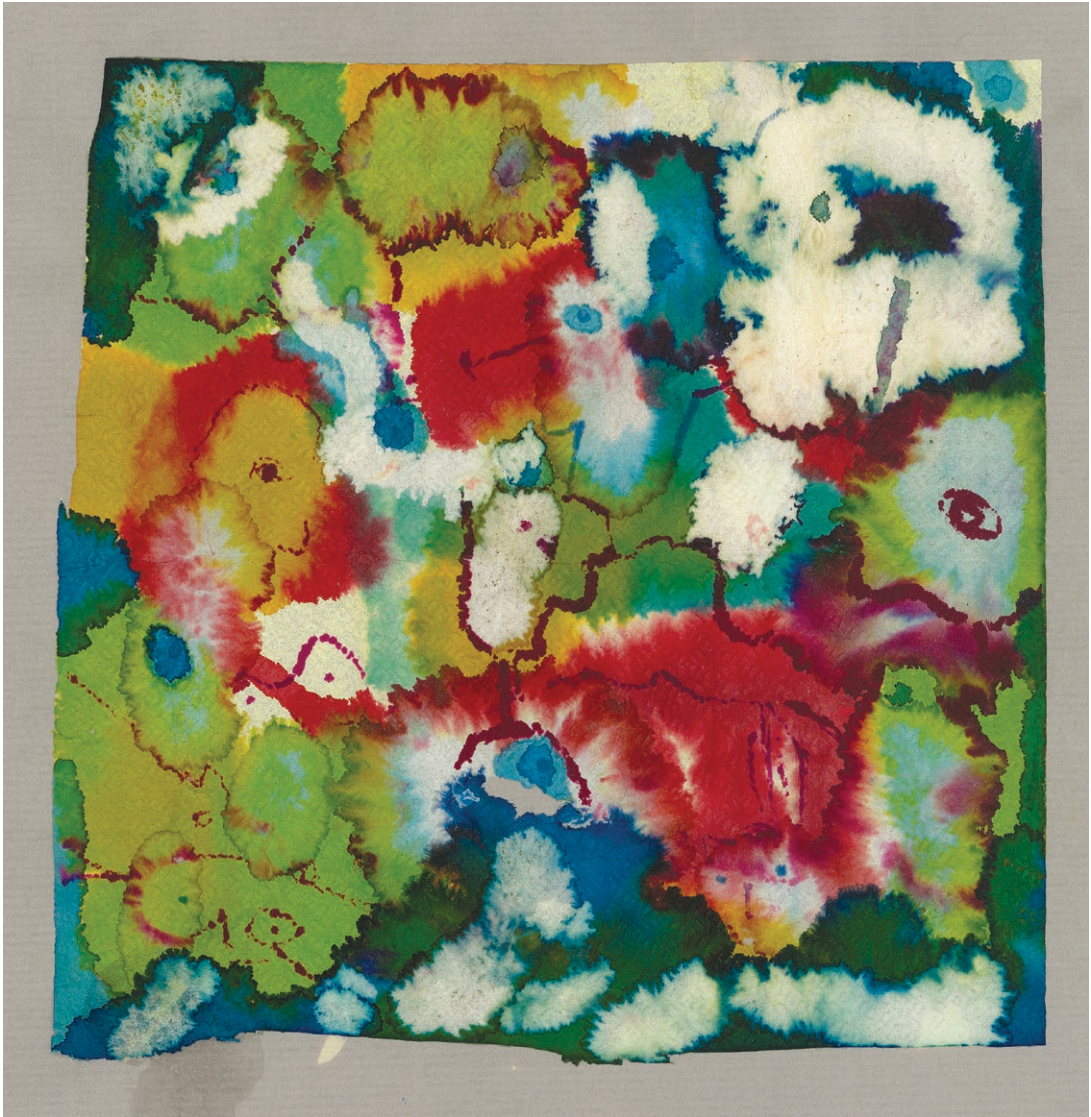
A BÓKOLÓ BOGÁNC

Ezt a piros-lila bogáncsot,
gondoltam merészen,
ahogy a hegyoldalra kanyarodva megpillantottam,
ha járok még egy kört,
majd letépem, hazaviszem, és bókolok vele;
megtettem ezt már egyszer-kétszer, hányszor,
mióta fölfedeztem, hogy tökéletes pompájával
mondhatatlanomat így közelíthetem,
és nem játszottam ki még rögtönzött jelképnek annyiszor,
hogy az ismétléstől tartanom kellene –
így elmélkedtem, és rutinos haszonlesőként
forgattam magamban:
majd verset próbálok hangolni hozzá, mintha azt is találtam
volna a késő őszi hegyen;
szó és bogáncs párba állva
tündököljön a mutatóanyagban –
de miféle szó lenne jó, mikor érzem, egyre nő, súlyosodik,
húz a mélybe az újra meg újra megkísérelt, rám szakadt,
kiharcolt, elemi erővel megvilágosodó formációk,
variációk éltetése közben is:
minél mohóbban próbálkozom, minél előbbre jutok,
annál fénylőbb a tény, kifejezhetetlen,
ostroma meg abbahagyhatatlan,
és nincs az a fok, hogy ellene ne mondjak magamnak,
vagy a tervezhetetlen, tőlem független, de ténylegesen
belém botló lehetőségben meg ne kapaszkodjak –
erre fölvidultam, sétáló lépteimet sietősre fogtam,
s ahogy a déli pontra értem,
megálltam.
Körülnézdegéltem.
A gyönyörűt sehol se láttam.
A vadrózsabokrok bogyói sárgán virítottak.
Pár szál satnya katáng kékllett.

Két kutya viháncolva kergetőzött.
Elnémultak a lapulevelek a galagonyák alatt.
Hasas felhők mögé húzódott a Nap.
A bókoló, útszéli bogáncs a semmibe tűnt.
Baljós jel ez? Metafizikus tréfa?
Ostobaság volna akármit is gondolni róla, gondoltam,
s már rabul is ejtett a furcsa móka –
mi történt, hova lett a kínálkozó?
Még jó, hogy a vers szavai alig pendültek meg bennem,
védekeztem;
óhajnál több azért, konkrét kezdet.
De hogyan folytathatom, ha nincs meg a kóró
lilapiros varázsgömbje, nem izzik, pörög a tövises szár
és az egyenlőtlenül karéjos, szúrós levelek
közönségesen durva, faközöld vadonában;
nélküle mire mehetek?
Már mentem. Kapcsoltam menten,
és hirtelen fel is világolt értelme ennek a csaknem
vadonatúj, alig irányított véletlennek, mint annyiszor
már és soha még,
hát gyorsan ki is mondtam; már értem,
történik velem a versem és a szerelmem éppen,
s a bókoló bogáncs, ahogy a szavakkal párba áll,
az egész mesét élteti.
– *Eolvastad? Hihetsz neki.*

PRIMULA MAXIMA

Pár napja felemás, ibolyaféle virágra akadtam,
a házfal és a betonjárda részéből hajtott ki,
két bársonyszirma sárga, kettő sötétkék;
mi ez, miféle kankalin?
Keresek néhány szálát a tarka márciusi hegyen,
gondoltam, és mentem:
a pipitérektől, pitypangoktól a fürtös gyöngyikéig
kínálkozott megannyi virág, csak kankalin nem,
még hívtam is kedveskedve-zümmögve nevét: „kankalinka”,
de semmi; és ekkor,
a meddő keresésből visszatérve a kapubejáratnál
olyan kelyhüket villogtató virágokat pillantottam meg,
amit sohasem láttam még:
a félezres kankalin nemzetség újszülöttjeit,
az ötszázegyedik típusból alighanem,
s hogy a természeti keletkezések végtelenjének véletlene
éppen most és itt öltött testet, ennyire a közelemben,
társulok a mutatványhoz,
s mint felfedező-elnevező mondom:
a primula veris, a primula longiflora s a primula minima
mellett, között, előtt és után létező egyetlen,
ez a képzeletemben őshonos
primula maxima legyen
legújabb szerelmi jelem.

EGY PRÍMA SZÁMRA

47 éve házasodtunk össze
ez
prímszám mondtad prima
hangoltam
át
akkor világgá szökkenhetne belőle
hogy miként még talány
egy pro primo privát
mutatvány talán
battyogtunk éppen a tengerparti strand felé
idillien pompázó azálea- és rododendron-sövények
mellett-között
s a nyárközépi égboltozaton giccses sárkányokat
lobogtattak nejlommadzagra kötve
arab néger kínai maláj árusok
a büféskocsi torkából édes retro-zene dőlt
fölötte az édeni szférákat harci repülők
dörgése bélelte be is bútorozta
ne legyünk azért elkapatva
az emberfaj a vízbe-homokba-hőbe dőlve dőzsölve
bőrre nemre nyelvre nem tekintve
egysége-sült
és ebben a látványos-fényes idill-pillanatban
a díszletek között hirtelen
a prímszám jelentése hogy
oszthatatlan bukkant föl (bennem) kétségtelen
bár kétes alakban
foghatatlan fogalom
foghegyről fitymáltam fülemben bénázott némán
a versbe-foglaláshoz látnom kellene
ki- vagy meg- vagy föltalálnom
egy analógiát vagy metaforát
abban a bizonyos vasút melletti kockaházban

amit annyiszor megírtam
a kitámasztott sötétzöld zsaluk négyszögében
lila primulák nyíltak '47-ben
a fal meg sárga volt
a mozdony fekete
a füstje fehér
talán rájuk hivatkozhatnék újfent
a szótlán színekre képre
mert akkor időn és téren átdobódva
primszámunk prima privát primulája
Babits módra
úgy primúlna
hogy szájtátva bámulná egész
Porto Santa Margharita

A NEGYVENNYOLCAS SZÁMRA

47 éve házasodtunk össze mondtad

(Egy prima számra, 2010)

szép szám a 48
mondtad mert kétszer 24
az meg kétszer 12 ami kétszer 6 az meg 2 + 4
semmi elszóródó
mind konkrét fogódzó de akkor ha
így is
úgy is
páros
nem lenne arányos
hogy
verseim keresztül-kasul cikázó rendjének varratában
a „prima” társául ne álljon
egy hozzá hasonló nem tükörképszerű alkalmi alakzat
hiszen kézre áll tű cérna
és a heuréka
mint provokáció ismerős villanás
az ugyanaz és ugyanannyira más
kikerülhetetlen biztonsággal sugallja
ne félj a latra tenni mert
lehetséges
az ismétlés rémekkel esengő árnyékai
ha rád is törnek
bokádra ha dróthurkot kötnek
nyakadba akaszkodnak és úgy rángatnak
meg nem nyuvaszthatnak
ez az egész szóhuzigáló
ahogy elhitesi veled
a mutatvány kockázatos
mintha nem tudnád
dehogyan az
ha egyszer lehetetlen...

...vagy most mégsem?
ez lenne éppen a más?
hogy a párosodás kimondhatatlanját a jelen
pillanatban
próbálhatom közelíteni
még soha nem volt érzelemkísérlettel?
ezekkel az olcsó kis kérdőjelekkel?
kitetsző póre kampósbottokkal?
okkal
mióta tudom erre játszom
persze hogy a hitvallásom

ÍGY UDVAROL SZERELMÉNEK (4)

*...én a térde közti lánghoz, meleg bányaejhez,
sodródtam az összetapadás költészetéhez...
...ez esztétikám és erkölcsöm lényege
(Így udvarol szerelmének (2), 1978)*

Nevetni mondtad ezt szeretnél
és fő most a fejem – születésnapodra
a versem vicces miként legyen. Szerelmének mint ifjan
a költő úgy udvaroljon így pengetek ama
belső húron s ahogy füllel hallhatatlan dallamát hallgatom
báván szóvá teszem írom nézem a kezem
milyen reménytelen (öreg kéz öreg szavak)
úgy is így is kimondhatatlan csupán próbálható.
Tudom sok volt a szó és végül is hiába mind ormóttan
amit mondtam
okoskodó szürke konfekció ahhoz képest.
Talán a közelítő-zenélő érintések egy-egy töredékem jutott
legtovább a fölfénylő analógiák és a közönséges testiségek
a színre semmi-szín-történetek ahogy
magánvalóikat kijátszották.
Volt mire mutatni. Most például az üvegfalnál már hetek
óta virágzó citrusfa kínálja illatát hogy hasonlítsam
mediterrán ábrándjaink hajdani képzeteihez toldjam
udvarlásom variáció legyen régi dal új hangzatokkal
ámulat.
Nekem mindig is az volt magyarázatok és keringések
mélyén is az. A fölemésztődés vagy szét
darabolódás közben is ha nyögve-fagyva... –
nevetésedet ezzel már aligha
bűvölhetem elő. A vén mesterkedő
törekvését tekintsd úgy csinál mintha nem csinálná és
nem is igen is közt lesi szemedben mit beszélt.

HELYESBÍTÉS TOLDALÉKKAL

Tudom sok volt a szó...

okoskodó szürke konfekció ahhoz képest

(Így udvarol szerelmének (4), 2007)

Ahhoz képest igen, különben dehogy –
ellenkezőleg. Beszéljük meg ezt,
fordultam három évvel tudatlanabb
énemhez; sugaras márciusi délelőtt volt,
caplattunk a néptelen hegyen derűs
céltalanságban, lengedezett a szél,
s mert nem válaszolt, megszólítottam,
a hangom kissé megemeltem:
nézd, mondtam, tudjuk, hogy a szó,
ha nem is mindenható erő, se ásó, se
meszelő hozzá fel nem érhet, és akkor is
nekivághat a láthatárnak, ha kínzó
körülmények kelepcéibe téved,
tehát semmi nem gátolhatott téged,
hogy létezésed értelmét, hangzatait
szerelmednek udvarolva véljed
magadhoz egyre közelebb – de erre is
hallgatott, s ez úgy hangzott, mintha
azt felelte volna, kétségbe sohase vonta;
én meg nem akartam, hogy félreértsen,
alkalmi buzgolkodónak nézzen, ezért
megengedően dadogtam, jó, rendben,
a viszonylatok kisimíthatatlan húrjait
pedzeni vers által, úgyszólván egyszerre
futni oda meg vissza sem áttal az ember,
s tudja, belebukhat, alámerülhet, érinteni sem
képes, de a reményteli kísérletezésbe,
hogy most majd mégis, mégse hiába,

beleveti magát az elbűvölt pára; ugye,
ezt már mióta így gondoljuk-csináljuk?
Hát hallgatólag is elfogadhatod, ahhoz
képest semmi nem sok, és minden kevés.
Ennyi mára a helyesbítés.

*(Toldaléknak fényes, hajlékony dalocskát,
boldog szonettet, mennyire szeretnék.
Bohócosra kifesteném a testét,
lelkét, játszanék vele gömböt, kockát,*

*értelme csakis önmagában volna,
mint hajnali, szerelmes lüktetésnek.
És nem mondanám soknak, se kevésnek.
Érezném, ez a létem rózsabokra –*

*érezem is, dünnögöm, dalom alkalom,
a feltételes módot elhagyhatom.
Megtörtént, már írom éppen. Egy velem.*

*Odakinn lúdvérces szélroham zihál,
idebenn fölzeng a húsvéti korál –
mindez helyénvaló és kétségtelen.)*

RÉGI TRÜKK

Gyertyánfa sárga levele keringél
alá, egy rigó ijedten felröppen,
a boltozódó esti szürkületben
nyakra-főre északról fú már a szél.

Régi trükk ez, mintegy véletlen szórja,
vörös bokor alól durván kilöki
az üres csigaházakat ördögi
kéjjel elém, nem hallgat semmi szóra,

hiába kérem, nyughass, jól tudod,
válaszolni még magamban sem tudok:
hány lakatlan csigaház elég nekem,

és mire kell, miért szedem fel rendre,
szövöm egy elégedetlen szonettbe –
mi hajt hát, milyen remény vagy értelem?

VASKESZTYŰS

úgy szeretlek mondtam és úgy szeretném
elmondani hogy miként mi az mennyire milyen
hogy verdeső versben is alig érinthető fokon
mintha mázsás vaskesztyűben a sárga virágpör
egy-egy szemcséjét remélném földről fölemelni –
de nem ezt mind nem mondtam nem is gondoltam
mert tudtam előre utánra és közben is hogy hasonlat
mit sem ér csak felöltik s eldobom már megvolt
és az így udvarol szerelmének édes jelmezei
a feltételes módok ki-be indázó végtelenített
ornamentikája hogy elmondom most mit nem tudok
elmondani megírni a kora tavaszi hő és nappal is
lángoló márciusi szél színpadiasnak nevezhető valósága
játékok a játékokhoz kapcsoló viszonylatokkal vonóval
húron hogy mit miért és hogyan imitálok ím hogy
úgy tegyek mintha pedig csakugyan és beszédem
belső dallamain az elemi részecskék alatti íveken
kifeszüljek és közben ott legyen mindig a világegész
mert a hermetikus magot én mindig húsba-vérbe-
időbe-történésbe vágó vad és zabolázhatatlan csíráként
éltem át és gondoltam el és át és el és egyszerre és
úgy szerettelek s ezért növekszik-adódik hozzá
minden kín és kéj szakadatlanul ezért nincs
ennek az *úgy*-nak csak belső mikéntje külső
szemmel is látható füllel is hallható tenyérbe szorítható

világos központosított beszédben tömondatokba
zárható zenéje sem holott még a zene
a nyelvhasználat légvétele mondhatja ki
közelítheti meg mégis hogy mit jelent s már nem is
az az *úgy* amit akkor mondtam ott tegnap
vagy száz éve volt hogy jöttünk föl a házba aranyeső-
bokrok és a szeles naplemente villogásában
nem az volt hanem ez a mostani itteni itt hogy
mindegy hogyan egy úgy-nélküli úgy sárga
porszem vaskesztyűs kézzel most veszem fel a földről

LASSÚ

lassú tér lassuló ujjai lassan
ébred lassú száj íve hajlik felé
lassan lassuló hóvonalban sötét
tükreire lassan ráhagyatkozom
lassú képek árnyvetése visz
lassú derengés honából kilép
a hő lassan kotog és üt
mint fekete szög
a térdhajlatnak kézforma lassulása lesz
lassúdad hengeredés a csöndig
ott a még lassúbb megül mint méhek moha
lassúsága láttán a hunyt lassú test derül
lassú szél kosarába száll lassan evez

A TITKOS TAN

MINT VÉNÜLŐ ALKIMISTA

mondom: régen meghaltam volna már
egy üres nyár eldobott konzervdobozába
szorul fakóra száradt fejem vagy lenyel
a kivert fogú tél ez a tetves szakállát
felgyújtott házak közt zizegtető délszláv
menekült vagy képernyőjén megjelöl
kurzorával befeketít és rám klikkel
a sarkon befordulok szemgolyóit megfagyasztó
közöny hidegével valami virtuális isten
vagy kivisznek a zselici erdő ostoros béresei
az apámmal együtt holt pályamunkások
a fénytelen vadalmásba rohadó gyümölcsök közé
és erjedő szeszek bűzében szállok el
ha nem neked vagyok és a nyálkahártyák
melegtengeri ezüstje nem a te combjaidra mos
mondom s mint vénülő alkimista aranyásó
ki megtalálta s megértette a titkos tant
véletlenei kimondhatatlan képleteit s örül
úgy lépkedek hajnali víg vakogó hangjainktól
még átítatva a város elmocskolt kőgrádicsán
a világlombik homályló hasa dübörög

az Égei-tenger szélén voltam félig
a vízben félig
a földön félig éberem
hő- és fény-kábulatban kora délutáni közönséges
órán
s arra neszeltem föl hogy egy férfi
egy jócskán meglett görög
a mellette fekvő nőnek szüntelenül beszél
az égei víz és szél szavaival próbál
ritmust tartani csöndes áradással azt mondja
éppen
milyen hála tölti el

GÖRÖG BESZÉD

s a tenger szeméremtestként lágy barlangjaiban is arra gondol
megérinthesi-e majd újra
s mert a trák öbölben történetesen most virágzik a hibiszkusz
követheti-e vak vonalhajhász
a lila tölcsér fodrozódó peremét
mint a fövenyre írt hullámok titkos rajzát
végig a parton meddig ellát a szem s göcsörtös ujjait
húzta a homokban így valahogy így beszélt a meglett görög
gereblyézte a barnára ázott tengeri füvek mentén a nedves földet
mintha évek lennének azok összekapaszkodó barázdák
úgy magyarázott mohó balkáni célratörő
és hunyt szemmel úgy volt ott az a nő
hogyan a fehérre meszelt házfalakon ujjbegynyi
hólyagok dudorodtak ki és hasadt föl a füge vörös ínye
mozdulatlanná merevedtem hallgatásomat
meg ne hallják az ember ilyesfélét
más előtt soha ki nem ejtene a száján ez nem szavakba való
s a férfi már megint a hibiszkusz kelyhére tért
balkáni valóban gondoltam vagy mégsem az
hát ki az
ez a meglett s mit jelent a szó
a balkáni és a való és mi lett meg a szóban
én lennék-e ha versbe mondanám gereblyézném
így valahogy így a sorsvonalaimat húzkodnám az Égeinél
ha görög beszédbe rejténém létem jelentéseit

az Égei-tenger térdein félálomban látom
ahogy a víz meleg szeméremajkai dajkálják kéjesen
mintha mindegy volna:
kavics vagy ember
vénülő váll
félmaroknyi szürke kecskeszőrt lebegtet mellén az őselem

KÉRDÉSEI AZ ÉGEINÉL

vagy lépked éppen az Arisztotelész utca sarkán
hibiszkuszfák hullatják lila lampionjaikat
vagy szerelme hullámozásába merül
és a szemfájdító kékségek méhének gyümölcse
mint a mindenség mediterrán páráiban úszó sziget:
alakot ölt
szemhéja belső falán evező árnyak
lesz-e még kérdés?
kérdézi
vagy visszavonulás következik már a világtalan porba?
s ott az Égei igéje mint a képzelet kódja sem létezik?
ott nem lesz mit fejteni-rejteni?
ott nincs kérdezhető?
hallgatunk
kimondatlan szavait fövenyre írja a víz
percenként húszat
eltöröl
s megvan a vers: kérdései az Égeinél

A HAL TRÉFÁJA

Ez a születésnap hal hatvanas.
Kívül kissé hasas, epés belül enyhén.
Láthatod szavait úszó hólyagként: pukk!
Szájában néma citrom, bolondul nevetgél.

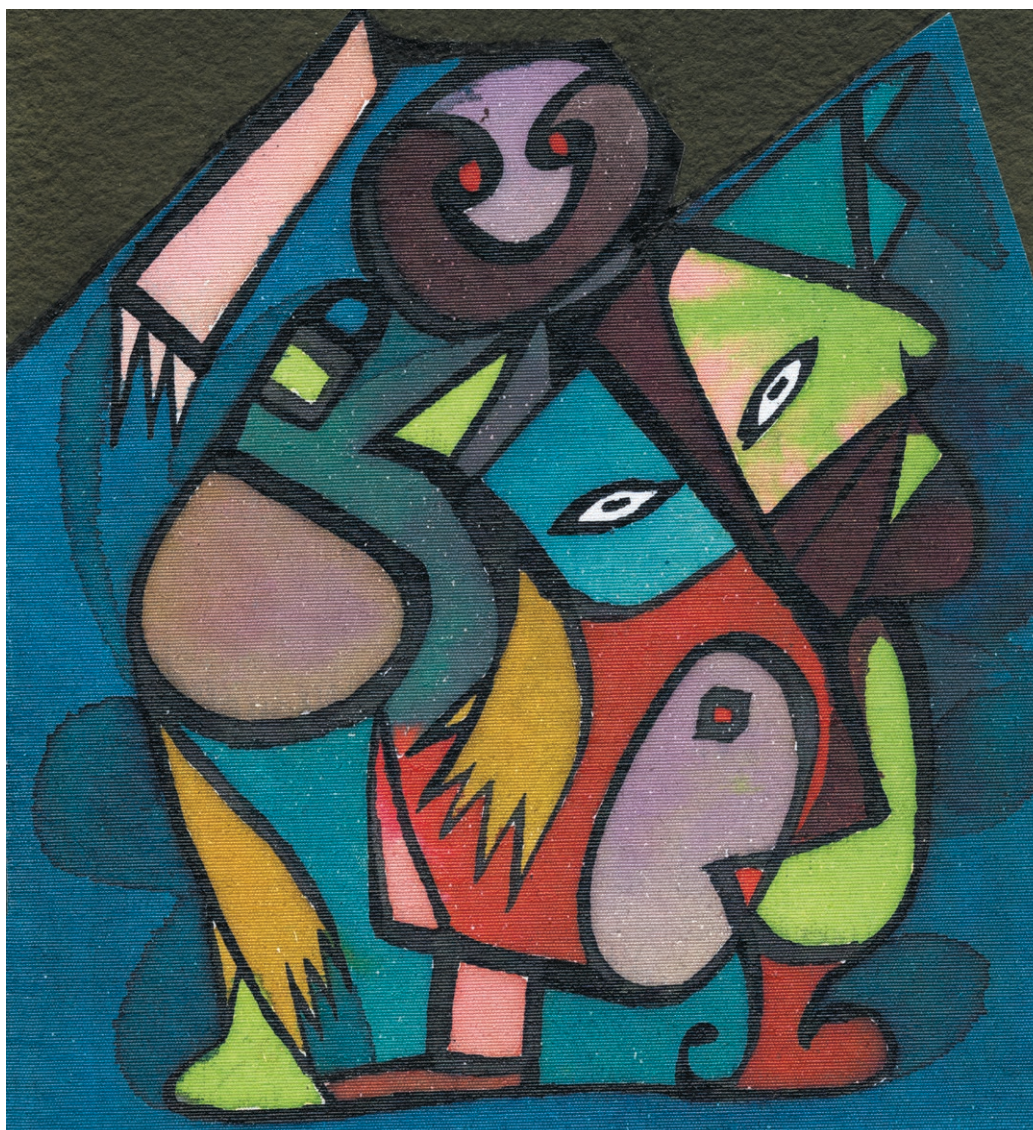
Közben mint haragos hal, pörzsölt állat,
tarka pofákat dróthálóstól ránt a mélybe;
jól van. Amit megtenni maga nem tud,
rábízza vakon e lényre, vigye végbe.

Mikor alszik a ház, a kádban a hal
dalolni kezd, hallja, ez az ő ideje, álma.
Ezüst oldala tüstént kifakad – vörösen –,
így sír a hal, a horgászt megréfálja.

FESTETT HAL

festett kék-fehér-sárga háromszögeket
rombuszok méze tántorult elő a kimondhatatlan homályból
hideg csarnok belsejének sötét és világos négyzetei
templomi kövek ahol gyerekként térdelt
kintről a korai tavasz zöld szemhéjai alól szemérmes pillantások
bevetődtek
rücskös kartonra festett és nézte hogy mi az
szeles éjszaka volt a Széna térről a fekete plakátóriás
a hegyre hágott és megpróbálta három méteres tenyeréről
leszórni a krumpli nagyságú rizsszemeket
de hiába
az ecset valahogy halformára járta
mint lepény kanyarodott alá
s fejet nyelt reggelre élni akart
part sehol se látszott de volt-e valaha is elmélázott
a víz-vonal hullámok nyelvén foszló cérnaszál
s közben a halzsírszagú elem csak áradt beleivódott pórusain át
mint sírás a festés szavai leperegtek
semmi-Jónásnak kell lenni gondolta akkor
csak megtámaszkodik itt a festett halban
a falban addig szokott dalok morzsák gurguláznak
szétdobált megvalósulások rajban vagy egyedül úsznak
bútordarabként süllyedő napok
és a tenyeres monstrum ahogy másik testetlen kezével
az áruház-árkot ássa
egy tankhadosztálynak elég csapdát
vagy aknát hogy a kézművesek boltjait a birskörte sajtosok
és vargányás nénik nyomorult kosarait fölrobbantsa
elnyelje a legújabb kori cet

fogakat csikorgatott hogy semmi kép ne legyen erre semmiképp
de már nem volt mód már meg volt kezdve
ötemeletes acéldaru lengett és kivájták a földet
a festett kép már önsúly szerint történt
önként mint mohó méhe a világnak
létrehozott hasadék
dugdosta idomait sírt a lepényforma hal
és a kolosszus rózsaszín tenyeréről nem hulltak le a rizsszemek

BOLDOG SZÉL

vakult közökön dolgaim kiesnek
sötétül a tér tündérszobája
de lába vonala világít nekem látok
és úgy lakom nedveiben mint
ottfeledett alvó hal álomban
hunyt szemhéjú lény a boldog
szél leomló formáihoz hasonló

MÚLTAM OTT

hajnalra nyílt a hibiszkusz lila-piros
kelyhe
szabad volt az út
a homály kéklő lugasaiban leveles-gyapjas árnyak
közé hulltan
múltam minden fogcsikorgató akarása
kisimult
csak voltam ott csak múltam ott
a combjai völgyébe buktam ott
mint
ki végre kint és fájást kinn letépve
valamennyi nyüzsgő énjét szomjas voltát
benn a belső hullámokban megmeríti s partra ér –
soha-nem-volt szavakat litániázva
állathangok gurguláin rángattatva
villámlás vakított szakadatlan
egy Ljubityel lencséje pillogott s mutatta
azt a vékony derekú nőt
a hatvanas évek elején kattogó időt
átragyogtatta
a hajnali-őszi hűvösségen
ugye igaz volt a tavaszi Városmajor fáihoz
dőlt testek beszéde a mohó kezek
barangolása kitüzesedő bőr és halántékra
szorított száj
ugye a vak világ-robogásba kiáltott állítások
előrevetődések
sohasem háló felett betanult mutatványként
páholyban lakó lényeknek
ugye valódi csont és vér és ijedelem voltak –

s mintha most teljesedne be értelme
a hibiszkusz himnuszában hálaadó énekek
füllel nem hallható zajában ázva
már a reggel elszürkült szavai futottak
suttogások és falban kopogások
a kinti fák hegyén alig
mozduló vörös
levél

CSAK AZT JELENTSE

„nagyon szeretem ezt a nőt”
fejtől lábig lüktető nyaram vadalmazására mondom
legkivált a Tusnádi utca sarkán reszkető
zöld-piros gyümölcsseit rémülten rejtegető
megkínzott gyönyörűre mondom
hogya szó a bedrótozott bozót
az öt csorba lépcső meg a telefonfülke és
a kipufogócsövek füstjének szentségétől
megittasulva csak azt jelentse
mert nagyon szeretem ezt a nőt
és fejtől lábig lüktető nyaram ahogy
rámeredek dolgok sejtelmek tolongó hordáira
belemoshatja árnyamat a fénytelen szemek
történetek hamuszürke homályába
(nevezzük semminek)
én ezt a féloldalas nálam alig magasabb fát
jóra törekvő társamat hívom hogy
vele mondhassam az öt csorba lépcsőnél
és a szó csak azt jelentse
nem mint vakszerencse porából fölszállt
hangzás hanem két csönd közötti
átfut velünk az éjszaka alján s megvillan
fönn a világos él

VERS ÁLTAL

méhviaszba nyomva mintha mindegy
volna születés halál és közben a rozsdás
örökös zümmögés tükrös kórházfolyosókon
megint a történetek megállíthatatlanul és
egymásba nyomorítva kampókkal

mit makogsz mégis különbségeket
hogy a hasonulás mint júliusi hold vörös heve
és a rémületesen vonyító szelek éjszaka
ahogy rohannak körbe a Földön meztelenül
el ne sodorjanak bálányi jegek tűzcsapok

mit remélsz tördelsz kaparsz kinek válaszolsz
vers által homályosan ha moccansz ha nem
közöd van tudod nem hazudod a semmit
megvan az élsz vele betonkeverő forgat
azt hallod most ez a te zenéd ez a mondatod

fölajánlod a halottnak – ez mit jelent?
hogy halat szalonnabőrt bevagdós késsel
ruhát szótárt tép be tíz ujjad
kukoricacsövet vasszurkálóval szintén
hogy nem mindegy a fájdalmak félelmek
kibetűzhetetlen árja sem bár láthatod
egy irdatlan farkas ül ott a lék szélén

LÁDD EZ ITT
A MOSZKVA TÉR

QUODLIBET

Ni, a Jövendők, ni az Utóvilág

Képes-Piattzát látom az éj alól

CSOKONAI

quodlibet: egyveleg, népszerű dallamok tréfás, többszólamú egybeszövése a 16–17. században, illetve gyümölcsök átnyomására használt kézi hajtású konyhagép; Csokonainál D. Anna üveg alatt bekeretezett csecsebecséinek gyűjteménye

a Kalapvető Démonok lépcsőházában álldogál megint

nem tudja

kik azok s miért

sávokban sodródik gyerekké ijed és mégis rájuk ír

hogy palimpszeszt: érzik ujjai

hogy quodlibet hallja dallani

s elgondolja látja az *Utóvilág Képes-Piattzát*

s nem ám a Jövendőök éje alól előtolongani mint Csokonai

ő már ott van itt van benne van jelen

valami végeken – vagy kezdet ez?

ahogy semmi-zaj és

véletlen-vicsorgás közt át meg átevez

ő – az Utó – ma is csak Futó holott *futni nem okosság* álmában a

Hang azt súgja hova futsz Öreg

egyszer réges-régen még ezerkilencszázkilencvenhétben

a Radnóti Színház halljának tükréből váratlanul

egy Mátyásból tákolt színdarab szünetét kitöltve

szemtől szembe rolózott arcú fickó pislogott rá

mint festett halai

kifogott ijedt sehovai másai

és kérdezi ám ez a pikkelyes a képből kilépve hogy

ki ő s mi jó most miféle sorban mit ismétél itt kiből másol át s miért

mert könnyebb talán harmadik személyben s Hozzá képest szólni
gondolja

mert amúgy is minden bekövetkezik eltűnik
s nem kétszáz év után
vagy hol vannak a ponyvaregények lovasai Zöld Marci
és a Piros Vadász ott ügettek el a zselici tölgyesekbe
a gyerekkori bakterház festetlen plafonján
s vissza nem soha nem egy sem
vagy itt és most mégis mind mint Képes Utó?
na jó na jó
hát gyerünk
hát legyen
a tárlat már tárva
hát lépj be Te lépj csak
és nézz és láss és hallj és szimatolj gondolj ámulj komolyan
de lépre ne menj
légy inkább hermetikus vers eredj
a *múlólagszín sáfrányhasú* hajnalban lebegj
ahogy a Kis-sváb-hegyről nézvést földereng és szobád homályát be-
szegi

jer barátom lépegessünk
ládd ez itt a Moszkva tér

bugyog mint bugyor pokoli kráter vigyázz ha kihsűl
a kábszeres árus a tél ha mohón melléd települ
és füledbe vihog te le ne állj
ahogy caplatsz mint polgár a pékhez a piacra
s el az épülő mamutház előtt
szemben az autószerviz a halas az ötvenhatos emlékmű
hol évről évre
félfasiszta szónokok és körülötte a szemétben fuldokló park
már halálra ítélve
majd mozikombinátba búvik be ott terv szerint élvezni a nép a nép
s a filmből a pisztolyos herosz majd kiles kiles
éjszakára fölhorzsolta betonhoz odafagy
a hajléktalan véres ülep

jer barátom
ládd ez itt a héj meder a Fény utca a fény-bazár a fény-piac
a látható kéz láthatod a parkolóban pontyot üt agyon
és tukmál bundás bugyit tört videót
festékszóróval vörössel írja rád

JÉZUS SZERET TÉGED

hullámos alumínium-lemezre írja két bankplakát-óriás között
ez a te tereped
itt jársz
itt írsz
itt halazol a falra

ez a te könyved egy-egy lapja
hajnalban a Lövőház utcán *doktorok és drótvonók* között
97 és 98 között
a történet az ismeretlen jövő mint képregény már itt van
s te lépsz ufók és alkimisták között
egy belőtt hungarista egy kilőtt maffiózó
egy nyomorék egy közterület-felügyelő egy pártszónok között
rég *fűvészek* és új fűvesek között ahogy jönnek az éj alól
a Retek utca felől jönnek *talám* a Trombitás panzióban
aluttak elvegyülve dib-dáb szentek literátorok képes eszmék
jönnek szembe veled egyre jődögélnek dödörésznek
kánonban megkanonizálnak a bálnak ideje van

koplalni fázni futni nem okosság
mi a világ? képzelhető *nagy quodlibetnek az égi szőnyegen*
llosvay Kriska szeméremdombjának Endimion ujjai alatt
zsíros halottnak Nagyváradon mindegy

nézi a bölcs hidegen a poéta ámul
a benzingőzburokban hentergő Margit körút felől
angyali pitvarokból-e

egy dekonstruált monstrum száll alá
egy üveg alatt bekeretezett bővlibatár brüsszeli
strimflikötő és műfarok
egy univerzális konyhagép kilövésre kész klónokkal

a fagyasztott fedélzeten
egy uniszexuális lidérclakosztály
egy multinacionális unimaximum

mérész halandó lelkesedett iszap
új képzelések s büszke vetélkedés szülötte ezt akartad?

A LELÁNCOLT KUKA

láttad a leláncolt kukát
a Dembinszkyn állt
egy ételbár előtt
ősz volt
a város még forrpont alatt tíz körül
egy foghíjas keselyű
a tűz fia ő is
a fedelét feszegette és vigyorgott holott
volt ok a láncra lehetett éppen elegendő
védte magát a kitett egyenbendő
hogya bármit megegyen
idegen
bele ne kukkanthasson
bányamélybe derékig dolgosan
mintha a mindent elnyelő gömböc állna itt
álltál ott néztél
figyelted a vasláncon fityegő rézlakatot
a rücskös betonoszlop alján satnya katáng virágzott
eszelős kékjét a kutya fekália barnája kiemelte
egy konfekcionált pofa üvöltve telefonált
ezt ne
csináld velem én ott voltam a benzinkútnál este
egy taxi a járdára roskadt villogott
érezted a bűzt
a leláncolt kukából megcsapott
újságpapírban halfej emberfej rothad ott
szabad
a szagok árján magad sodortatni
a hajfodrásznál orosz vodkát kapni

...már elég
már minden meg van írva
nézted tovább a leláncolt kukát mint a birka
vics
vadul a szélben piszkos vattapaplan
néha már délelőtt tízkor is kibírhatatlan

SZAVA TÁRGYILAGOS

fél tizenegy és fél tizenkettő között
ezen a kora őszi órán
megül kicsit – ott ni! – a fény szájában
erkélyre kitett széken
kiteszi magát a sugárzás véletlenének
hallgatózik
valahol egy elzárónak kell itt lennie
a vízvezetékszerelők szava tárgyilagos
a mentők sikoltozása szintén
a nap szinte éget ferdén
a ház szintjei vízszintesen folytatódnak
az árnyak hideg szélei függőleges élesek
fölsértik a szélben
átúszó kezeket lábakat lepedőket
a kitett a széken mégis inget gombol
s bolondul egyre arra gondol
ki teszi ezt ha nem ő teszi?
s féreg-e akkor
fér-e ehhez kétség?
a ház nápolyi sárga fala mögött a kétség
mélye mint ama független isten
ujján rettentő szögön függő akasztott tér
beláthatatlan képe üres
féljen-e?
valahol egy elzárónak kell itt lennie
elég csak ülni még van tíz perce
kilenc nyolc hét
fél tizenegy és fél tizenkettő között

EGY KIMUSTRÁLT BÚTORLAP ELŐTT

hogyan is jutottam ide egy fehérre
mázolt kimustrált bútorlap egy ötvenszer
negyvenes darab deszka ül engedelmesen
a festőállványon és vár és tűr tartja némán a hátát
hogyan rávetüljenek történetem expresszív négyzetei
és a titkos háromszögek kezdeteim
egy kőkád állt ott a vasútállomáson
ebihal koromban a kertben dülöngélő méhes
a méhesben maskarás szitával a fején pocakos
ember nyögdecssel hétrét hajladozik Lőrinc
és üvegtálba csorog a lépes méz híg aranya
fűre fára gyerekcsuklóra folyik le könnyökig
egyszer égett a fenyves erdő éjszaka egyszer
háború volt ettől a fehér bútorlaptól mit akarok
egyszer leszúrták Sánta Szepit a búcsúban
festékes ujjaimmal kitapogatom a véletlen
rajzolta tájképet és a ráfirkált szavak zsákutcáiban
kopogok hol is laktam hát melyik volt az én
albérletem a házak arcélek a kálmáncsai és kadarkúti
templomtorony rajztanárom vakító széles gallérja
meg a tisztelendő úr fekete szoknyája a cséplőgép
pora mozdonyok gőze Kaposvár felől Zs. és P.
akiktől tájképet csendéletet festeni tanultam
fehér szőrű nyulak az apám ácsolta ólban
a szőlőhegy felett sárga ostort csörgető vihar
s a rémült ludak ahogy fölrepülnek a sürgönydrótokig
most a méla merülés vagy lebegés
langyos vizében súlyt veszítve mind ide tart
az egész látszik együtt – áttetsző has – mint
a kilencedik hónap terhével tündöklő lányom hasa

mint az anyjáié volt még az a domborodás
festői kigömbölyödés is a szememben édes
hajlata még meg se néztem istenigazából
nem volt rá idő vagy hely vagy tér vagy a fényviszonyok
nem kedveztek a homály besűrűsödő szálai
a szőlőhegy felől érkező bombázók bűgása vette el az eszemet
nem tudom talán ezért ülök itt látni szeretnék színről színre

A JÖVŐ MÁR MEGVOLT

a képernyőt nézed öregem de a kép
nem néz vissza rád
a rendszerváltás mint műsor pereg el
most történt meg éppen most
magad is feltűnsz magadnak a sorban
egy sátor homályában ültél – ott ni! –
eső és szél csapkodott kinn bután
benn naiv fickó te is szónokoltál hagytak
idéztél hogy egy író mit akarhat
mintha jelenthetne valamit a jövőnek
te
az már ma van most van most nincs
ez műsor láthatod a jövő már megvolt
itt a szörnyeteg-pár szörnyen legyilkolt képe kimerevítve
itt a berlini fal széthordása mámorban
itt a mostari híd szétlövése tankról
itt a csecsen halottvivők szürrealista háromsága
itt a szabadság szürrealista émelygése
itt a zsigereket manipuláló vak szabadság
műkörmű lények ragadják marokra elfeketült botját
a műsor évtizedek temetőgödrein át kanyarog
a műfüst-áldozat lombjaiban
áttetszenek egymáson az évek mint csillámló anemónák
visznek vissza az amerikai bombázókig
ott ódalogsz megint
klottgatás félelmeidben futsz a sínek közt erdők fia
miközben ülsz és nézed a képet
ez a te műsorod szemmel láthatóan
és akarod nem akarod ott vagy
te mentél be te be
a jobbratő-rések és belebu-kások gőzőse zötyköl
de ma gőgöd baromfiudvart hallucinál
gógnak körül összeszögelt ólban

elfordulsz kibámulsz az éjszakai hegyre
hol szeles és fényes hol forró hol hideg délelőtt ott jártál
paradicsomi fűben vadalmafa alatt méteres a vadzab
borzongtál hogy minden nedves-édes
mintha a világ peremén imbolyogtál volna
látástól vakulástól szavak belső zenéitől
elnehezülten emléket így tapogatsz
léken át visszazuhansz
s a pillanat újrarendezi ugyanazt
hogy dolgainkat-e nem tudod öregem
az öregedés fölvillez s bár unod a bravúrt
ha érzékeid taván történeted képei mint jelenések
lassan és hosszan úsznak át
te fölriadsz és futsz a keskeny peremen

FÜVES HEGY OLDALÁN VÉNÜLŐ PASAS

füves hegy oldalán meleg kövön mint ősz végén a gyík
holott tavasz elején
szerelemtől ittasan néz
hunyt szemmel a napba vénülő pasas
és látja
délután van lefelé tart a szekér
kocsisa húzza a gyeplőt hogy a mélybe ne hulljon
lúktet ráncos nyakán az ér
szája vékonyuló partok
rekedt szótöredékek csapódása onnan a gyönyör
hallja
gondolja vak terebély isteni lejtő
s néz hunyt szemmel
szerelmére vár füves hegy oldalán vénülő pasas

SZERELMÉRE VÁR FÜVES HEGY OLDALÁN VÉNÜLŐ PASAS GONDOLJA VAK TEREBEÉLT ISTENI LEJTO KALLJA KOCISA
2 HÉLYBE NE HULLJON LÜKTET KANCOS NYAKÁN AZ ÉR SZÍJÁ
FÜVES HEGY OLDALÁN MELLE KÖVÖN MIKT ÉSZ VÉGÉN A SYÁK
HOLOTT TAVASZ ELEJÉN SZERELMENTŐL ITTASAN KÉZ KUNST SZEMMEL A NAPBA VÉNÜLŐ PASAS ÉS LÁTJA DÉLUTÁN VÁN

DADOG

egy kézfej ahogy a kék kabátból
tenyérrel lefelé ahogy
térded fölé melegedni domborul
a bal kezem mint idő préselte lény
nyüzsgő rajzolat
a vastagodó erek ráncok szőrök szeplők
hegek göbök gyűrődések ákom-bákomát ahogy
összetartja még és elhelyezkedik ott
térdeden
ez a kéz a bal kezem csak dadog
dübörög tárnáiban történetem növekvő csöndje
értelme testesül
ahogy térded formáját utánozza
egy kéz a bal kezem

FÉLNÓTA

ezt a fehérsapkás félmeztelen félöreg fickót
ahogy az f-ek kampósbotját lökdösi maga előtt mintha
látszatuk és hangzatuk fokait követné a tengerhez menet
az Arisztotelész utcán
el a music bar Bollero előtt honnan a festett ernyők alól
kamasz-topogóinak ritmusai csusszannak
eléje keresztben: félnóták
az ötvenhatos év tarajos hulláma történetesen
halott egyetemisták tankok hökkent önmaga
megy ott
él ott
ötszázhet lépés a vízig megszámolta
hunyorog
az augusztus végi fényt kortyolja lassan
az Égei hátára utat kirakó nap tüködarabkáiba bámul elvakul –
ezt a félnótást valahonnan ismerem
A hal tréfájából talán
a bárból kizuhanó számra csörögtünk a Hess András téren
a kálmáncsai bakterház előtt kavicsokat rakosgattam vele
mint most a tenger partján
és vacogtunk az erdőn át és vadultunk a városban este
meglehet
veled vagyok már gyerekkorod óta
történeted faggatni oda vissza-visszacsapódsz mintha belső hullámozás hajtana
egy immanens tenger árja de kimondva mi az
hogyan viszonyítások rendszereit egyetlen ponthoz méred fogadok most
is ezt műveli vagy mímeli
a trák öbölbe hedonista víg bazárba évre évet sodor be játszódnak le
újra ez egy köztörténet látható tankok
és táncok a filmet felpörgeti
beles a réseken
a Bollero előtt ősplatán zizeg érzelmesen
már halomba söprik a sárga leveleket búg a szaxofon

mint nyulat a bokorból jelentést kiugratni remél
valami választ vadász vagy halász vagy csak ázik csak néz
a vízbe olvadt ég ezüst páráiban óriás halhát domborul
mi volt s ki kérte kezdte?

a semmi volt döng rá a hullám
senki döng megint

ezt ő mondja vagy én vádolom?
kinél van a számvetésre összetákolt lista?
ez a fehér sapkás megrögzött szofista húz magához

húz be húz a versbe vagy hova
elhúzza a nótám félig vagy egészen
láttatja magát az idill ligetében látom
Marsyas leszármazottja ez kétségtelen
és nem kétséges előtte a verseny vége sem a kimenetel

de ki menetel ott vagy itt tudom
dacból vagy heccből vagy mindegy is miből megpróbálja
a partra csattanó víz tekervényes vonalait
a nedves fövény és a száraz homok
rajzait megérteni mielőtt
Apollón a hangszert
megfordítja

Asprovalta, 1998. augusztus

A MOSZKVA TÉREN MIT REMÉLHETEK?

Mit szabad remélnem, ha azt teszem, amit tennem kell?

(KANT)

Lenn mélyen a Moszkva tér alatti kivilágított sötétben álltam vártam reggel úgy fél kilenc körül a műmárvány falnak háttal nekidőltem szemben egy másfél méteres kivetítő négyzetével s próbáltam magamra egész kívül-belül működő létezésemre mint konkrét világrészre tekinteni s átfogni értelemmel

érezkelni de nem lezárni nyitva hagyni közben engedni tovább történni látni érezni tudni emlékezni

és a morzsákat válaszféleként összesöpörni szálakat kötni ha vannak szálak kimondatlan szavak neuron-villanások által az idő percnél szűkösebb terében míg kattogva-dübögve-fújva a szerelvénnyel megérkezik.

Te aki olvasod ezt ismeretlenem vagy ismerősöm közeli vagy távoli hozzám tartozó tudhatod az a Moszkva tér alatti időtér a papír hátán és a számítógép képernyőjén és akkor is ha eszem alszom vagy autózom éppen szóval élek tovább terebélyesedik dúsul és csontosodik folyvást ugyanaz

s ott lenn a műmárvány falnak dőlve csupán a véletlen végtelenje szikrázott fel s mintha színpadon álltam volna.

Kant mint aktuális dramaturg izgatott a háttérben. Elég érett vagyok-e próbáltam ironizálni legalább kérdéseit fölfogni és szomjasan figyeltem

egy csávó mobilba üvöltözött

egy kalapos-éltes-bundás nő undorodva nézte

egy retikülös nő a Magyar Nemzetbe temette arcát

egy korombéli pasas nekivörösödve szatyrokat cipelt ijedten ismertem rá a nyolcvanas években még létező intézmény hajdani főigazgatójára szépen elfordultam

ekkor egy puffadt képű fekete kabátosban a kilencvenes években százezrekkel lelépő nyomdász-ügynök vonásait véltem azért-e mert mostanában fölkavarodott az alvilágot súroló tolvajlás története gyorsan hátat fordítottam hát és a kivetítőre meredtem némi önáltatással képzelgésnek minősítve az egészet

bizonyos értelemben az ember agya mint a BKV mozija olvastam buzgón az időjárás és a politika híreit hol milyen vastag a hótakaró s hogy az amerikai elnök szerint a kyotói egyezmény következménye *hátrányos a gazdaságra s ezért nem része a jövőnek.*

Ha így ha ez ha... – próbáltam kikapaszkodni új mondatot tákolva kivetítőmre

s közben mint külön rajzolat a köznapi útvonal is megképzett előttem melyen pár hete immár kilencedszer jártam lakhelyem és a fogorvosi rendelő között a Kis-Sváb-hegyről kocsival le a Bíró utcáig aztán gyalog a Moszkvára s metróval át a Duna majd a Kossuth és Deák tér alatt el az Astoriáig ott föl s a Rákóczi Szentkirályin a Bródyra igazán szép darab nevekben is a fogsoromért de vele sem lesz könnyű épkézláb mondatot kiharapva válaszolnom

a kategorikus imperatívusznak megfelelek-e

mit jelent a jó élet reménye ha a *sensus communis* sehol semmilyen szinten semmiképpen nem mutatkozik lépésnyi út sem az örök háborúból az örök béke iránt vagy csak én nem látom

miféle rész lehetek akkor

milyen felelősség az enyém lenni a mélyben a Moszkva tér alatti állomáson különösen hogy Kant Istenét sem hiszem

mi az értelme s ha meg nem mondható legalább közelíthető-e

vélhetem-e ha annyira és úgy hiábavaló mint soha még hogy akkor éppen ez az én metám perspektívája reménye így minden tárgyasulástól viszonzástól függetlenül tarthatom hozzá magam szabadon de az –

don de az kattogta a vágány ***don de az*** abszurdon innen még ***don de az*** talán ***kérjük lépjen hátra szerelvény érkezik.***

METAFORA TÉR

Át-
kelni
a Moszkva téren,
nekem 50 éve ugyanaz.
Buggyborgott mindig
fenéig,
koszlott katlan módra,
benyelte
és
kiokádta
az elszürkült fejű utasokat,
metaforikus hely volt, lett köröttem,
különösen '89-ben,
hiába tudtam, már akkor is, hogy hiábavalóan,
mégis mentem-mondtam,
és elkábulva a foglalkozás mákonyától,
még holmi jóérzés is futkosott bennem,
szinte hittem
a térség-változásban,
de ahogy ma átbukdácsoltam az akadálymentesített terep hepe-hupáin,
át a koldusok, virágárosok sorfalán,
el a lila-rózsaszín műanyagból öntött ülőkék mellett,
és pillantásom a tér új névtáblájára esett,
elhűlve dünnyögtem, reménytelen eset –
ez most is metafora tér.

CSAK A SZÉGYEN

Ez a rendszer olyan
rendszer,
fondorlatos, blőd falanszter,
nyúzó nyelenc, romlott csiger –
semmi humor: zokogni kell.
Hírek mocska rajtad ragad,
szorongat zagyvata,
a jövő
már megvolt régen,
nincs változás,
csak a szégyen.
Szegről végről senki se ment,
megmutatta a parlament
falra ment
szónoka:
nincs határ, mit a
maiak pártos népe
fölbufogva át ne lépne
(megint).
Nincs.
Jött a húsvét.
Már el is múlt.
Feltámadástalan kín dúlt.
Dalom se úgy jött világra,
mint kertben a tulipánfa;
nem is dal,
gyötör s kényszerít,
mondjam ki sötét képzeiteit.
Nagypénteken filmet néztem,
a cigánycsaláddal együtt féltem
közelgő gyilkosoktól,
és reméltem:

Csak a szél.
De nem.
Nincs rés a rendszeren
és ez is belefér.
Ilyen.

A MÉLYSÉGBŐL
TÖRT FÖL

KOMPOZÍCIÓ

tegnap este hétkor láttam
ezt a képet
minden társadalmi aktualitástól
mentes szépet
még
sütött vörösés-lilás árnyalattal
már
érintette a horizonton álló
hegy ívelt vonalát
a nap
megvilágította ablakunkat
s a szomszéd ház
háromemeletes
tűzfalának felső felére
reflektorozott –
az egész kompozíció a félig nyitott
erkélyajtó üvegén
tükröződött
a gyengéd alkonyi szélben
meg-megrezdült
a fehér erkélykorlát is
látszott alul és
az egyik szintén fehér műanyag szék
s az oldalt álló fenyő fekete árnya
belejátszott a képbe
s a látványosság betetőzéseképpen
egy cifra szarka mása
húzott át szépen –
éppen most
katt!
rögzüljön a fényre
komponált pillanat

MIT REMÉLT

Ma ahogy a hegyi útra fordultam
nyomban megdermesztett vad színpadi látvány
a fagypont alatti piszkos szürkeségben ki
módolva betonkorlátra terítve sírt egy búzakék
rejtett gombolású gallértalan ing és alatta
az agyagra durván odavágva horpadt mellű
kificamított karjaival is ölelő mozdulatot
próbáló sárga-barna csíkos-vastag pulóver.
De a legbeszédesebb az utazótáskának alig
nevezhető szétdőlt omladék belső sarkában
két jól kivehető egymáson ijedten elfekvő
fekete zokni volt mint néma folt vagy üvöltő
lyuk a világegyetem különben hermetikusan
zárt zsákján. Valaki itt akkor ki vagy bezuhant.
Tudta-e mi történik majd vele mihez kezd
mit remélt. Gondolt-e bármit is míg földet ért.

Влаки іт алакоу ки уагг
Тадта-е ки бозлау
веле милоу ки милоу
милт семіс.
Господіт-е бозмилт іс

ZIHÁLÁSÁT A MÉLYSÉGBŐL

Délelőtt tizenegy körül
kinn a hegyoldalon egy
kidobott mikrohullámú sütőre
mint sámlira telepedtem
mellettem Emma aludt
kezeslábasba bugyolálva.
Kocsiját hátra
döntöttem a hideg levegőn
áthatoló decemberi nap
oldalvást érte
én hátammal fogtam fel a hőt
s talán még soha nem érzékeltem
nemcsak a fülemmel egész
bőrömmel-valómmal hallottam
az elgyötört urbs zihálását
a mélységből tört föl
alant elterülő géplény
zsizsegő-buffogó robotolás
a Szilágyi Erzsébet fasoron át
vánszorgó autók ablakai vakító
fénypászmákat lőttek felém
egy-egy konkrét hangzat a bugyorból
kitüremlett a János kórház irányából
mentő szirénája küldött keresztben
hosszú sorozatokat helikopter
kelepelt függőlegesen a roppant
zsolozsmázás egy helyben
gördült tova csak ültem ott
panteista morzsa-egész.

BIZTOS, MERT NINCS

Vigasztalásul mondom ezt, tudd:
a csalódások kora mint verkli, lejárt.
A bazár boltjaiban nincs mit megszeretned.

Reszket a hiábavalóságok állati horpasza,
tenyeredet csendesítőleg fektesd oda.

Biztos, mert nincs és nem is lesz már,
amit ujjongva fogadhatnál vagy kezdenél,
de a tenyeredért még szavatolsz.

Ötölnöd-hatolnod nem kell, kimondhatod,
a gondolatot belső zenéken átszűrheted,
az neked való, formáló elved testesül,
szövőszék mögül hullámozó hangjaid.

Így legyél, ha lehetsz. Bár horpaszuk,
mint láthatatlan lovaké, ki-be jár.

KÉRDEZŐSKÖDÉS

majd a roncs ágyék szőrébe törölve

gőzölgő kését, nézte gyilkosa

a kopár mennyboltról a völgyi poklot

(WEÖRES SÁNDOR)

ostoba állatnak vélte Marsyast az isten

hogyan versenyre kél vele

és mégis kiállt

de a szatír fuvolája hallatán pánik rohanta meg
„ez de facto jobb mint én hát vesszen majd de jure győzők”

s megfordítva a hangszeret lantként játszott rajta
aztán gerjedelmét levezetendő megnyúzta a vesztest

értem

kifeszítette bőrét száradjon a kis-ázsiai napon
s nézte főntről hogy *a test mint most-ölt békahús*

még ugrál agyvelő nélkül bokázva

figyelte

látványnak sem volt tényleg utolsó

de mi ez a zavaros árny még ma is Apollón tekintetében?

a kifakult októberi égre ragadt piszkos fehér hártya?

hogyan a lenti törpék mennyei mannaként falják a húst

a vért mint mustot hörbölik?

mi ez a rozsdás borulat ősszel mintha téboly közeledne?

az isteni tökéletlenség belátása-e hogy

beláthatta volna

„jól van Marsyas” de nem s az alkalom oda

elszállt örökre

meg történt a tett hiábavalóan

vagy valóban az egész ilyen elhibázott véges kényszerű itt?

és az okos gyilkos szeme kékjét ez a tudás felhőzi be?

Marsyas meg elnémíthatatlan?

a kérdezősködés riadt zsvájában az ő zenéje szól?

NAPLÓ-VERS: PIK, PIK

Hatvan után, hetven felé; megérte-é?
A lábad elé nézhetnél, hatnál hangzataiddal,
mennél úgy valamire, már itt az ideje.

A szél mint vágózó óriás-lovas idegrendszer,
szárnyként kifeszül, bűg: sötét húrjai, jajai.
Hat rám, van, hátamba fú, nyakamba nyúl.

Éjjel alaktalan banda visítózott kinn, kés-élek,
gyerekkoromból a disznó, mikor hajnalban ölte apám.
Lépcsőfogak csikorogtak kínban: a Moszkva tér.

Dokumentum-képek aztán az álom ernyőjére hulltak,
a faluszéli gödörben férfiak megcsonkított hullái:
huszonnyolc, negyvenöt, hat rám, van, hatvan múltam.

Hat, van, megyek, viszem, mire? Hat, van, ne mondd,
hogy semmire. Nem is, igen is. Után, felé. A szavakon,
a havakon át, nagyítón, mézgás kockába látok: mi az?

Pőre tér. Vér és szurok elegye dől. Csont a bőrt kiböki
ott. Itt is. Mondj más receptet. A papíron sétáló ceruza is
reszket. Mégsem ezzé kellett volna lennem. Mégis.

Mivé, kérdi hang, hogy nem enyém, az biztos, hogy ide
jutottál, így lamentál. Jó-e, ami van? Az, mondom, az.
Havazik a hegyen csakugyan a végestelen vég hallgatása.

A számítógép lelkébe pötyögök: pik, pik. Arcomon a sok
ránc, mint megszáradt borotvahab, reped. Megtelt a maszk?
Hull a tükörben, elfogy a póz. Kiütöm a szöveget, beütöm.

FEKETE KABÁTOM DALA

a minap új hosszan leomló
fekete ka
bátomban abban az övesben benn
amit olyan hamar megszerettem
még reggel volt a villogó fagy lépcsőin
lefelé menet észrevettem
milyen magasból fényképeznek szemeim
viszkető vérekes golyók milyen
meredeken pásztáznak alá le cipőm fel
kunkorodó orráig mintha gólyalábakon
lépkednék álomban vagy szesszel bemeszelve
ifjú taknyos hajdan
nagyszélű szürke kalap alól tekingetve ki
a dülöngélőkre
szeltem át a teret a szél
vízszintesen özönlő folyóját metszve derékban
ahogy szitkozódva vágta utca hosszát
réseken beüvölt
hogy én vagyok a vakvilág he
ve neve nincs lidérce a kín-kőműves ki a falba
temetve fejedben folyé
konyan kotog
malteros kanala élet halánté
kodhoz veri
akkor
karomszerű kesztyűkben végződő kétméteres
karjaimat a fekete zsákhöz
szorítottam és vonyítottam én is mint
függőlegesen orsózó cirkuszi kutya
ha ez kell így idomultam kifino
múltam a kép- és kín-kíváncsi szerint

hosszan leomló fekete kabátom dala közben
tapintatosan dűnnyögött körül
fénytelenre festett melódia alól
a csönd fázós teste lépésnél mint meztelen térd
elő-előbukott
még mit akarnál örülni
hogyan lehetsz a hecc lejtőin zuhanni látod
árnyadat lábamat lenni ott messze
a mesebeli mélyben
ha már oda ilyen hosszúra le nyúltam
nyomtam az aszfalthoz minden erőmmel
talpam félholdjait

FEKETE KABÁTJÁHOZ

fekete kabátom öregem te
rongyom te
dadogó darabos de jó hogy voltál és vagy nekem
te prima primisszió
télen át nyúztalak most
mint árnyak a sötétség adsz szabad utat
köszönöm
fülemnek csöndet az éjszakai
hangokat mintha torkodban gurulna kő
egy fekete kabát nyeldeklőjében nahát
úgy hallani meg
ahogy napfényben kiloccsan hé a fekete leves
érezem
a lé a szél vastag üvegszáján lassan kihűl
kívül mint vörös pörsenés kiüt
öregem ez várható volt
mit kérdezősködsz
mi a neve
némulj
el
a lúdbőrözés hidege teszi ezt fejetlen hőben
feltehe
tőleg
s ha nem se légy ideges jól vagy semmi lézengés
most már el nem rettent
csak szépen hallgass: ne ólálkodva stb.
és maradj megmaradj
mint ama első néma tapasztalat

itt aztán megakad a fekete kabátjához szóló
és a halott echóra gondolni kénytelen
fénytelenebb énje rákattan – nyekk – nyomban
olcsóbb kínra fanyalodik tudja az is sok van
csak lóg esetben oldalt a textil
már kihalt

A FEKETE KABÁT EPILOGJA

valahogy mégis meg kellene mondanom
valahogy kiszaka-szabadítanom szépen rábeszélnem
valahogy legyél te az én kegyes fenoménem
énem szárnyas pegazusa te fekete kabátom
a hordárom cipelj alakoskodj vak alterego
vágódj be a tükrös csapszék vérmese vár
te tudsz valamit mersz vagy csak úgy csinálsz
lifegteted magadat már mindegy siess legyél
ha van hozzád közöm a bűvös körön az alfán és
ómegán majd együtt ámulunk el s te karjaidat bufogó csövekként
szétlököd bűzeimtől megkönnyebbülsz és megjelensz

mint víg vitorlás morbid kópévigyorgás
nézzék ez a táncos kabát itt hogy kering
ez én vagyok vagy voltam ez holtan is én leszek
ez a mohazöld bélés kockás véres horzsolás
a zsebek mézes zacskók degeszre tömve szeress
kígyózik az öv s itt van még a széles szeles
gallér is fül mögé ahogy kell hogy elhitesse
van mód ok és következmény közt lenni
de ez a bolond a nincs illatos tincseit is
nem irodalmi vad karolással öleli át kabátítja el
begombolyítja bebeszéli homálya okker-vörösébe
jól van indulj menj maradj mutass de látom
az oldalad reszket: mi lesz ha a Sétáló
Árnyak Színházába bonvivánnak benevezlek
győződ-e szusszal mázzal gyomorral a disznó-
zsírtól csöpögő csapok előtt hol a jövő készül
fölbálják előbb aztán csőbe töltik program
szerint tudd meg te kabát itt kell bel canto áriáznod miközben bellum

omnium contra omnes és árad határtalan forogsz
fekete fejetlen ripacs rám
ne számíts medréből kicsap a megmondhatatlan való de te érted
ábrándosom elhordott felmenőidet
vélem felhőidben a nagymamám ködmönéből
az apám vasutas bundájából tákolt odúimat
benned az öves lódent a holdas ballont és azt a
galambszürkét nagyszélű kalappal síppal dobbal
a vaksi évek diónyi börtönéből kiszakadó
lényekkel így vagy belőlük ez a te történeted
az epilógod az epizódunk szerelmes epifániánk bombardírozások
mögül ahogy lábra kap és elnémul

SZERELMES VERS

Annál, mi van, a semmi ősebb

(KOSZTOLÁNYI)

A félálom, lám, mire való?

Arra, hogy a jó mint ama kozmikus Őstükör

sérülése,
fénysebe,

a hasadékon át kicsapódva testet öltsen,
képre leljen, helyre, időre, szóval tétre, távra, hőre
az Akastyán-hegyen,

hol héjatlan hó fedí most

térdig érő kakukkfű zöldjét és a szél ezüst csontokig köszörült, kiver
kutyái rínak,
hogy szerelmes vers löködjön ki,

ó, nem

a semmiből,

és mégis mintha isten volnék,

képzeltő lény

(betuszkolva triviális történeteimbe: múltak!), ha nálad, hol nyár van,
bodza és hárs júniusa zendül, lehetek.

Ennél, mi van, nincs semmi ősebb nekem,

hely, e kehelynél ismerősebb:

félálomban át- meg átjár forró fénygolyó –

Az Éj ujjain hűlt holdból kalapált gyűrűk,

ahogy gereblyézi az alvókkal borított földet,

világítanak.

FABORONA

azt mondja: imád – a szó
mint sötét golyó gurul
a belső origó láthatatlan sínjein

feketerigó a domb havas bokraiban megül
szeme forró borostyán
nézése elvarázsol
nem kell szűkölnöm egyedül

átlendül a tél delén holtponton át
a néma megfulladáson át
a beszéd faborona
járás öt ujjal járás öt ujjal
göbök a göbök a
nyakban nyakban
és tenyérben a testi táj földjei fájnak
agyagtömbökbe fagyott kínzárványok

azt mondom imádom
fakó vörös tomporú tavaszi lovak
húznak vastüskés hengereket a dombon

JÓNÁL JOBB

mint meztelen üveg mögül éjszaka
ha nézi
hogya a hegy fehér
és fái roskadnak elformátlanodva a hótól
fél térdre ereszkedett alvó
ezüst és fekete lovak
ferdén föléljük hajolva pár ijedt zsiráf
és mögöttük a csönd mint visszafojtott lélegzet boltozata fölpuhul
és
nehézkés
csuszamlással belemerül
a zsivajgó világűr tengerébe
úgy és olyan
ezerkilencszázkilencvenkilenc kéménnyel füstölgő háton úszó
pikkelyes óriások
kanyargó folyamokon délre dohogó uszályok
felhőformára szabott kilométeres télikabátok
hozzájuk vattával kitömött egyujjas kesztyűk
alacsonyan röpdülő
szavaival dadog topog körül karol mögül sodor át meg át
hogya szerethetlek az jónál jobb javam
jövőm moccanása:
a zsiráfnyakról majd – jósolom – elillan a hó

MENTÜNK – MENTEK

VILÁGNAP (-TÓL -IG)

A Levendel-gyűjtemény képes katalógusába

Ha -tól -ig, akkor taliga talán e vers-szerű, kereke nincs, ha mondom,
de miért mondom ezt,

hát nem is tudom hirtelen,
mi az értelme, semmi-e, ó, nem hiszem (hiszek vagy
nem hiszek), ahogy a hangokat, mint drótostót, viszem, betűimben
szavakká toldozom, e kora tavaszi napon villogó biciklicsengő berreg
rám, fül- és szem-káprázat:

tíz-tizenkét éves koromból szól alighanem, a
kadarkúti bakterház előtt gajdol
szomjas vándorköszörűs, kormos kezes-lábas kiált, feketére cserzett
arcú mindenség-iparos, egy barkácsoló ezermester, mint apám volt,
folt hátán folt köpönyegében lassú árny, ma mit keres itt, milyen
analógiák hátán érkezik, van-e valami dróóótozni-fóóótozni való,

ő talán

a Mankós Figura a festő Sikutától, ő Sikuta maga, a katalógusból
kitolat ő, kibiceg, galériák ajtaján dörömböl, adjatok egy korty helyet,
ó, hajnaltól éjfélig miféle világnap ez, mi ez az: ó, hát a szó, a csodát
hozó,
az ámulékony ajándéka, ó, mese-taliga;

délelőtt tízkor, hogy T. D. versét olvastam
a heti újságban éppen, csöngetett a biciklicsengős telefon
és ő maga, ő, a költő szólalt meg fülemben,
és könnyű volt beszélni, mintha nem mások előtt, volt
valami drót két ipse között, volt közünk, bár esetlegesek
ezek a kiadások, tudható, mint Odüsszeusz irdatlan
űzöttsége, a kényszerűség valamilyen formája, foka, ha mankóval
kibiceg, hajóra száll, és a következmények aztán, ahogy mozdul egész tarto-
mány, ahogy
„a pallókkal együtt a döngő hajógyár melletti fészkerbe bevonszolják a nádist
is” (T. D.), mint most és itt a nap történetét, egy napét;

elmondom egyszer egy napom, most és egyszer,
most ma van, a katalógus ma, Ámostól

Veszelszkyig, megjelent,
mentünk a Strabag telepén,
a MAGYAR ASZFALT S MA IS AZ FAL birodalmában meghúzódo
nyomdába érte, mentünk:

L. J. meg én, ketten, mint bárhova, ha lehet, bár az édes-kevés, nekem mindig
az volt s lett és lesz, ahogy telik,
hajnaltól hajnalig, estétől estig, végig, sötétig, fényig,
-tól -ig, ahogy lüktet, egyre édesebb-kevesebb, a kettős telhetetlenség sodrá-
ban időleges;

mentünk át a fél városon, húztam végig a
Városmajoron, ott vakon is eltalálnék, jobbra az Alkotás utcára, el a
Déli Point homlokzata előtt, balról vonatok, el a Kongresszusi
Központ mellett,
a BAH-csomópont is elmaradt, elhagytam,
a jobb oldali sávban sebesen, enyhe szabályszegéssel a Kosztolányi
térre, az ötödiken lakik Poszler és pár házzal odább, a Bartókon Ács
Irénné, a Skálánál fordultunk a Fehérvári utu reá és el az Építész
utcaig, szokott pályánk ez, rajza beivódott, mit magyarázzam, de a
-tól -ig köze húz-vonz, hogy egyszer elmondjam egészen egy napom,
elbeszéljem, bár ahhoz képest minden édeskevés,
az utca-vázak rendre mint roppant konténerek, gördülnek körénk,

reggel a Lövéház

utcából a mi Moszkvánkra térve a Trombitás étterem
vedlett falánál két szakadt, zsíros hajú, vén hajléktalan
guggolt a piszkos vattafelhők mögül kicsorduló márciusi fényben,
mintha szükségét végezte volna,

ez Gé és Ká,

mondta J., osztálytársaid, jót nevettünk, szinte röhögtünk
a fűtött fémdobozban, még jó, hogy az ember röhöghet,
az életben a legjobb dolgok egyike együtt röhögni;

a novellámban végzett velük egy idegbeteg pénzes postás,
fönn az Akastyán-hegyen, a Takinfo előtt, mikor
hátába nyomták késüket, hogy kifosszák, egy hatlövetű lett a
végzetük, szitává lyuggatta Gét és Kát;
szóval mégse, csupán szóval s nem golyóval, de a végszükséglet így is látható
volt, a röhögnivaló meg elfogyott, mintha elvágta volna,

el, ez valahogy mindig el, mint Kelényi
Béla könyvéén áll a cím, az újságban (a Krisztina körúton
vettem, a hagymaszagú postán) nyomtatva ez is ott állt, a fészerbe
ezt is bevonszolták, a versszerű beszédet,

írtam-olvastam-tam,
megjelent-tettem-tem, mit akarhatok-hatok még,

telt az idő s mentünk, mondom,
elmondom egyszer, hogy ezen a napon is, mint minden másikon,
miközben a konténer falán rozsdá vöröslök, vér, és nincs

kilátás, mi meddig tart és hogyan, és rohan, himbál
valami nem irodalmi gépezet velünk, a kezünk kinyúl,
a múlt jön vissza szüntelenül, gyülekszik, mondja T. D.,
hajléktalan költők végszükséglete kitüremlik, mint
aranyér, újra meg újra egy -től -ig hiú vágyképeibe vetül, le-föl
létrákon cirkuszol, kapaszkodnak és toldozzák-foltozzák a történeteket,
vonszolják saját hangzóikat gajdoló drótostótók a magyar aszfalton,

ez én vagyok

és kitaláltjaim, a valódi-lódiak, mondjuk Menyus vagy
a százéves tanítókisasszony, fodor-fehér hajú,
rövid lábú Riza, Rizácska, fekete lakkos papundekli
bőröndjét hintáztató, szállást kereső látogató,
s hogy együtt vannak mind és mindig jelen, össze-
tolódnak-forognak, az idő látcsövében az egész
rendeződik át folytonosan, megyünk, mint mozgóképek,
a katalógust kezem föllapozza, megnyílik tekintetemre,
megszólal zizegve fejemben, de fejemben-e,
a nyomdafesték szaga orromba férkőzik, fölfelhőzik;
L. fotóját nézem és
a fülemben egy másik drót zizeg, most nem a költőhöz
kötő, nem a meszesedő nyakcsigolya-zene, de mondhatom-e, hogy
közben nincsenek ott azok is, mondhatom, de ott vannak,

és a gödi kert is zizeg, húrjai
pengnek, be van drótozva minden paránya, még a láthatatlanok is,

azon a 94-es késő nyáron zizegett a ház
előtt pusztuló vak diófa és a bokrok, ahogy az autók fölverte por
leveleikre le-lehullott, zizegett a levegő millió bolyhos lyukacsa,
szúnyogszárnyak és hangyalábak, kopjafák körül a falakhoz dőlve,

feliratokkal, három évtizede fölszántott temető

tűzhaláltól mentett darabjai,

a barna padlásfeljáró, gyerekjátékok szétdobálva a már sápadó fűben,

s két hosszú pad közt, az x-lábú asztal felett a katalógusba

foglalhatatlan mindenség zizegett, mint most is, itt, ahogy a fotó

nyárvégi fényeiben, homályos tükrében hirtelen, de nem hívatlanul

tolul

föl vagy elő vagy át a múlt,

vagy a jövő, vagy maga

az Idő, a kifürkészhetetlen és megfoghatatlan létező, méhe

mágnesmező, acélkék mákszemek zizegése arany gubóban, jól van,

szóval a Lehetetlen, hogy most

mégis itt van a kezemben, nézem, lapozom,

az első kép a 24. oldalon Ámos Ikarusza,

leheletnyi, jó két tenyérynyi akvarell; suhan fönn

légiesen, összemosódó testek, apa és fia, megvalósul,

indák és gyökerek, a szárnyszerű alakzatról lógnak alá

rostok, vagy kapaszkodnak föl, simulnak oda félájultan,

suhan és vonszolódik valami lélekforma (ázalék-barna-

fekete kötegek, fél marék por) a fehér közepű Nap felé,

lenn felhős árny domborul, a földi világ, két parányi

ház bámul föl, a papír sárga úrében úsznak gyermeten;

a kép ott élt M. és L. ágya felett, a másik falon a Jákob álma élt,

fekete tusrajz;

ott éltek, aludtak,

ott haltak meg az Ámos-képek alatt, a katalógus

ezt nem tudhatja, a képeknek ehhez nincs közük,

a történetek a képről leszakadnak, vagy mégsem,

visszavarrhatom-e legalább -tól -ig a töredékeiket

drótos soraimmal,

Ámoshoz azt is, hogy 44-ben,

mikor az amerikai Liberátorok szétbombázták a

szolnoki állomást, apám láthatta,

a vasúti mentesítő (műszaki) századnál volt katona,

mesélte, hogy munkaszolgálatosok dolgoztak ott és meghaltak sokan a

rettenetes napon, a festő még túlélte,

szeptemberben még találkozott Anna Margittal a Lehel

úti kaszárnyában (8 év múlva egy kollégiumban éppen ott lakom),

aztán hajtották Németországba, tífuszba,

halálba, az SS-ek gépfegyverei elé; mutattam apámnak a képeit,
 drótoztam oda magamat a szakadékhoz,
 hivatkozási pontokat kerestem, paralellákat, hogy érzékelhessem: az én törté-
 netem ez, benne vagyok,
 ma már tudom, hogy elég gondolni, és gondolni kín,
 mert végeérhetetlen és abbahagyhatatlan, ahogy
 gondolunk folyton változó-reszkető alakban, föl- és
 fölszakadva, mint gubó oldala, a szélbe kiszóródik és zizeg a
 mákszemek zenéje, március van, ma van, és J.
 azt mondja, harminc éve éppen, hogy
 mentünk a Kossuth Klubba (taxival), az Eszmélet-estre,
 egy huszonöt éves nő és egy harminckét éves férfi,
 látom őket, a képet, és kezemben érzem izzadó kezük,
 csörömpöl kinn az utca, mint moziban,
 „itt kell áttörni” s vigyorognak, itt,
 a Margit hídon is át, a Bajcsyn; otthon két kisgyerek,
 a harmadik a vékony nő hasában;
 mentünk – mentek –, és addig még soha nem érzett bizonyossággal
 feszített a tett tudata, hely és idő tapintható volt, mintha léteznénk, s
 mit számított, hogy nyűglődő provincián, és illúziótlanul, a vak is
 látta, hogy lefelé szálló epizódban, alá a hetvenes évek magyar
 óljaihoz;
 hát számított, mert volt, és mégis, forrt szinte
 a Kálvin tér, a Múzeum-kert, mint tavaszi leves, és a fantasztikus
 képzettársítások nem is a fejben, előálltak,
 a kihangosított lépcsőházban is álltak, valóságos tömeg,
 a pártközpont engedélye megtiltotta, hogy az irodalmi esten a
 „folyóirat” és a „csoport” szó elhangozzék, megszegtük merészen, és valóban,
 mintha falóban, falban, felfalatra-e?
 – azt mondja J. (nem kérdezi),
 hogy van az, hogy most, hogy van (folyóirat) és nincs
 tilos, a régiak közül senki sincsen itt és föl sem hívható, hahó,
 valóban nem, nincs, nem kell, nem akarom,
 „a régiak” émelygésre indít, búzfelhőt robbant rám,
 a röhögést egy másik regiszteren csalja elő belő
 lem,
 hörög s köhög, elfullad, visszahányja hangjait –

verset szeretnék írni

a születésnapodra, mondom J.-nek,
Neked és a taxiban ülő Nőnek, a harmincéves Fiúnak,
mondani a mondhatatlan hő áramlását körül meg át,
egy napomat, évemet, az egész át- meg átrajzolódó, érthetetlen
térképészetet írni rá a katalógusra most,

egyszer már elsorolni, el, hogy a mindenből
mi-ként és ki-ként vackolódik ki az a szerelmi én
s ragad magához, aki vagyok;

a vers peremén landolok,

a dal -hatatlan szárnyaira hajlok és hagyom,
porban trappoló cipőire (ott dobog a dolgok riadt
gyerekszíve), hogy vigyen és mondja el: a szem ölel,
a kéz, a láb, a bőr bekebelez (kannibál a test),

és minden sejtem sejti ezt a misztikát,
mint mandalát ír homokba a tenger és a szél;

a száj ölel, az öl ölel,

a dal mint idő fordul el és fest ezüst ecsettel látható zenét, teret, egy
hétfő délutánt, egy kedd estét, egy
világnapot kilencvenkilencből;

ó, kilencvenkilenc, te szegény, nyomorult, hontalan gajdoló,
te vándorköszörűs álmodozó, te rémületes,
mit beszélsz?

van-e valami dróóótozni-fóóótozni való lyuk?

se közepe, se széle lyuk:

az őrült szomszéd sztratoszférájába szállnak a héroszok
éppen és szórják le, szórják bombázó robotjaikat,
benyitnak ajtón, ablakon, célba érnek vagy sem,
az utolsó egérlyukba is eltalálnak, a háború magassági versenyének
ma ők a bajnokai, Apollinaire elhűlve csóválja pántos fejét és
visszavonja
az Égöv képeit, vissza a pihiket, a gólyákat, a sasokat,
vissza ő is a fölmagasztalás szimfóniáját,
a világnap órája megáll vagy pokolgép gyanánt ketyeg,
hetyeg a halállal,

mire megyek e -tól -ig taligával,

a katalógus képei félnek, megtörténik újra,
létük hiábavalósága bebizonyítva;

ha be, hát be,

ha vissza, hát vissza,

ha nincs, hát nincs –

vak-vagdalózás...

S közben történik,

tolódik, tart, zuhan, rémül és vonszolódik a hajó,

a nádas, a dokk, a part, Ikarusz tollai, Jaki bálványai, Vajda madarai,

Szentendre mértana, Bálint festett deszkái, ó, a deszkák!

mondom a deszkákat, itt jönnek

az én pszichoterápiás deszkáim, a vers-sírás

melléküzemében keletkezett darabok, ahogy dadogok,

L. műként bánt velük, mi a mű és a művészet, ó,

láttam közelről őket, az ó-kat, a hús-vér alkotókat,

az életet és a művészetet, a betegségeket, a vágyakat, ahogy

primitíven egymásba nyomódnak: medret váj, kicsap, át és túlmutat

a mű, valami soha nem volt formát,

hogyan lehess; lestem őket, a sikertelenségben nagymenőket, a

kultúrpolitika lenyomottjait, ahogy

fuldokoltak, futott a hajó, a hatvanas évek, kifutott, von-

szolt, – szoltam,

most is azt, s míg elmondom egy napom, míg

ráírom a gyűjtemény katalógusára, rádrótozom,

megyek, mint lapozgató néző a könyvben képtől képig,

napozom, naplózom a hirtelen, heves, áprilisi fényben,

hallom a hangjukat, a mosolyuk zizegését, mind, akiket

valóban is láttam, és most holtan élnek e világnap

kikötőjében, Anna Margit, Bálint, Ország Lili, Kondor, Jaki,

Vajda Júlia –

bár mi az, hogy való? egy Balla-fotó

tanúskodik, így mégis tárgyyszerűbb, kiállítás megnyitón vagyunk

gyerekekkel, a legkisebbet, a katalógus most huszonöt

éves fordítóját a karomon tartom ott (ott-itt és

akkor-most: az idő lépte), a könyvtervező L. Cs. meg

a fordító férje, ez mégsem vakszövés, vélt és véletlen át-

hurkolódása kásahegyen,

ez az én drótostótóm műve, azt hiszem (hiszek vagy

nem hiszek), hála érte, hála –

tovább a könyvben: szemmel legelek, világnap-este van,

egy Bálint-kép körül ácsingózom, beléphetek?

a Vörös lábak tükröződése ma is zárva van
előttem, itt minden fordított, szét nem hajtogatható
rétegek, talán ez a titka, mi tükröződik miben,
lenn és fönn milyen vad robajlással borul, baleset,
fölfedi egy éjszakai vetületben az elrejtettség árnyát,
csak jelez, tudni nem tud, elrendezni,

nem is akar, jól van,

itt az ideje, hogy én is elfogadjam: minden alkalom, és
végére járni soha nincs mód,
a vörös lábak sem visznek sehova, megbízhatatlan

tükröződések árja ez,

nem tudom,
világnapom hátán a szőr fölmered, mit merek? port!
és? evezek, ezt a kis Derkovits-vázlat miatt hoztam szóba talán?
asszociáltam? az ezüstök és barnák teret szabdaló síkjainak forgása
húzott,
s hogy ezt a test-feszülést, éppen ezt csak a pályamunkásoknál láttam:
a két csónakos úgy olvad eggyé itt az evezőkkel, mint ők a vágány
beemelésekor a rukk-fával,

hóóó-rukk! vezényelt apám, hóóó-rukk!

zengett Kálmánca és Homokszentgyörgy között,
a síneket fölszedték azóta, megszűnt a vasút, meg
a pályamunkások, megmaradt a hóóó-rukk, ma is hallani,
ide kottázom, mentem, rejtem, drótozom, fétozom,

már elég,

még kevés,

a festmények és szobrok képeit

megsimítom, sorra, amit különösen szeretek,

amit mondanom kellene még, hogy

szó nélkül ne maradjanak, ó, kell a szó, a csodát hozó,
mintha külön tárlatot rendeznék nekik, vagyis nekem:
legyen happening, mint Kondor rézkarcain,
hóóó-rukk, a vágányt helyre lökni,
egy napomat elmondani, ne hidd, hogy semmiség, s ha az, hát mihez képest;

mikor az albumot elhoztuk a nyomdából, J. azt

mondta, irány a Felvinci út, ott lakik E. M., a művészettörténész, őt
illeti az első példány, vittük, és visszafelé, az utca elején megálltam
egy terasz alatt, ott laktunk, a második házban, '62 nyarától '63 késő
tavaszáig,

albérletben P.-éknél, szép szoba volt és baráti ár, havi hatszáz, bár
ezernégyet kerestem akkoriban az elektromosoknál, bár árulták a
lakást, s csak addig maradhattunk, míg vevőre nem találnak –

tehát megálltam,

a motort is kikapcsoltam, de tulajdonképpen semmit sem
akartam, nem is történt semmi, néztünk fel a teraszra, nem
ült ott senki, nem is képzeltem, nem tértek vissza emlékképek,
csak Zs. jutott eszembe, a fénykorában járó, bűgő hangú
sanzonénekesnő, a földszinten lakott, ismertem néhány számát, „néha az kell,
hogy dédelgess, fülembé dúdolgass”,
fülébe súgták a házigazdáink bizalmasan: az ifjú pár igazi tehetség, s a fiú ver-
seket ír; ő meg éppen szövegíró keres,
üzente Zs., némán vigyorogtam;

most is;

már április 22-e van;

már 23-a;

talán azért álltam meg ott, hogy e világnap-töredék sorait
a tudatlan göggel elutasító fickó árnyával hagyjam abba,
ő segítsen, a -tól pontját hozzá kötöm,

az -ig meg én vagyok, némulj el, öreg logoreás,
ezt nem ő mondja, ki mondja? nem tudom, egy agresszív
szívat így kétes, gyenge pontomon, tudja, hogy világnapom
elmondhatatlan, de amíg mondom ezt, amíg
mint drót repedt cserépre, lyukas fazékra folt, van,

amíg azt hiszem,

vagy nem hiszem, hó-rukkolok –

tizenegy óra múlt, még ma van, már nincs.

A VAK FŰRÉSZGÉP KATONÁI

Hideg Szél fú Meleg Nap süt
kipróbált társaim ők ha fölhúzott térdemre tett
papírom szomját még délelőtt
a hegyi feketerigók és egy beragadt riasztó
egy vak fűrészgép jajgatása
egy tornyos faházból ki
kihulló kopácsolás
egy-egy
gerendahuppantó bombadöndülés
(mintha meghibbant volna benn a szelíd ács)
hangkulisszái közt kuporogva
oltani szeretném (próbálom) –
de hagyjuk is a Hideg Szél és Meleg Nap színpadát
ember
befelé evezünk s vissza a Big Bummig
te tréfálsz?
ott vagyunk már mióta nem ismerted
fel az ősködökbe hátráló völgy
árnyait gallértalan gubó-fejüket s ahogy
visszakérdeznek torokhangon kik vagytok szörnyűek?
a vak fűrészgép katonái vagytok?
és mondjuk ha igen ha nem
mert mit jelent ez az émelyítő?
fölhúzott térdemre tett papíromon
mégiscsak tragikus hogy így nevezzenek
bennünket megint – katonák – besorozzanak
és a vak fűrészgép is mi az értelme volt-e
valaha is cincog

véletlen fiókban vétlen göröngy
már hallgass el ugyan mire föl lennél
de nincs megnyugvás ebben sem a nincs
így céda cinkes roncs héj fejedén kalapál
sikoltó sikerültek közben a külben kintalanul
mint bolhák a Világ-Fül járataiba
ragadnak gyűlölet-nációk most van anyag bőven
kidagad a tehetetlenség technológizált botja
és elsül

A KORÁNKELŐ KLEE

te vagy az a javíthatatlan koránkelő Klee
aki bádogpapucsaidban kopogsz ajtótól ajtóig –

így valahogy Kassák 'hatvanötben
s most hallom hogy tényleg
amit elhittem egyszer ma itt van minden
igaz
ő jól ismert téged mert mintha semmi sem
változott volna azóta

vagy mégis? nem tudom
a kopogás mint festett hallomás
a remegő vonalak ahogy képpé összekötik
a mindig szétesni kész világot (betűit)
élnek még velünk

vagyunk

és a házak amik

persze hogy nem is házak meg a fák és virágok
madarak amik persze hogy nem is fák és virágok
madarak de Klee szemének éhes pillantását
őrzik és fájdalmait éneklik az éjben mind
mind létezők

és mi ott lakunk ezekben a házakban és ott
sétálunk fái virágai madarai közt és halljuk
a koránkelő bádogpapucsait kopp zörr csossz
belekapcsolódunk
hajlunk oda

mint én most Kassákhoz
ezt igazán könnyű megtennem
a holtan élőkkel mindig könnyebb
ha eleven korukban nem ültünk asztaluknál
beszélgetni velük mert válaszolnak és elvárják
hogy rájátszásainkban visszakérdezhessenek
mint a vadon termő tartományok jártasai
igaz

közlékenységük olykor félelmetes
jó lesz csínján bánni velük
de hát nincs kockázat nélkül semminemű értelem
a zsírkréták fekete tusok gyöngyházzsín
akvarellek gyönyörűsége vagy
az ezüst ködökben alvó vörös varrataival elnémíthatatlan sebhelyek
viszketése sem
a kampók és fűrészek egy vakipar mai szerszámai
egy vakjövő- vaklyuk- vakvarjú-szem
ez sem amit írok itt

csak bámulok
a kín-kínálat végtelen ahogy merülünk
mit mivel miért és mire megy ki ez a
mi ez a mi?
ma például korán keltem és a szobámat
hajnali hermetikus fénybe ázott üveg-kockát
olyan szépnek láttam hirtelen mint még sohasem
növényeit a könyveket és a falon függő képeket
az asztal és az ágy közt áramló történetek árnyait
gyerünk gondoltam (Kassákkal) és mentem
akár egy farostlemezbe tört végű ollóval vájt vonal
mentén
papírméntén az a kivagyi
virított szomorúan
ohó ezt én is jól ismerem
ha útjára ered egy aktív vonal szabadon máris hallani
hogyan a doktorok csuhások berzenkedő krákogására
koboldvihogás felel (közti világból)
és a füves gömbkalitka magja ott lüktet a vonal
tüskés tenyerében (ha angyal)
szájában (ha Kolumbusz hala)

ilyenkor azt kell mondani mondja Kassák
mindenki sózza be az orra hegyét
mindenki csavarja meg az üveg dugókat
te meg kösd csak rám a térdeidet bátran asszonykám
ezüst szalamander

a koránkelő érti ezt (nevet) ott áll a varázskonyhában
ha jól számolom 120 éves és a bagolybársonysötét
szemek a kávé dohány csiriz firnisz olajfesték füst

illat felhőin át ragyognak rám mintha Czipó Antal
hajdani vegyeskereskedésében állnék 12 évesen
kuncsorgó gyerek egy tubus sötétfehér temperáért
szürke csomagolópapírra csontvázat festeni –

így ugrálnak tények helyszínek nézőpontok
utólagosan

a vonal vágtat de Klee most azt mondja állj
én egy ideje túl sok határba ütközöm és a képsík
végül is betölthetetlen (de tölti közben)
az ősképszerűtől elválasztó távolság fűrészfogain morzsálódok
egy ódon bábszínház rejtett rímein

én is mondom
nekem tetszik ahogy konstruál legyen
absztrakt expressziók és áttűnések

van látni-való

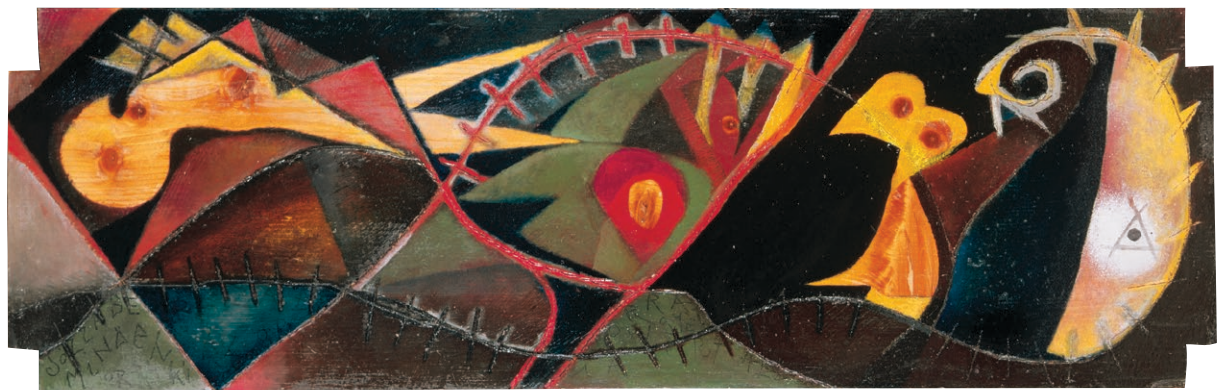
leragadtam az R villára festett kastély kertjében
vonalaim a vegyeskereskedés illatain át
visszakanyarodnak a kövesút és vasút origójához
ott hallgatózom a bolyhoshoz vöröshöz közel
ott vagy itt

kopp zörr csossz kopp

sózza be mindenki az orra hegyét

zörr csossz zörr kopp

a teremtés talán nem zárult le még nem ma sem

A VÁROSMAJORHOZ

a városmajori templomnál egy fiatal platánt
néztem hogy AZ-e és nevettem: kabócákat már
ne véljek hallani s hol van itt folyó

csak a nyárias susogás vitt
ez az ősi érzécsaló
vak csábító zsolozsma

s hogy akkor

itt

most

majd

megint

el be elbe szélek

az elhatározás ott tört rám hirtelen hajdani
lépteim nyomában járni másként jó lesz talán mintha
írnék platóni nádtollal vetnék fekete vízbe gondoltam
oly szavakat nagy komolyan hogy ne csak emlékeztessen
majdani öregkoromban az írás hanem... majdani?

vagy olvassam a parkot szélről szélre

mint könyvet hangtalan beszédekkel

kommentárokkal lássam el láttam a padok

betoncsomjait ahogy fölmerednek a sárga

műmurvával behintett utak mentén telerondítva spray-vel

mint lecsiszolt fogak egy betemetett isten-roncs

kiálló darabjai

a banánzöld teniszlabdák pöttyei meg

kemény puffanásokkal sorozatot lönek városom

allergiásan hörgő dübögő-duhogó mellkasára

egy akciós filmsorozat kilencvenkilencedik folytatásában

mi mást is folytathatnék mint játékokat áttűnésekkel

Platón patikájában hallgatóztam imént a pult mögött

feketés-vörösre kent ajkaival aprókat cuppantott

egy hősper zóon (élőlény) bizonyos Pharmakeia nimfa és

zsibongott a tár mint bazár a logosz

születéséről dödögtek éppen

„a kurva anyádat” mondta egy kutyás nő
 egy másik kutyás nőnek
 „azt baszogasd fiam azt ezt megmondtam neki kereken
 de hiába beszélek a fasznak”
 folyt a szó (hogya az egyiptomi írnok és a felesége „az aki ír” mint
 neve is mondja) mit hol és mikor áradt
 hajlékony esélylesőként csak vigyorogtam
 a párocska felettébb ismerős nekem
 a manusz mint hermeneusz Hórusz és
 Hermész-képzetekkel a fejemben
 talpaltam emlékezetem parkjában most átjárhatok
 ráérősen a két kutyás nő már a graffitis falat betűzgette
 egy ír szetter egy dán dog fekete
 rángatták a pórázt a párocska hatvanegyben
 erre jöttek egy írnok kívülről csupán hivatalnok
 a nő meg diák ezüst-fekete-csíkos
 halszálkás szoknya és világoskék műbördzseki
 meleg mentolos mélység
 mert hideg még a park lefűrészelt tetejű platánjai közt
 átvágni mindig istenkísértés volt
 ahogy csikorgott a holdfényes sóder az emlékmű
 fekete bronzkatonái visszatartották lélegzetüket
 most
 a park hosszában láthatatlan vérző tengelye mentén
 szél és szél közt
 mint öreg artista kötélben bekötött szemű
 két karját kidugja oldalt meg-megéri a Szilágyi
 Erzsébet fasor és a Maros utca elefántszürke házait
 sárga villamos-csörtetés
 kék hegyi-busz-bufogás közt lábal
 nem szárnyal ó dehogy ti metaforák ma csöndet
 a számítógép nyárias susogásában
 lassan húzzatok fönn
 hallhatatlanok
 egy lugas ezüstlő acéldrótjai
 festményen futó ritmikus repedések
 mint bűvös bordák
 ívelnek a délután boltját tartják a hárs hars méhes
 bevágásokon kicsordul

illatok felhőznek a föld hátáról
itt csattogtattam Moszkvából hozott jó
Ljubityelem a fiam háromkerekű biciklin ült
a lányom most született
ez a hatvanötös év itt keresztben
ez a hatvannyolcas ragyogás kettészelt
lovon
égő zsiráfon séta
torony
iránt

a patikustól a manusz vásárol egy doboz írt Algopyrint triviális össz-
hangzatok gyöttrik
kínrímek kintornák kin mi lóg ki miben
nyúlós vacogós tétova vágy űzöttje
s ahogy az árnyalatok az árnyalakok áttolódnak
a tegnap és a holnap közt kifehéredő semmibe

hasad és heged a térség
műbördzseki-kékség és a halszálkás ezüst fölcsap
egy kislány kiált neki

ki ez
kinek szól
mit akar
mintha fényalak volna

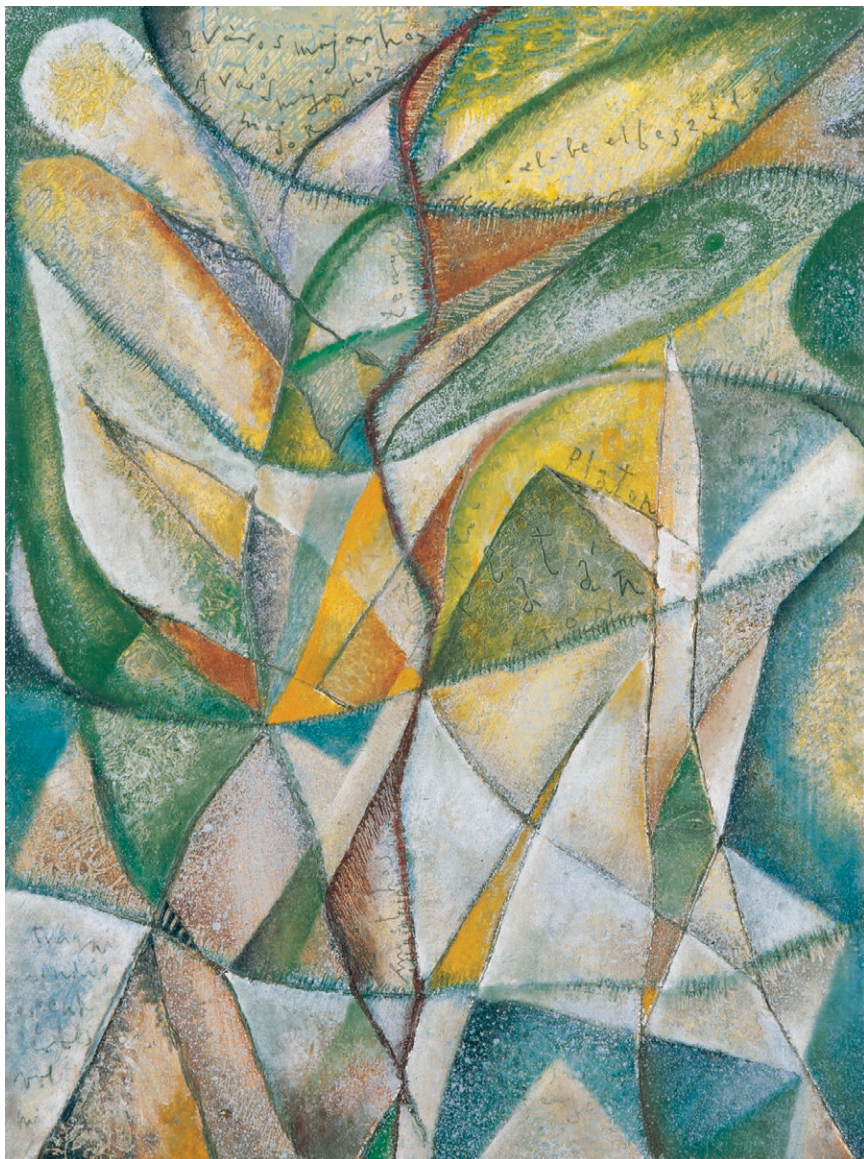
mégis a forma és a hang
már látja
a lánya jön arra éppen lányaival
a testies való visszakattan

ez még nem az nem utáni után
ez egy városmajori délután
még itt van
még most történik a most
az ír s a dán se képzet itt loholnak
és a két nő meg sok más hasonmás ábrázoló olvasat
ahogy ütik vagy sem a vasat

ma minden reális itt a kommentárok
ahogy a Lord Major vendéglő fehér asztalainál ülnek
ahogy a mocskos telefonfülkék összefirkált üvege sír

ahogy a filctollal megvakított Beethoven-szobor undora
és a szabadtéri színpad Mindhalálíg Beatles próbája
egy klimpírozó zongorán bátortalanul kiszűrődik

ahogy a bokor alatt alvó hajléktalan arcán a zsíros homály sem fedti el
idült mosolygását mondom ma itt minden
egy az egyben és átlagosan észrevétlen
oson a kutya fekálás
borzongó beton ahogy megcsörren
rálőtt labdától a vaskerítés

EZ MÉG A NYÁR

IPSE

pont egy ipse pont ez itt
egy pont
így (úgy) ahogy most van
éppen
egy velem-azonos ő
ránézésre sörtehajú szivar
eljátszom képzelt (kék) füstkarikáival
látom
a vers áttetsző gubájában ül
hamuhodik
a sors fölötte vad világfűl lenn csatornazaj
hallja
hajdani lépteit a falban toronyiránt
átvág
megint mint akkor ott
hova?
pont ide
rongyos nadrágszárak suttyogása a zene
halántékon kasza-kalapálás
gombostűnyüzsgés talpban és tenyérben
ilyen a sörtehajú
latinul ipse (belül kotog
x-e rejtélyes
hamari egyenletének)
kigöngyölget egy történetet
kesztyűtlen keze papundeklit szaggat
beleszorul a tok belső
labirintusaiba téved lelassul elmereng
a szemközti háztetőn ezüstlő szellőzőcsövet nézi
csillámlik az alumíniumon alkonyfény (téli)
visszaverődik
semmit nem jelent
fölisza mind széles szájjal az éj

EGY SARKI CIPŐBOLT FÖLÖTT

talán erre vártam
most vasárnap és már délután van

a roppant kényszerűség végre lassacskán hajt
fényben és hőben a trák tengerpart

augusztus tizenöt negyed négy
tizedmagammal csivogok itt mint a fecskék

mindenem megvan szerelmem kölykőm s kölykeik
kényemre rakja elém a lét tündöklő kavicsait

a tarka bazár is ez a konténer Aszprovalta
közönséges kéjét a hibiszkusz hulló kelyhével kitakarja

kimondja gajdoló tömegeivel kitolongja s bár ezt is unja
úgy tesz mégis mintha

a parti pálmák platánok alatti vendéglőben
csorda hőszer zóon nem is elmenőben

lenne vagyis enne
nem gondol a bendőben végződő üres végtelenre

nem én sem gondolok
s ha mégis ahogy a víz a szél a nap és a homok

átszűrve fedve be írral hintve kenve átítatva
a kezem ír és elhiszi hogy van lesz foganatja

hat az ír ó hat van kettő tik-tak mindjárt
játssza hogy betűi mint kozmikus minták

szavai a világ menetét ha nem A-tól nem Z-ig
ha ki nem is szabják el azért beszélnek

és az elbeszélés
olvasva maga is mint valami élés

mint lehetetlenből kivont lehetséges
hozzáad a homályhoz és a derengéshez

már augusztus tizenhat negyednégy mondja
megragadni az idő lábait ez a versem gondja

egy sarki cipőbolt fölött is vele kikövezett terasz
„Migato shoes” a szemébe s orrába csap

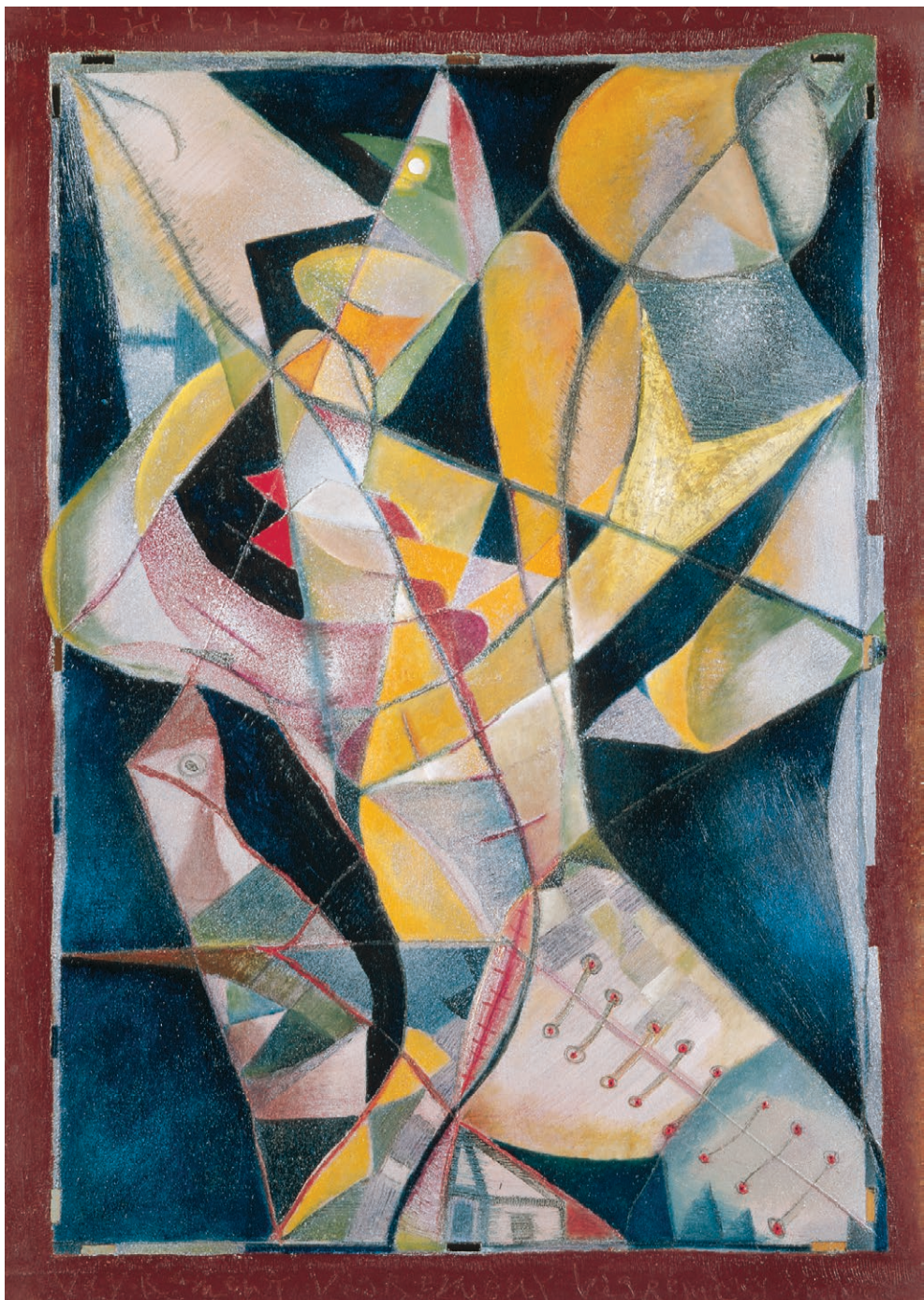
hogyan ne maradjon a mű se maga
a viseletlen lábbelik bőr- és gumiszaga

VÉGREMÉNY

végre megvan
 meglesz
 remélem
pontját
 partját
 elérem
 ha jól hajózom jól ha-ha
jár-művem ez az enyhén göthös hasas héj oda most már
csak elér
 addig csak kitart
 ez a ritmus
 ez a kesze-kusza gyerekrajz és
vérig vájt vonalaiban mint céltalan cél szalagját az év
 ez a se hosszú se rövid távon
le nem győzhető és meg nem ragadható
most majd a vég vadon termő rémült csápjaival
egy zuhanásban átszakítja vagy
hő és fény anemónáival átmossa átsírja áttűnik
átcsapódik észrevétlenül áthullámszik múlik elmerül
száll alá
 már után dobog a szív
 már megesett
más van
másik ugyanaz hajaz havamra
dalom
viharodat a végben megálmodom mint nem érthető
sustorgást a fülben
 közelítem az érzécsalódások árnyas erdejében
mintha valami lenne ott holott nincs van ott
a semmi szilánkja vagy az se
 és mégis remélem
 ha azt elérem ha vissza-te-kint-hetek
 (pont-ide pont-ami most van) majd a kilencesekre

a kidőlt-bedőlt agyú kliensekre
 a kísértetek és paródiák szippantó színpadára
 hajdani hatvannyolcas társaimra
 például
 akkor egy emlékező nem létező kalaplengetést
 megengedek magamnak szavaikkal szólok
 én elhittem nektek *az a fontos hogy legyenek*
ne legyenek illúzióim és
 az maradtam aki lenni akartam köztetek nélkületek is az
 meg ez aki remél és kétségbe von itt araszol
 röghöz tapadt lény behúzódik a nyár porhanyó fényeibe
 képzetek mélyén megül
 kazalban tű a pillanat
 tevéforma lovak a felhők tavait kiisszák
 egy repülő horpadt hangrobbanásai premisszák – de mihez?
 mi ez az új csak mutogat rá az ujj csak hebegünk vágat
 velünk egy képesített gépezet a mindegy mi bármi virtusa
 vitustánc már elég a végén a végének is vége
 ez is talán a vég reménye vágya
 elmondok még egy történetet
 minap az a lépcső az a megvasalt csorba műkö vagy beton
 az a szemetes a harmonikás koldussal
 a cigány árusokkal kétoldalt ahogy
 a Várfook utcáról a Moszkva tér alsó bugyrába levezet
 sohasem volt nekem hön vágyott élvezet
 de ott akkor éppen hirtelen és mégsem váratlanul
 valamennyi lépcső ahol jártam csőbe húzott
 ahol rohantam légszomjasan föl vagy le házban vonatra
 ugrottam álomban létrán a fokok mind egyszerre talpam alá
 csúsztak és árnyamat is egy önhitt marionett figurát
 kalimpálni láttam festményemről szökött nyúzott és varrott
 combú lényt
 hát így vagyunk mondtam így kever el
 a világ véletlene s lesz saját lesz rész és részvét
 majd versbe írom egyszer –
 most itt a -szer az egyszeri mű-szer mint káb-szer
 úgy zenél hogy a tér
 nemcsak a Moszkva meg a Széna és a Vérmező hol
 talpam félholdjai napra nap visznek ide-oda

de a befelé hullámozó kimondhatatlan helyek megnyílnak s hallani
magzati zajongásukat
zajongjatok csak jöjjetek és menjete
sok dolog van mit megértettem
vagy utánzatok álcáiba fogtam
több a táguló semmik foghatatlanja kiárad
-tlan-talan param-papam már lassul lám a láb
a báb mögül az árny mint jaj lesz
végül vádbeszéd s rá nem csönd csak némaság felel
a vég vadonába az év mintha ölnék kínjában lihegve lohad
ezek csak szavak előre a végre végelőleg
irka-firka-cirka-lom meg-csiná-lom csak soro-lom
évre évet az idő kipipálja pipafüstben a pálya
és nem lesz tudod irgalom nem lesz tudod maradás a fapados
vicinális vonat ha kinézel vakvágányon fut veled látod vakvonat
ugaron át ugar
lélekrázó hadi szerelvény féktelenül a lejtőre lökve
csalódásaink sínjei sikoltanak és nincs állomás bakter lámpája nem
jelez s ha igen a keresztutak sorompói mind
ledöntve mióta már
változni váltani van-e még idő – véglehetőség végszükség
még hat sor a 99-ből kinek kell végeladás
nem eladó ez a végső hely itt az utolsó szabad hely rémülten rejtem
az ingem a bőröm alá és elmenekítem hogy mit hogyan
négy sor is elég lesz megmondani három
ne légy könnyelmű
nem vagyok már kitetszik világosan feketén fehérén
a két üres tenyéren

DALVONAL

Ez még a nyár. Ha így nevezem.
Test lejtőin hosszú lábú árnyak.
Érints meg bűvös dalvonallal,
érints meg ujjhegyeddel,
érints meg Égei-fényben,
az örökkévalóságot, ha így nevezem,
hogy öledben megértsem, legyek
szerelem által összefogva, mint
hegyi szélben a galagonya bokra.

KONTÉNER

képzelní sem kell bekattan és
kezemre áll mint fűlt katlan vagy fűletlen mint eleven
 edény maga is: folyton-folyvást itt van ő víg konténertöltögető
a konténerköltészet szürrealista bajnoka

bumm!

mi volt ez?

fölrobbant egy kóbor ötlet!

ó hát ezek a robbantások az Aranykéz utcától

Moszkváig éppen

a világrengés obszcén szavai kimondhatatlan
mondatai ahogy keresztül-kasul vágnak át sehova
egy pánikba esett szellem rögtönzései kikezdenek

ég veled szép jövő szent múlt
 ég veled elhatározásom hogy konténerembe
 buherálok majd sülni tollatlan kappanom és mulatunk
 vagy elodázom hogy forró ezüstlő belsejéhez odaférjek
 és az is megoldás lesz majd álomból álomba bukfacezem
 újabban úgyis sokat alszom sok dirib-darab kábaság ijeszt és ajánl
 kitérőt

vakvágányaik

mintha hunyt szemmel váltóór lehetnék montázsoló
ember kezébe nem való fekete ollóval képnýirbáló óriás

díbol toronyiránt ezt-ide azt-oda megvan az út az enyém

magam így de-meg nevet tetem tatam taram

hát mi van meg?

ültem a minap kedvenc madárházam
a Nyugati pályaudvar Rippli vásznáról kinagyított szépsége
előtt a 6-osra vártam forró fényzőn fullasztott egy mentő
két kamion közé szorulva vijjogott a hangok robbanógolyói
az aluljáróból kitüremplő bűzbelekben rohantak körbe
meredtem előre és a tükrös fekete áruház kockáin

láttam őt lódenkabátban feszíteni
ötvenkettőben tizenöt éves revolverhőst
ponyvaregények ábrándosát

szemben az Ilkovichs büfé szocreál neonjai
világvárosi opál-bódulat
balra a Szikra mozi Yves Montand és Gérard Philipe fényei s ahogy
bámultam ott bekattantan
a beszorult mentő sikolya dobhártyámat beszakította
majd' meg süket ültem

egy konténerbe lökve kuporogtam s láttam a tompavörös
műtéglatesttel fölterpeszkedő áruház konglomerátuma
a West End business center emeleteivel
mint roppant lavina temeti el az állomást bedöngöli
egy koldusnő a bedöngöli dalt pötyögtette üvöltő
ketyerén a Keresztapából s nem volt tudható hogy
a konténernek mi a mélye határa hol van
holtan aludtam alján ezt játszottam merem-e?
szóban igencsak belemerítettem

kozmikus lé csobogott körül homályos leves
csettintések hogy be vagyok kerítve ez aztán biztos
a hangokból is külön univerzum

az éter mint konténer lebegett egy daruskocsi
horgán fennakadva a kormánykeréknél senki sem ült
a leleményesen kifundált vén trükkmester
vele mit kezdhettek így minden edényben edény kong
a város a fejem a vers a virtuális anyag a kép
amit vasárnap délután festettem közepén fehér lyuk
és eztán festenek
mit szórjak a konténer mindenevő naplójába még
mi volna kidobható
építsünk sített? rég kimúlt!

zuhantam kalimpálva ott

aztán megjött a 6-os
dehát egy sárga fémdoboz mit tehetne
szembe kivel is szegülhetne az ülésből egy szög kiállt
sínen voltam valahogy mégis mint konkrét
lecsitultam hűlt hebehurgya katlanom
a hidegfront északról betört húztam
az őszi sárgás zöldből egy horpadt lila kört rajzlapomra
nyomódott csámpásan össze derű és rémület a Margit hídon
végig ahogy

MINT KEZDET

előoson homályosan mögülem
a téli nap vastag ablaküvegen át
mint gyerekkori lépes méz csordul
csuklómra csöppen lefut könyökig
fénye hője kopasz tarkómra lehel
sörényes száj az űr azúr méhéből
s fejem kezem kitépett árnyát élém
a papírmezőre veti kápráztató fehér
teret nyit mozdulni merj mondja tudj
találtam egy szót szerelmi vallomás
lesz vers végre megvan mint kezdet
mint húr és vonó súrol mint húr és
vonó vagyok hang füllel nem hallható
egy nyári délután deszkából eszkábált
méhesében ötvenöt évnnyire innen
a fényesésben kisfiú árnyam sárga
szalmaszéken ferdén előredől onnan
szól *holtunkiglan* mögötte mozdony
izzad fekete nyílásain a gőz ki-kicsap

VÍG VACSORA

az én 63-asomon ezen a viseltes villamoson
most a peronra lépek és megtámaszkodom

most várakozom most talptól fejtetőig
csattog ugrál vadul játszatja az eszem

most azt hiszem ez semmi csupán a szóalak
kecsegtet meleg vacsorával hogy jó falat

lesz ülj le ez minimum a léthez
holott tudom szertefoszló esetleges részlet

nem egész kecsége sült máj vagy csirkemell
de hogy 63-as hát felemel csak vacogok

nap süt vagy hó szítál vagy kiszáll
a vihar ablakán mint képzelt járgány

vadonatúj sohasem volt napra nap kerekein
most tanítja meg a kín sántelen vonalait

csuklásokkal drasztikus görbe rázkódását
ahogy bámulja homályos ablaküveg másán

az átúszó házakat széles karéjban
lámpákkal árnyakkal lebegnek már éj van

évei járműve úgy huhog vele fűtetlen szerelvény
mint amikor vállfázni kezd a ruhásszekrény

de jelmezeit már nem akarja tiltakozik az agy
koldus-gőgje neurolingvisztikába fagy

hiába akit egyszer beakasztottak oda
annak nem fűlik okkal máshoz a foga

de a szóalak asztalához zenéssel mindig leül
visszacseng a gyerekkori vizeskancsó-fül

néma kacskaringója mint meta
kicsorbul az alufóniában sült víg vacsora

pohara feldől a fekete lé
kicsordul peremén fut az „én” fázik

s ha nem lennének a villamoson bűvös párbeszéddek
átolvadás kettőből egyé mintha ének

énje éneke volna a 63-ason a semmi súlya alatt
magából kilépne az éhes szóalak

de nem kerülne hely és héj lenni peron
hogyan megtámaszkodjon vacsorányit a 63-ason

LIBIKÓKÁN A MŰVÉSZ MOZI ELŐTT

a Művész mozi előtt tavasszal kétezerben
láttam őket állni ott kéz a kézben és

a késő délutáni napsütés a hirtelen jött
melegfront szeles fuvallatában nézni: mögé

a morajló-rángó utca a házak autók fejek
vállak lábak és vad beszédek ahogy átfolyt

az egész rázkódva vájt medret a térben s mint
konkrét szélesen harmonikázva megjelent

libikókán süllyedt és emelkedett aki most
e versben onnan ide írja annak papírja olyan

sík: hunyt szemhéj-fal belső felén ívelt
ernyő hol folyik a mozi előtt az utca hol

szerelme csuklóját mohón magához szorítja
hökken hogy mi történt: körül a híg üresség

parttalan sok elbitangolt jószág hangtalan
szájában viszi az idő ezüstös darabkáit

de ijesztő kívülről így látni ahogy az árban
már valóra váltan hullámlanak el: délután van

tavasz kétezerben a Művész mozi előtt
mint leplezetlen látvány tolong pőrén

vég nélkül mert mögött mögötte merül alá
bukkan föl lovagolja meg a libikókát magát

UJJGYAKORLAT

libikókám már mint nótá
zaj mögül

tollászkodni ujjamra száll
s ott megül

hinta de mintha mint csöndgömb
vak ütem

volna ha tapintva mégis
megjelen

és árad inneni túli
helyére

le zökken látom kész kezdet
a kéz most

nekivág meddig mehet el
kérdeszem

telt üresség vagy vagy nem vagy
miként vagy

mint szkeptikus agy egy tartály
kék vizén?

SZÓVAL ÁTLÉPÉS

szájtépés szóval átlépés
minden elbeszélés
limlom álom
s viszketés minden akarás
elvakarás
kóbor seb feslő varrat a világ
vakogó vakablak
egy-egy álom
kiugrik sikolt
ó ezek az álmok ahogy lezuhannak
s háttal előre jönnek
mind és megint
az esztendőnek lába nő
kába (fekete) közökön
át
bukdácsol
ír
valaki
aki én vagyok
vélem vagy élem
hol van hol volt holott
csak kitapogatom
csak szó szerint veszem
eszemben sincs az egész
csak halhatatlan felhő néma képregény

SZÓLNA MADARAK NYELVÉN

ha a szózene elkap a betűkben alvó hang és értelem forró
keveréke az „öregszem” az „öreg fej” holddudvarai akkor is
szavak csupán bár tárgyas vad valóság-alakzatok a közömbös
kalligráfia sikoltó sínjein nem színleg tolatok s mégis
biztató hogy elkülönülve tőlük még kívülről nézem imbolygó
váltóikat még nem süllyedtem alá tartalmaikba még
vonyításaimat is hallani vélem mint őskutyáét száz vagy
százötvenezer év távlatából érzékelem hogy színpadon ugat

hihetem-e hogy forma még mint a szerelem édessége volt
ifjan s még nem mint most
egy más mohóság befelé terjedő reszketés
hogy kamráiban egyre sötétebb hasítás húz magába mintha kezdetem
volna végzetem egy szám és betű szólna
madarak nyelvén mert nincs más nincs héj közti távolság semmi jel
már csak az van s ahogy nem mondható

vagy az idő a szerelem a hangzatok a hő így mind ide tart
hegy húz lassan hirtelen

KORFUN

EGY MAKACS ANTROPOMORF

J.-nek és Cs.-nek

ez itt a Time out bár Korfun a neve meg ne
vettet így legalább víg lesz a kezdet

az itt a lon-tenger partján a fövényen
ahogy féloldalára dőlve tűnődik könnyeden

vagy csak imitálja csak szeretné az te vagy
csörgő kavicsokkal a víz most arcodba csap

s hajnalban aki nézte nézd kel föl a kék-lila ködben
izzó vasgömb a nap hogy el nem csöppen

az is te az se más
meder neki a versírás

az Out of Time bárból is ha volna ide lesne
makacs antropomorf-forma ez a kavicsos

és szól benne lenn mélyen messze (hol a hanghullámok
vonalát mint golyóstollal gyerekkéz papírra írja

mert nevezni kell legalább valahogy mondani
amit füllel meg nem hallani) hogy van világ

kivált ha egyszer kivált kiszakadt lett gurult ment
vitte hátán a végtelent mint batyuban

dunnát a háborús menekültek negyvennégyben
kézben a koffer kályhán fazékban krumpli fő a front közel

ezek a filmkockák az időbárban mindig beugranak
a korfui makacs már várja rájátszik

a visszatérés értelme a tét hogy mit is kellene
bevégezni miért miféle kört ismételni meg és lehet-e

elég volna talán csak lenni aludni kimondatlan a meleg
homokban volna jobb létezni fügefá-alakban out

vagy mindegy ez az csak elgondolni is szavakon lovagolva
és nem könnyedén hogy mi volna ha volna szüntelen

REJTETTEBB
GEOMETRIA

SZORGOS RAJZOLÓK

ahogy a fiaim is rám egyre
mélyebben szántó vonalakkal hasonlítok apámra vagy csak az öregedés teszi ezt
teszem azt az idő meg az egy lábon ugráló vaksi történetek együtt
mint szorgos rajzolók
a koponyaformák járomcsontok-púpok és kunos szemrések
kívülről is látható
ábráinál rejtettebb geometria
valami hangzat- és ritmusféleség egy levegőben elfekvő áramlás függvénybe csálthatatlan
csobbanásai
kimondhatatlan verslábak futása vesszők közt
sárga fűzvesszők suhogása közt
vagy roppanékony halastó jegén a szánkó nyoma olyan messzeségben
hogy innen ahol vagyok bár hegytetőről nem is látni
csak ködöt kazlakat és az ezüstité fagyott jegenyéket sorban mint leszopogatott halcsontvázakat
fölme-
redni a dűlőút mentén
a majorba menet vagy
nyáron a vasútállomás mögötti füves dombról
meztelen talpam dobogását verődni ide füllel fölfoghatatlan morzét
és a lovakét bakancsokét vonatokét
ezek mossák össze satírozzák és rádiózzák hányszor jártam ott
kéretlen kutatni
s mindig a kezdetektől az egész távoli egyre távolibb
és minél többször bebarangolt annál ismeretlenebb tájat
nem is a tartalmait a testeket a körvonalazható szerkezetek szíjait tartókat
de ahogy ceruzás kezünk fut hozzáadva a maga reszketését
más és más ugyanazt vésve így az arcra
mondhatom-e hogy ez teszi ez a toldalék hasonlóságunk
feszítő közei

SZÜLETÉSNAPJÁRA ÉS MAJDNEM

November végén előkerül, félig térül, félig fordul megvasalt
cipősarok, fagyos kavicson úgy csikorog, hogy
régén (talán) dalnak írta volna.

Ma is majdnem, a forma illatos héjai fölrepednek, megcsendül.

Inkább lejjebb merül, alá, onnan nézi, nem is szemmel,
november festett szópihéi szétáznak arcán, látja
belülről, mondjuk; sötét porzik mindenütt.

Megtartja azért félig a tenyerén, mert kiszámíthatatlan.

Félig oda se pillant már, ha hozzá is hajol,
tudja jól, csak könnyedén, hogy esélye legyen...

...a majdnem megint dal ekkor kicsusszan hangtalanul;
ijedten utána kap, aztán földerül, de jó, hogy nem törékeny.

S van öröm. Pont egy pont, mint
levegőben az ujjbegy nyoma, mutatóé bizonyára, rábökött.

S zúgnak a lapályon terjengő hajnali ködök,
vagy a szemközti ház tetőterének beépítésén dolgozó ácsok,
kőművesek liftje az; sapkás, bakancsos árnyaik és a nyírfák aranysárgája
akkor is a képzelt ködön át dereng,
ha egyszer születésnapjára és majdnem, így reális.

Vagy így szeretné. Mégse mindent semmivé.
A dal mint az őszi lég
testének fényes érintése, szerelmi lépték lenyomata, ott van
a fenyőgerendákon csattogó szekercék, kalapácsok ritmusaiban.

térül-fordul, itt lábal.

MILYEN NYILADÉK

Ha nem volna szó meg
rajzolható hang és vonal mögötti
zajlás
jelentéstartó (lenn vagy fönn akár) akkor
mi lenne hát? Üresség nyilván nyiladék fekete plafon végtelenje.
A konyhában
a jégszekrény tetején fatálon
almák pirosa sárgája bár várom
mint meta lep meg hirtelen
belépek. Elbűvöl a fényfestészet
szemem láttára történik meg
íz és illat testet ölt
ahogy nézem a csendélet idomain átsüt nyers édesség fehére
almahús.
Közben a februári ég borzongató meleget lehel rám.
Ablakon át forral a nap.
A méhek bogarak álmában rajzás kísért még korai
rügy és virág már fakadni készül. Az almákat aztán
(nem ezeket)
zöld ágak közt fölöttem mint ernyő küllőire
aggatott vörös gömböket látom.
Fekszem alattuk fölmagzott lósóskák közt
vasútpart alján homályos kilencéves délutáni lény.
Kilenc vagy tíz vagy tizenegy.
Póknyálnál milliószor finomabb légszál-vonallal mindent
elérek innen. Van oda ezüst
szabásmintám
az almákat összeilleszteni és lenni csak két pont közt

IMÉNT

Most volt, imént,
ment a Trencsényi utcán,
domb oldalán, tizenkettő előtt,
a mai nap szélfúttá testében,
arra éppen, J. meg ő.
Most volt, két órája.
Mire megírja, öt lesz, vagy
százöt, mire olvasod, mennyi,
lesz-e, és miféle múlt,
eljövendő múlik el addig,
szakadatlanul növekvő idő,
kiszakítva most egyetlen darabja,
énje révén, konkrétjaim útján
írja most, hogy írom ezt, hogy
írtomban megint ott megyek,
a Trencsényi utca elején megállok,
üres telek dülöngélő kerítésének lécein át belesek, beles, benn van, bentről vissza,
elszáradt gyümölcsfák összedőlt lugasára lát, a mélyben
rég behorpadt tetejű ház, széllal bélelt bódé, budi, szerszámos kamra, betonkád.
Az elvadult kert nedvesen csillogó ágbogai mint L. Sára fotóján
a temetői ösvény fölött egymásba forgó fák örvényei.
Most a képet a versnek is megmutatja,
most az útról fölvesz egy rozsdás anyacsavart,
most emlékszik, hogy ötven vagy hány éve
nyers mogyoróból vágott botot lengetett,
annak a végén fityegtek félelmetes súlyként ilyen csavarok.
Fácánra, nyúlra akartak vadászni vele,
V. Gyuszi tízéves volt, ő tizenegy.
Nézi a temető fáit, az elképzelt fácán villogó tollait, képernyőn a betűit,
s legkivált a botot, tenyerében érzi a kést, ahogy faragta, a zúgást,
ahogy suhogtatta imént.

FALRAGASZ

Ez most legyen falragasz.
Nem csak mert a címe az.
Így pedzem a kéjt, a kint.

Vásároltam egy üveg
sötétszürke ecoline-t s ma
hátára ülök „gyí te” biztatom.

Az ürességgel ijesztő lapon
nem irodalmi babra megyünk
A fölfestett pedzőpálya
nekem lidérces lapály dehogy
gálya – hiú meszes hajó.

Közben szárnyasok hada húz a ködben
és lám egyik sem angyal mögöttem
csalános bozótban kígyó és hiúz.

Nincs-ló van-ló fagyasztó szél fú
a széle ezüst a lába ezer a falragaszon
egy bő arason szűköl szabadon
ezt játssza.

VARGABETŰK

lépek s mintha suttogásban járnék

(RADNÓTI MIKLÓS)

Ha az amerikai kémrepülőgépet a kínaiak meg nem zavarják
s kényszerítik veszteglésre gondoltam
a Kis-sváb-hegy és az Isten-hegy közti völgy lankáin
lépdelve összelelegedve
ujjbeggyel tenyérdombról kézfejjel és minden tőlem telhető
pillanatnyilag adódó módon szerelmeskedve J. kezével

most is nézhetnék föntről szokott sétáinkat és lézersugaras
készülékekkel rögzítve majd kivetítve-nagyítva
mint kozmikus palimpszeszt legfelső rétegét elemeznék az ábrák
ismétlődő formáit

a káoszelméleten dolgozó legújabb laboratóriumok
titkos kutatói homlokráncolva ismernék fel és el hogy bíz betűket látnak
és hümmögnének és kérdeznék ezek miféleképpen ugyan?

Megmondom. Vargabetűk.

Én most egy vargabetűt vetek még ezek itt osztoznak a' jószágon
vagyis faképnél hagyom egy cselugrással kanyarítással cserzőimet
ványoljátok az üres űrt hiába hibából nem lesz szalonna
gőgből se tudom de rémületből? egyre megy és én is arra bár
betűimmel és nincs kerülő hogyne kitérni így is illúzió és mégis

mégse mindegy hogy az Isten-hegyen most Radnóti nyomába lépve
dűnnyögök a suttogó fűhöz hajolva írva rá de nincs hely hova
elbujdokolni sem fényesebb jövő akár elbotologni oda vagy csak én
nem látom mert a tálibok robbantásait látom a moldvai piacon árult
emberhúst és honi politikusainkat ahogy a digitális ablakon kihajolva
számokat dobálnak kegyesen a nép közé.

Vargabetűink céltalan ok és okozat közeit kikerülő szavakat
írnak a kor médiumait kutatók nem létezőnek vélik e sem van
nem nincs közt létezőket újjé tagadni sem kell eleve kész a diadal.

KÉT SZÜRKE FEJŰ FÉRFI AZ INTERCITYN

utaztam este himbált lágyan
vitt hasában az Intercity-cet s látom ám
az ablaküvegen túlról jobbról és balról kattogó vagonból
(a miénk pontos mása légmentesen tapad)
innen is onnan is szürke fejű rolós homlokú férfi-alak
vígnak szomorúnak se mondható
állát tenyerébe támasztva néz rám vagyis néztek
tárgyilagos vonásokat mímelve e párhuzamos pofák
az orrukról kissé lecsúszott szemüveg vastag kerete fölött
megszólítom egyiket mit bámul ismerjük egymást valahonnan
együtt őriztünk netán tehenet füves vasútparton
Mona Lisa-arcú nő ült vele szemben
nem hozzá tartozó farmernadrágos
a térdén tartott tenyérnyi fekete dobozt nyomogatta és
lilára festett ajkaival rágott
vagy a nyelvébe épített karikával játszott
ki tudja
a mellettem jobbról és balról suhanó férfiak
a két ezüst sörtés ugyanaz is csak feltételezték ezt vagy ezt sem
a lárvaszerű nő
tekintetük terének külső homályos tartományaiban ült almazöld
huzattal bevont magas támlájú széken
s különben is engem néztek szinte szemezték velem
holott nyitott könyvet tartottak kezükben
a borítón absztrakt festmény
tompá színeit-formáit ismerni véltem és a cím is olvasható volt
'99

jó vicc tűnődtem elnézően tükrös urak még
a múlt században írott könyvemben kóboroltok
még a balkáni háború bombáinak csóvától remegtek
ó ti időszerűtlenek aztán mit silabizáltok ki a tetszhalott szavakból
de akkor már láttam
az ablakon túli inter-sötét világ lámpás öblein hunyorgó
förlállványozott építmények meleg-sárga mélytengeri lámpasorok
hideg higanygőz-csillárok reflektorok ablak-négyzetek
egymásba forgó Luna-parkok konglomerátumán ők
(a két szürke fejű)
fény-árnyék testetlenségben siklanak át
mintha gyakorolnának
hát így vagyunk

UJJNYI

A Városmajor felől érkeztek kora délelőtt.
A nő kerékre szerelt szatyrot tolt maga előtt.

A férfi szorosan a nő mögött, s ahogy előrehajolt,
fejfel alacsonyabbnak tetszett. A gerince görbe volt.

Siettek. Buzgón aprózták, kapkodták lépteiket, és mégis
lassan haladtak. Nem csoszogtak. Rugdalták a levegőt,

két vénség, kitűntek, összedrótozottak darabjaikkal.
Lüktettek szinte, de nem, csak vonszolódtak-dobódtak,

célszerűen koreografált végtagjaik tették dolgukat.
Lifegtek rajtuk a nyári szélben egykedvű ruhák.

A fejüket megemelték csökönyösen, álluk előreállt,
ujjnyival feljebb, mint szükséges, úgy tartották.

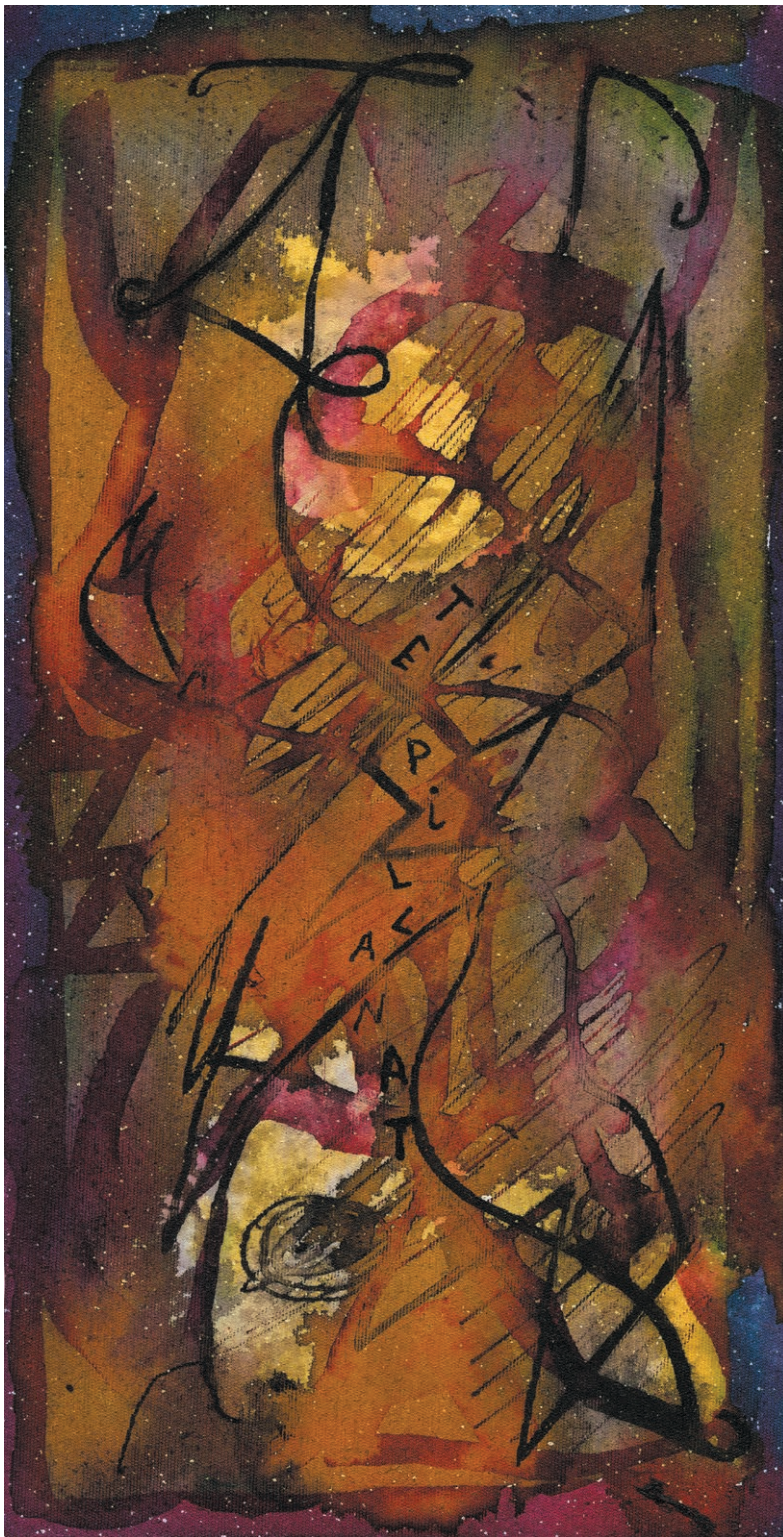
Láttam, mikor egy vonalba értek velem, bámultam ott.
Győzködtem magam, hogy véletlen szemlélő vagyok.

És akkor megpillantottam még élő, már mumifikált
arcukat, tekintetük sehová sem tartó sugarát.

Semmi kétséges. Minden kétségbeejtő, nyílt, tudott,
megtörtént már – vagy mégsem? Mert tartottak tovább,

tartották az ujjnyit. Majd mi is így, olyanok leszünk vagy
nem leszünk; melyik, milyen változatra játsszak, mit

kívánjak-várjak, ha nincs válasz, ne is kérdezzem, lehetetlen.
Habogtam némán. Mentek. Már a saroknál voltak.

KÉPERNYŐ-DÉLELŐTT A RETEK UTCÁN

Egy öreg nő finom dohánybarna kalapban földet söprő
köpenyben
(az meg rozsdabarna volt) tempózott
a gyógyszerár buborékos ablakában élvezte
látni hogy a folt mennyire kétségtelen
egy arasznyi férfiú meg fehér bottal tapogatta
a házak falát fehér zokésapka ült fején hozzá kitérdesedett
fehér tréningalsót viselt az ő kabátja vattaszürke cipője
mocskos valaha drapp a patika önműködő ajtajával hosszan
eltangózott nem értette miért nem érintheti meg akkor most
van ez vagy nincs mit bújócskázik vele.
Aztán fölbukkant a korombeli ki
már a Moszkva téren is mielőtt a Dékán utcába fordultam
olyan kordot hordott (inkább csak lógott rajta) mint én
nyúzott piás vagy másként beteg kivettetett nincstelen
csak oldalazott hogy kéreget-e sem volt eldönthető
a begombolatlan bársonyokban sovány test vacogott
nem én vagyok ő már-már védekeztem megijedtem
félig holt nyomorult tántorgott a Mammut áruház felé
megint jött egy
megint hárman öten százan
ahogy ültem ott képernyő-délelőtt szereplői tolongtak elő
bűvölt a látvány. Szemben a Széna tér ötemeletes plakátján
csontváz-robotok sora slattyogott a fényes előtérben
farmernadrágos ifjú óriás mintha élne hirdette
„legyél eredeti”.

A Fény utca sarkán hol a Futó Rózsa virágküldő szolgálat virul
hol az egyik párt vagy a másik aláírásomat próbálja begyűjteni
ott mennek buknak sodródni árulnak víg bús vegyest
látszunk
egyre mondhatom-e hogy feltűnt nekem
ekkor szélroham söpört végig az utcán jön a tél
idén mesebeli didergés várható Kalamona járja a világot
veremben megfagy a krumpli és akkora lesz a hideg hogy
ölben viszik ki ugatni a kutyát.

A LILAHAGYMA SZÉPSÉGE

a lilahagyma szépsége
vagy az öt sárga körte ahogy világít rád sötétkék üvegtálról
túlságos-e kérdezed
az ősz értelmetlen kiáltozásai körül mint falu bolondjáé
kalapjával vörös téglafalról láthatatlan legyeket űz
nem válaszolnak
a patakparti fűz már csupa csontváz
hétéves vagy és futsz haza az üres marhalegelőn át ez a kép
most a lila-sárga-sötétkék peremén
az alacsonyan szálló péntek délelőtti nap fényében
mint hőtérkép-rajzolat
kiütközik és a néma vonalak egy anyagtalanul csillámló örvény
közönséges tölcseireit mégis kezédbe adják
tölts megteheted ez a te időd a te
szerelmed olyan
másod
ahol az összeadódások ezek a napról napra járkálások a katasztrofális Moszva tér bal oldali
sávjából levágódsz
s el a Lövház utcáig
vagy tovább piacra nyomdába pékhez krumpliért
csalhatatlanul mindig megérintenek
s közben a marhalegelőn a parti fűz
és fejedben az ellenkező irányba vágató világrém-hírek
amit tudsz és amit nem tudsz de félsz
ezek a túli-inneni héjak mind mint saját
tolakodnak rád gömbölyödnének
szégyen-e hogy összenyomódni irtózol
a lila-sárga izzáshoz
ragaszkodsz újmódián kalappoddal csapkodsz vörös téglafal előtt

ALVÓ KÖNYÖKÖD ÉS A VILÁGMEGVÁLTÁS ILLÚZIÓI

kell hogy testi érzéki legyen
valódi kétségtelen
a könyököd ahogy alszol s oldalamhoz
ér
vagy ha homlokom és halántékom
vonalának alsó pontját hol
a szemgödör felső széle fut
könyököd csúcsához
helyezem és
úgy
alszom el: ez a szerelem
elvont mértanának aktuális praxisa
mind mint kognitív meta hat vissza és a hajnali-ősi hűvösségben
míg a Duna felől közönséges rózsaszín ragyogást
fest a szomszéd ház hengeres falára a nap
barlangot fűt körénk behajlított
karod összeránt
hőt álmodt
ámulok
eddig nem tudtam ezt nem láttam nem voltam elég éber
nem voltak rá szavaim csöndek
rohantam hanyatt-homlok
a történetek sávokban villogó körútjain és
most már megmondhatom
a világmegváltás helyi táncfiguráinak illúziói is el-elragadtak
s még ma sem tökéletes
feléjük fordított pajzsom közönyöm
de eljött végre hívtam
itt van az új változás érintésed legújabb jelentései
egy sohasem-volt birodalom folytatódó genezise
s ha zeneműnek gondolom karmestere most
alvó könyököd

KÉTEZERKETTES

kétezer után kettőben az első napon
ahogy a téli égitest a hajnali perem fölé
emelkedve sugarait elrendezte szobád
ablakán s még a testi (földi) szerelemtől
ittasan evickéltél a térben súlytalan
vagy már a fürdőkád forró tengerében
lebegtél mint hajdani has mélyén

beléd állt valahogy eljutott s nemcsak az
agyadba de egész magadba sejtjeidbe
alvó ébredő közeidbe szavaid hangzataiba
dolgaidd zuhanó csóváiba vélhetőleg
univerzumod minden ragyogó és sötét
fölhúrozott rendszerébe csorba szemcséibe
a lófejű ködtől az istenhegyi hajlatig
mint kérdés vagy pókfonál-vonalból vont
lehelet-keret zajtalan forma-provokáció hogy

miként is volt hát és milyen pontokat
kötött össze keltett életre kezdeteitekben
az a mondjuk így megnevezhetetlen vonzerő
egymáshoz hajtó hőmozgalom hogy mostig
hullámszik s hogy hozzá ez a mosti reszketés
vissza nem azért áramlik szüntelen hogy
nézze csupán magát és megtudja mi az
de az ismétlésben megszülető ráadás
újszülöttjeként mint más és ugyanaz legyen

hogy mi volt az a kezdet ki tudhatná

az idő higanycsepp-pillanataiban ha
nyomorult nyűgeid rémeid közt lerántva
kikezdve és elkeveredve bennük feloldódva
merészelsz szerelmeddel s nem gondolattalanul jutni el
a boldogságig csapódni fel ebben a kétezerkettesben
kilőtt nyíl utasa most

ezt én itt ezt mert létezik ezt még verses árnyát is ezt

A HÚVÖSVÖLGYÖN ÁT

tegnap ahogy a Húvösvölgyön át hajtottam
az Úrbéres utcából jövet vasárnap este hat és hét között
hét éve halott anyám hangja szólalt meg
jobb szó híján mondom így abból a belső és azon belül
alsó vagy inkább mögöttes hajdanán fölöttes és rajtam
kívüli kettős térből fölfénylő homályból
ami bizonyára azóta terjeszkedik hogy megszülettem
hogyan megfogantam hogy érzékeimmel agyammal rátaláltam

tudom bizonytalan fokozatok ezek és biztos létezők
bár lépkedni rajtuk cipős lábbal se mezítláb dehogy
a biológiai működéshez kapcsolt mondhatatlanok
mégis mondom mert nem kell ahhoz bölcselőnek lenni hogy
ne csak érzékelje de értékelje is az ember kétségtelen
létük kétséges természetét és ámuljon hogy ámulni
és nem-tudása ismeretlen tartományát növelni képes

de vissza már most a vasárnap esti Húvösvölgyben haladó
autót kormányozó hallgatóhoz aki voltam
s hallottam ott ahogy most is hallom
hogyan rám szól fed zsörtölődik félt és fél anyám
nem érti mit csinálok most éppen
egy központozatlan prózaversféleség belsejében
hova miért hajtok hiszen nem tegnap este van
ma van délelőtt nem a Húvösvölgyben a Kis-sváb-hegyen
szobámban ablakon beáramló hő- és fény-hullámmásban
szokott pózomban lábamat az asztalra vetve vagyok
és így anyám szava hangja se az ami tegnap volt feltehetőleg
semmi sem az de mondani élni lehet és érezni vélni
hogyan az árnyalatok egymásra rakódnak dolgokká
lesznek talán vagy mivé adódnak össze

mikor tegnap a Kis-sváb-hegyről mentem a Hűvösvölgyön át
az Úrbéres utcába autóval lányommal két unokámmal
a szelektől sápadt fakókékre fújt alkonyi égen émelygő
narancsvörös és éretlen alma zöldjét utánzó felhők
letekert bálái heverték vagy bálnák foszló tetemei
láttam hogy felfröccsent hideg hasukra a sár
a nap már lezuhant már áradt a sötét
már a város lámpái is erőlködtek
még nem szólalt meg anyám

VÁG MEG RÁG

NYÍ

új diót törtem hántottam le héját
belének bőrét mentem fehér húsaig
ujjaimon a zöld burok szaga ahogy
fölfeslett éreztem egész nap levelei
a szeptemberi éj sötétvörös árnya
keringett magamra zárom bódulok

s hogy mi van velem új szó után festett
papírjaimon csúszkállok valami nyí hogy
bennem-e könyörög nem tudom mi az
most mi húz még mi más lök oda vad
testesebben mint valaha is érinteni meg
domború homorú hajlataid halas mélyét

magasát nyí nyög nyihog nyüszít kéjben
panaszkodik fölfeslik lehánt hőben
árad reszkető állat bőreként kifeszít
pisztrángfogó bot piros szája benn kiált
az omló világ robaja elől dobódom ide
önzéseim sebei térdeid közt fölhasadnak

bújok beléd magammal takarlak el ami
nyí minden engem érjen szakad le ránk
az értelmetlen féreggé szorítana szoríts
dióbél mezítelen kehely a hely hol
elmerül szem száj csobog a csönd ezüst
és itt az új szó nyí versnyi most (*mentés*)

LEFOLYÓ-DAL

közérzetem
kifejezetten rossz bár
kifejezetlenül is az
és nem vigasz
hogy köztük a jó kicsúszik
mint szappangolyó
a lefolyó
ba
va
laha éreztem
a közért kell tennem ezt meg azt
ma nincs hozzá közöm
dalom
mint nem várt alkalom
ahogy kapaszkodom
és
kezem
lesz a kifejezés

kiszáradtam kifejezetten
rossz hír kifejezetten
és az és nem vigaszt
kísérletük a jó kiem
mint szappangolás
a találatba

valahán is eszem a közét
kell tennem ezt meg azt
ma nem hiszem kiözm

Dalomb mint nem várt alkalom ahogy képezték odom
és kesem lesz kifejezés

NAGYANYÁM A TEAHOUSE ELŐTT

a Fény utcai Demmers Teahouse előtt
a Mammut-tömb nyugati oldalán
láttam ott áll a nagyanyám
valahogy az ő képe vetült a kolduló
öregasszonyra hasonlítottak is a görbe hát
a fekete magas szárú cipő egészen ő gondoltam
kockás kabátféleség és barna szoknya volt rajta
jól emlékeztem erre is arcba húzott kendő
a térde közé szorítva nejlonszatyor
előrenyújtott kezében műanyagpohár
így kéregetett ott a sovány reszketeg árny
s mikor a piac felől a biztonsági őr
fehér inges sötétkék nadrágos kefehajú tömeg
bár lassú és érezhetően kényszeredett
léptekkel de mégis a kolduló felé tartott
az mindjárt tudta és a szatyrot
engedelmesen fölemelte
a biztonsági ember meg három lépésre
megállt s mondott is valamit talán
ilyesfélét hogy innen el kell menni
hogy tilos itt vagy kérdezett mintha nem sejtené
hogy mi van a pohárban
néhány fémpénz csörgött az alján
miért nyújtja előre ok és cél miféle dróttal
netán elektromágneses hullámokkal
titkos kódok szerint kapcsolódik és a nagyanyám
ott a Demmers Teahouse előtt csontkezeivel
szaporán integetve mintha legyenek
hajtana magáról (s fejét is rázta tagadólag)
magyarázott a szemközti videobolt ablakából
Robert de Niro a gengszter figyelt gondoltam
ezt ő nem nézi tétlenül
de az egy négyzetméterre eső

lélekszám túl magas volt
minek lehetne így foganatja
a biztonsági őr meg a vállát vonogatta
hiába kibúvó itt nincsen
az öregasszonynak menni kellett
elmenni onnan
bár amikor a rendész hátat fordított (nagylelkűen?)
és vonszolódva elindult az áruház műkö-
lépcsői felé nagyanyám (ravaszul? közönyösen?)
visszaereszkedett de az őr mintha táncjátékban
most már indulatosan kapta oda újra a fejét
s ezzel vége is lett a jelenetnek
kamion dübörgött a sarkon
és a koldusnő hagyta
a Moszkva tér irányában hullámozó árral
véggépp elsodortatta magát

KÉT APA SZÍV A PARK SARKÁN

A park sarkán egy csöves, hogy reggeli
sörre gyűjt, ő megmondja őszintén,
én is meg: „Uram, az unokáimat várom itt,
egyetlen vas sincs a zsebemben”; akkor egy
staub; „nem szívok”, rázom a fejem, nem baj,
Uram, derül föl, s szinte vigasztal, ahogy vissza-
uramoz, behajol a kocsi jobbról is lehúzott
ablakán, és azt kérdezi, hány van?

„Mi hány?”,

hát unoka; „hat”;

ennek szerfölött örül, és újra nyugtat,
hogy a sör és a cigi azért meglesz, de a gyerek,
Uram, a gyerek a legtöbb, én kimondhatatlanul
szeretem a gyerekeket, pedig ráfáztam és meg-
szívtam; a lányom
már tizenhat éves, már tizenhét lesz a nyáron;
mióta csövezek, bevallom, Uram, elég ritkán
látom;

ki nem, biccentek, de ki nem
adom magam, mint ő, mert mesél már, mesél,
egyszer,

régen, mikor még pár hónapos volt a lánya és
vendégségbe készülődtek, a felesége kezébe adta
a porontyot, pelenka sem volt rajta, és mutatja,
hogyan tartotta, ünneplőruhába öltözötten
hogyan ölelte magához,
s akkor a poronty, élvezettel ejti ki a szót, zakóját,
gatyáját, sitty, mind lepisálta, de úgy ám, úgy,
érti, Uram, nem? „hogyne”, vakkantok,

de nevetünk már,

két apa szív; a park-sarok fényei,
a lombok közt bevillanó ég hibátlan kékje
és a hársak staubnál fullasztóbb illata is összeköt

minket s mi a különbség, csakugyan;
 önfeledten színezi, hogy miképpen jutott börtönbe,
 hogyan
 szúrta a kisvárdai buszon, mikor inzultálták a feleségét,
 ez a szó is tetszik neki, mint a poronty, háromszor
 mond el mindent, volt ott egy rohadék gyerekrontó,
 Uram, hát amit az kapott tőlem, te mocsok, mondtam,
 te pedofil, a gyerekek a mi jövőnk;
 most egy arra jövő szemüveges, kalapos úrhoz lép,
 hogy megmondom őszintén, csöves vagyok,
 s közben visszaint nekem, mint
 régi havernak;
 elmegy, maradok a saját
 történetem bedőlt járatai, kimenthetetlen álmodásai
 közt; ne fájdítsa már, Uram, érzékeny apaszívét, ok
 és cél nélküli montázsaival ne feketítse,
 inkább menekítse,
 a park-sarkon előálló vétlen tények,
 meg a mögéjük settenkedő képződmények
 hálójába ne keveredjen, mintha inzultálnák, és szúrna,
 ugyan mi értelme volna;
 közönséges kín-közökön ugróiskolázik,
 giccsbe kunkorodik egy apaszív, kettő – ha van, sincs
 különbség –
 „Uram, az unokáimat várom itt.”

PINGÁL EGY „SZIGORÚAN TITKOS!” ÉS „KÜLÖNÖSEN FONTOS!” DOSSZIÉRA

megérint mégis hogy mélyen-e
bőrt húst szakít-e (át) ezt írhatom-e (hát)
ha írom akkor bizonyára mert
seb azért bár
visszamenőleg vág meg rág törmelékes fogaival
nyitja fel szememet fakasztja ki a hatvanas évek
valóság show-ját mintha ma volna
rosszkedvem vigyorát arcom árkait karmolja vájja
a kényszerűség hitvány pora száll alá
univerzális mintái –

a Történeti Intézet fénymásolatáról erőszakos legyek
konfekcionált kifejezések röppennek tudatomra
rátapadnak és kimerevednek mint fagyott képernyő
ahogy olvasom a „SÁRDI” fedőnevű informátor
jelentéseit az Eszmélet-estről a leányfalui campingbe
szervezett kirándulásról és a Fiatal Művészek Klubjában
lezajlott felolvasó estemről hova pályakezdő költőket
hívtam társnak
böngészem a szálkás kézírást a fehér foltokkal kilyuggatott
felemásan anonimizált szöveget
akkori társaktól körüli figuráktól gyűjtött véleményeket
és az irat megelevenedik gágog s
nem lehet annyira kipreparált hogy a benne maradt neveken
túl a leírások megjelölések helyszínek árulkodó tényein túl

ne sugdosson fülembé
nem érdekel
az ügynök kiléte-miléte sem
hogya ő
mint ama elhíresült undort és gyűlöletet szétkenő szüretelő
most mit érez
s ha monológot írnék csupán ijedt ámulatom és
visszahőkölésem szomorúsága izgatna
miközben tenyeremet homlokomra csapva
makognám micsoda naivista miska voltam
most itt villog és újdonságot játszik a ripacs régiség
hogya nincs mód kitérni
valamiképpen minden gyalázat elér résztvevő vagy
óriásplakát vihog rád a lét a tét talán hunyt szemmel
bedugaszolt füllel élj kapsold ki technicizált
hírhezóidat ne tudj mert mi az mikor kétfelé hasad
minden jelenés háromfelé húznak széthazudnak –

a kivonulás dekoratív ábrándjában nem ringatóztam
soha és most sem tudnék nem is akarok
inkább vakarok papírok tépte vágta hangzatot
vékony még a var és ez az egész múlt századi történet
a dosszié lapjain is a mindennapi élet
jelentéktelen ocsmányságai és a bestiális rémtettek
egy rugóra járnak
szóval ez az egész tart még s hogy kiömltek az iratok
és szabad a nyomorult divatcikkek vására
magától rángatózik önsúlya löki de
rángatják is benne vagy –

kifordul visszájára vált egész korszak émeleg
elkeveredik s talán átértékelődik
ehhez képest mi ez a csalódás mai aszalódás benned
hát nem a természeti törvény hogy öregszel
és optikád dioptriája torzít kiszürkít s még jó ha el nem
feketít
de a közök a személyek közti üresség mint manipulátor
a süket fülek lapátjai ahogy lapátolják a jelent
a dossziék fülei

írni ezekre nem jó ha írok rájuk ha visszaérintek vágok
hányok ha a titkos és fontos tereket kipötytyözöm
keserű lével öntözöm a lapokat megszégyenítő
szertartással dobom ki égetem el szórom szét
s váltig ironikus szájtartással hát úgy is és akkor se –

abbahagyom
elmegy az ember kedve roncsa vissza-visszajár jaj
szigorúan egy volt *különösen* én voltam
aki itt áll és – pingál

Lea² monológot írt nek
csupán
újélt ámulatom
és vissza
léke

le sem
szomorú
sága

iz
gat
na

microda
naivista
míglen is
voltam
most itt villog
és újdonságot
játsszik a
a régi és régiség

AGGASTYÁN

A Lövőház utcán, ott a sarki sörbár előtt,
ma láttam, a földből fél méterre ha kinőtt,
egy meztelen kezű, aggastyán forma nő.
Üres bádoggvödröt vonszolt a kövön,
csörömpölt az edény; valaki tréfából
csuklójára kötözte, az ólból kilökte;
vörösre festette ráncos arcát a jeges szél.
Ráncos, jeges. Mit várhatnánk? Január van.
Csuklós kamion fordult be, füstje eltakarta.

NAP-ÖZÖNBEN

PINKÓDA

PIN = Personal Identification Number
(személyi azonosító szám)

KÓD = megállapodás szerinti jelek
vagy szimbólumok rendszere,
amellyel valamely információ
továbbítható vagy visszaalakítható

KÓDA = zenei függelék, befejező rész

ÓDA = magasztos gondolati vagy érzelmi
tárgyú, lelkesült, ünnepélyes hangú költemény
(Kézisótár)

leginkább ez világon
pinkódádat imádom
(Himnusz-törredék)

kerestem azt a bizonyos Hangot a régit az újat
vártam a szóra zizegésre lüktetésre jöjjön járjon át
elandalodtam tegnapi költők belépő áriáin
a hangzatok hangszereit is érzékelni véltem a szent
fát s húrjait (félre ne tedd)
immár legendás ívekben gyönyörködtem hogy
végül is únod e régi világot csupa rom
de legkivált és mostanában megint a duinói
hallomásokban úsztam vitt a kétely boldogságos és
nyomorúságos harmóniája elbűvölt a *tiszta tartam*
s gondoltam megeshet miért is ne

ha már ennyire

ráhangolódok és közben úgy csinálok mintha
oda se bagóznék csak volnék

talán hozzám nekem is majd

s akkor kérdezhetem mondhatom utána vele
*Ó, melyik angyal hallana meg, ha kiáltok, az égiek
rendjeiből?*

hát semelyik tudtam

sem ők se én
meddő torna igyekeznem fületem hegyeznem
csak a nincs van csak ismételhetem hogy

valaminek mindenképpen vége
és egyre rafináltabb
a láthatatlan lukból előmászó Mintha mint ha elveszett
a minta és a másoló hűlő emlékek nyomába kaptat
Xerox ahogy lessük a csodákat
lestem
a képzésvégtelenben valami istenutánczat
bóklászott füstben hörgő limeszekon és azt imitálta
hogy tudja eliminálta nem-jeit

jól van mondtam értem

ezen a szitán átlátok
pislog a poszt mint pótlás krumplihéjak
a szinonimák híg jelentésoldat a holdat
éjbe mártja glisszandókkal megcsáklázza
vagy csak utal a csákláira nem az nem az árnya vak
hiánya vagy az sem

így hebegtem zsonglőrködtem oldalamat
kíváncsiság fúrta és közben
érezem ám hogy szűkülök és hallom ahogy szűkülök
ohó hát
ez volna az

de hogy volna AZ

ma más egyetlen kell ide nem pusztába kiáltott

ha kiáltok

de egyelőre mély csendbe lapulva voltam
történetesen éjszaka
karácsony és újév között
kettő körül a konyhában álltam lágy homályban
talpam alatt langyos kő kinn a havas hegyoldal
fehértége ívelt a sötétség méhébe hátra
szinte vissza kezdetig
a deres bokrok fenyők a téli nyír csipkái
mozdulatlan némaságban fodoródtak s én

körülbelül annyira kihegyezve nyitva-élezve
fölkészülve

hogy nem volt kétséges többé
itt az idő

és valóban

akkor
az őscsíra fölrobbant átszakadt a gát
cirregő
pittyegő
finoman
fémesen
csirregő
csőr
bök
te
át

a csöndet
hogy csőr csakugyan

ez valahogyan

ősképszerűen

jelent meg villant fülemen agyamon át transzformálta
magát s mutatkozott ha nem is színről színre még de
tudtam közelít már
ez a sohasem hallott és mégis oly ismerős
előbb amolyan torokköszörülés
jelt ad nekem mielőtt megszólalna

micsoda madár

angyali nyilván emeletes szellem vagy bűvös kockába
épült fenomén hétrét hajtogatott zene

netán palackból szabadult

vagy szabadulni vágyó...

összereztem erre s hogy a csőr másodszor is

és valóban mintha üvegen át cirregett volna ki-
bebocsátásért a halántékomon és harmadszorra már
ritmusát is érzékeltem

elindultam feléje az éjszakai lámpa fényében derengő
hallon át vadászként surrantam és az elfüggönyözött
üvegfalával körszelet-forma teraszra néző nappali-éjjeli
szobánk könyvespolcán
a korfui kavics
koponyányi tömbje mellett

a fekete
kiszakadt-cipzáras
autóstáska
külső zsebében
megtaláltam

ott volt világított
borostyánsárgás
fényes képecske
maroknyi
eidüllion-idióma
szívbeli ajándékul

kaptam
értelme íme megmutatkozott szólt
megnyomtam a gombot
nem tűnődtem elég ok-e az OK ha egyszer ott van
és működik

AZ meg
a Technika Angyala
nem habozott írásba adni

mit kell tennem

ÍRJA BE A PIN-KÓDOT

beírtam

be be be be
kétezerhárom lett azóta

PIN-KÓD ELFOGADVA

el el el el
de mi
de mi van

el-bekódolva itt

a tiszta tartam szerint

most már halljam te angyal és mondta mit
nélküle is tudtam

egy történet mi más
ahogy jött velem
jöttünk az időben
meglehet
most van eltűnőben

egész batyu vittem a hátamon hasában vitt
váll has fej láb szél por vágy szem álom lélek csomag

héja kiszakadt papundeklije föltépődött tartamai
kiszóródtak és a változások hodályában átlényegültek
elsodródtak közelre vagy távolra de külön
szét ami egy volt

dolgok személyek mondatok

kívülem és nélkülem torlódnak
– jól van gondoltam

de mi van jól
ma se tudom és nincs is jól rosszul van

markomban a képecske világított
földi jelenés mondható

könnyű volt telefonnom volt fon-okkal
mindjárt a kadarkúti bakterház fekete
kurblis készüléke csörömpölt a pittyegésbe ötven-
kettőből egyből érzékelte
miről van szó jelentette hogy ő a kezdet a keletkezés
én meg hallottam akkori hangom ahogy
a kaposvári forgalmista közleményét mint a többi
állomás kezelője (Lipótfá vette Szulok vette Barcs
vette) nyugtázom „hármassal vette”

ezen a mostani-itteni hullámhosszon
mit kellene elődáznom s ha elődázom holott
megvan a kód

a fon meg a mód

mi az én anyagom mára megtenni mi maradt
még mit lehetne kellene
identifikálnom inkább eltaszítanom

magam megkülönböztetni
a társadalmi trend sztrádáiról lelopakodni
arcom (gőg nélkül) fel nem adni

csak álltam ott vagy ültem aludtam írtam papírt
kapingáltam volt szerepeim rongyait teregettem
reggel lett és este szél támadt a kinti hegyen
fűtt fagyott olvadt újra esett a porhó sávokban szakadt
s csak rémüldöztem

bináris kódok idiotikus plusz-mínusza
mart *világűrszél* a bábutökéletesség színpadáról
s mikor már azt éreztem

hiába minden oda van ez a mobil-vers

csak

állványzat marad itt

pik-pik

puszta PIN-KÓD

erőlködés

hogyan legyek s végül is töredék...

... a HIMNUSZTÖREDÉK!

kiáltott bennem akkor

...nem éteri hang

...nem transzcendens angyal

...nem digitális pitty de

érzékelhető és pont ide mondható

s tudtam abban a pillanatban

ezzel a pillanattal úgy találtam rá

ugyanarra

még sohasem volt magam-ra

most-ra

itt-re

mint összeadódásra

nem kódára

s ha nincs óda sem elégia végül

e két part közt ide-oda lökődő hangok betűk formába

fércelt árján még duinói szavak is csillámlanak

a lét ideje ez

mely minden más zöldnél sötétebb kissé és egyszeri

vissza nem vonható soha miként a kimondottak sem

angyal ezt meg nem értené

ő, melyik azzal hallana
meg, ha kiáltok,
az égiek
rendjeiből?

↓

Keresetem
azt a Keresetem
bizalmas Hangot
a dúsgalászi Hangot
hallom á sokszor
úsztam

melyik
azzal
hallana

HIMNUSZTÖREDÉK

leginkább ez világon
pinkódádat imádom
 leginkább ott akkor
 jó nekem
zöld-vörös leveles
 sátradbán az idő ha
 méretlen
 térül terem terel
ott egészen vagyok
 nem csorba kocka
 tenálad tenyésző
 vágyódás bokra
e kívül nincsen
 számomra hely hol
a jó
 nem gurul olvad szét
 mint szappangolyó
 csak futok zuhanok vonszolódom
oda ide
 megvan a magamhoz való eszem

vénségemre meg
mondhatok himnuszt
nincs túlzás van történet
zene szín vonal tónus szerint
minden egyszeri
 kevés
meztelen marka forró üveg
hozzáférni még színről színre
ma délelőtt a hegyen nejlommocsok
 tavalyi füvek holt csutakjai közt
 megjelent ibolya és krókusz
krémfehér szirmú kénsárga közepű

bátorít boldogság istene
tárgyilagos lesz szavam
tudom hogy mit beszélek
zöld-vörös leveles heves
a puszta létezés
nyúlékony öntvény
szerelem által szeretnék

Hi Ma N u s z
t o

lenni ez világban
leginkább ott ahol
jó nekem és sátramban

e kívül minden színműve
hely hol a jó nem kerül
olvasd ezt mint

szappanpelyő

csak jut a ruhák oda

NYÁRVÉGI

ezt a porhanyó nyárvégi napsütést most
ebben a hőben-fényben még mikor már

minden új meg új mint rég félévszázada tízévesen
a dal atonális létráit keresem fokozatokat

egy pontra mutatok negyvenhétben költözködünk éppen
vasúti vagonnal ősszel és megáll nyílt vágányon

várakozik a vonat kétoldalt indián kukoricások festett
őserdő levelén zizeg a szél mozdony zihál ott vagyok

vissza most oda megyek ez legyen az a kép vagy
a bakterház almafákkal hányszor idillé szépítettem

ebben a mai nap-özönben élesebb néma
realitásként megbízhatóbb ha innen nézhetem

onnan meg ezeket a mosti mezőket mai világ-ugart
hogy a fölkvart porban bűgő szélmalom-óriások

zenéje képzeletünket hentes módjára
szétsarabolja egyszerre látható lesz a közös sehova

kísérteties szellemvasút
valami kipingált kizsarolt semmi

a mezítlábas álmodozások meddő futása mintha zsiráfok
a vagontól két lépésre álldogálok

pontosan látom a mozdulatot ahogy
a fölmagzott sóska kemény szárát eltöröm

nyelvemen az a savanykás öröm
valóban volt-e (volt) megingathatatlan a vágy

és a bizonyosság hogy ez mind megtörtént velem
ezt a napsütést itt ott érzékelem

megvan lehet ügetni oda-vissza míg
az idő alagútjain relatív lesz

hogy előre vagy hátra az emlékezet részecskéinek
mozgásiránya de mindez mit ér

mindezt miért forгатom ha föl nem foghatom
mivé szövődik össze miféle minta szívja föl

vagy törli el egy gombnyomásra a láthatáron fekete-lila
felhő dübörög futkos póklábú villám

POHÁRBAN DARÁZS

Ülök még itt a szeptember végi napon
vagyok
ma jobbat ennél nem tudok tenni írni.
Szavaim is
kiszolgáltatottak mint én nekik foglyok
vagyunk toljuk egymást fölfelé homokhegyen.
Fejemben vásári óriáskerekek forognak
küllőkig vásott képzelődéseim.

Még ifjú a délután szerény.
Világít zölden a nyír.
Repülő morog vattafelhők mögött.
Két lányunokám a hintáknál nevetéseket
ejt a kanyargó fodrozódó langyos levegőbe.
Öreg pár előre ne fuss –
az erkély hőhullámokon siklik velem egy helyben.
Szólok a sorsnak hogy ne fenekedjen engedjen merengeni.
Kerengeni. Itt van. Ez volna? Ez a papírforma?

Egyik este sárgás hárttyáit kimerevítve mérgeivel
őrzöngő darázs húzott fölénk vérbeli vadász
már ágyban voltunk könyvekkel.
Üvegpocharat borítottam rá mikor leszállt.
A pohár alá papírlapot csúsztottam
kivitettem az erkélyen álló fehér műanyag
asztalra tettem és lekaptam a fedőt.
Hallottam éjszaka hogy a pohárban motoz
nem szállt el. Reggel is ott volt.
Kiborítottam a hátára esett.
Kapálózott kínlódva állt lábra.
Szárítkozott már melegen sütött nyolckor a nap.

Tegnap este is milyen szép volt a Vérmező
ahogy a Kékgolyó utca felől egyetlen sávban besütött
szétszóródott a park még alig kopott zöldjében
a porhanyó fény.

Dong az üveg pohárba fogott térség s nem is a kétség
játszik velem de a megtörténtek néma árnyai
mint párhuzamos kívülről nézhető jelenések
vagy ráfogás csak hogy
tárgyilagos fenomenének fenéig elmondhatók.

Egy ideje a Városmajor utcán nap mint nap látok
egy korombéli ezüstszakállas alig másfél méteres
férfit ahogy ugróiskolázik és az utcakövekhez hátán
összekulcsolt kézzel arcán boldog vigyor lehajol.

A pohár napokig ott állt.
Láttam a szobából
s meg is látogattam vizsgálgattam. Néztem csak
néztem megérinteni féltem. Föltehetőleg nincs kiút
s nem is szeretném hogy legyen
de hogy ne kérném ha mégis volna azt ne hiszem.

Az időjárás elromlik aztán üveg homályosul
menetrend szerint s mint a mesében a homokhegy
árnyai de nem oda nézek nem azt kérdezem.

ÖREG LÉGY

Egy nyárról itt rekedt
öreg légy
röpdös köröskörül a szobában,
enyhén zakkant, napról napra nehézkeesebb –
ma délután
a gyümölcsös tálon elfekvő késre telepedett,
odatapadt, s mikor rálegyintettem,
ezt ne tedd,
meg se moccant a süket,
úgy kellett leráznom a pengéről.
Sértetten zizzent aztán és cikcakkos vonalakat huzigált
orrom előtt a levegőben;
maradj, csaptam feléje,
mert agyon talállak ütni.
Kínos volt elgondolni, hogy mégis kímélem,
éljen, amíg él, nem törődöm vele,
nem lesz a versem házi legye,
analógiákat petéző – máris az;
én meg témám késére tapadva
hagyom életre kelni,
legyen
légyzümmögéses paralella az egész,
belehallva-hullva
a november végi délután duruzsoló dallamaiba.
Már elég.
Mindig ez a vég(e),
kétértelműségbe burkolózik a leírható.
Vagy mégse?
Az idő közben lohol, nem érni utol.
Már itt a tél és mindjárt
esik a hó.

BOLOND HÚR

Ez a teremtéstörténet mára mert maga
az úgynevezett élet s ha csak percre is hagyom
súlyai átszakítják a mennyezetet nem
kímél. Az ember amúgy is retteg örökösen
a lét véletlen mennyköveitől süllyedéstől
a sötétben világ-vírusok vakságától
megnyomorodástól vétlen kiégéstől de
ha fény felől mondom (kolompomon ha
elkolompolom) bűvös erő hajt litániázni
nem is artikulálni kiabálni (ó mellett az ő
hő-tündöklésekkel sem megnevezhető)
hogyan ez a nő engem hogy nekem velem
így hát úgy kidülleszthetem a mellem és
annyira megfeszülhetek bolond húr
bonghatok elmondhatatlan fulladásig
fokozhatatlan egyszerre van meg minden.

KI NEM MONDANI

Ülni csak ülni a napon hagyni
lenni kinn a fény a hő hasában
hajdan anyámban fölhúzott térdem
és azt se kérdem semmit vagy alig.
S pont itt most így egyszer
egyetlen egyet kívánni csak.
Minden létező erőm összeeszkábálni
megfogadni akkor soha többet.
Várni hogy legyen meg
ki nem mondani mit.
Mint csirke csontját ha törném
a véletlen öklét kisimítani.

A vîlet pentru
ok let
lăsmetari

ELŐBESZÉD

Tudvalevő hogy őszi nátha téli nyakfájás
és a lapocka alatti hátizmok bordáig
nyúló szalagjainak tavaszi görcsei ellen
és jószerével minden lappangó közismert
vagy titkos álarcos vacogtató rossz undoros
kor-sáp világ-nyű sorsszerűnek félt
idegenség-érzet enyhítésére az
ujjhegyek érintése jó mert jótékonyan
hangolja föl a testi-lelki közérzet húrjait
sötét tónusait úgyszólván elűzi ártó
képzeteit és az orvostudomány által
eleddig csak részben föltárt és az agyi
folyamatokban sem pontosan követhető
(leírható kimondható stb.) férfi és női
paralelizmusok együttműködése révén
roppant hatásosan egyszerre két sze
mélyben gyönyört fakasztó-árasztó módon
történik (kéz láb tár szem huny száj nyelv
rés nyit csuk nyit jár kulcs benn kinn tíz
és tíz ujj domb völgy füveit fésüli) ilyenkor.

A HELYSZÍNI KÖZVETÍTÉS FÖLCSERÉLÉSE

A hegy sáros hátán hódarabok
izzadnak tél végi napban
a mászófával szemközti
nyomorék padon ülve írva
döntve hátamat agyonfirkált
támlájának kívülről nézvést
megtévesztésig olyan vagyok
mint öreg költő hirtelen rászakadt
az ihlet hogy szerelmének
udvaroljon helyszíni közvetítésként
hozza fel mondja ki amit eddig csak
félig vagy félig sem és ehhez új
szavakat szimatoljon az érzékelhető
és elgondolt világ teljes
metszetét a lét egész köréje gyűrűző...
...s ekkor szemüveget le papírt
ceruzát vissza be a zsebbe és ki
a versből át a hegyen hozzá hogy
a helyszíni közvetítést ráíródva
bele ivódva tőle átítatódva fölcserélje.

ÚGY (A BIZONYOSSÁGI RELÁCIÓ)

Most nekifoházkodom (megtörtént)
és végre megírom itt (ennyi idő után)
hogyan az *akkor* és a *ma* tehát az *ifjú* és
az *öreg* száj hangjai egész bolyongó
reszketésem fűhegyű tűhegyeken lépkedő
az időből és szavakból tákolt térben
most már tudom mert mélyére merülve
itt van *úgy* van megvan nem a jelentése
de maga a belőled áramló engem hozzád
sodró szerelmesség hő vas kő fénylő futó
tudó ez a bizonyossági reláció.

FORRÓ LYUK

Forró lyukak
a gyógyfürdőben
találjatok rám térben
időben újra és újra itt
ott árad be érzem a hő
medence alján jó fel
a jó a föld mélyéből
ásványok illata gőz
zölgő víz ölel
körül lebegtet
sehova mámore mint
szerelmi áram dajkál
elálmélkodom simulok
vissza-ringatom és súg
dosom füledbe a forró
lyuk a fundamentumom
húzz magadra legyünk
a firmamentum alatt
ma összetapadva
buzgó szeretők.

REÁLIS DAL

Azt mondtad a minap most már látható
külön szemrevételezés nélkül is
tárgyilagosan mintegy nyilvánvaló

nem lesz elég a hátralévő idő
hogyan eleget beszéljünk te meg én.

Erős melegség érintett mélyemen
és nem a reális halál-idézet
de a biztonság új foka hogy megvan

tetőtől talpig bugyolál – s hajoltam
hozzád testileg is a térségen át.

UGYE MEGISMERSZ

Az idő mintha valaki lenne ő
most bizsergető borzoló
tetőtől talpig kinyitó
térsegekkel megkínál jöhetsz-mehetsz
verset festhetsz szerelmednek
a hatvanadikra halljam
van-e merszed mi lesz
a képen s mint a modern költészet
kimondhatatlan részecskegyorsítói
rezegteti neuronjaimat gyerünk
pörögj van még hat napod
ennyi istennek is elég volt s
mintha ironizálna nézi a kezem láthatja
sárga ceruzacsonkkal dolgozom
a szemüvegem fekete tokjára
simított tenyérynél blokkra írom
a Kis-sváb-hegy fennsíkján
még mocskos hódarabok fehérlenek
csenevész fenyves alján a hirtelen
jött melegben szemlátomást szikkad
a sár füvek zizegnek krókuszok
kinyílnak az ibolyatenger megéled
két véreb rohan felém foguk
fehér nyelvük kilóg megtorpannak
rám merednek megszagolják
kezem papírom sétáltatójuk üvölt
ide vissza tovább súg iménti hang
és futkos mint a kutyák mutatja
mire képes menyire tágkeblű bármit
megengedő térképei kitarulkoznak
 kozmikus színpadon varázsolhatok
nincs túlzás a megtörténthez képest
nincs

s ahogy újra meg újra megcsendül
már megvan a válasz
'62 tavasza lesz a képen
fűrészelt tetejű fák a majorban
platánok esti törzsei közt abban
a fekete-szürke-ezüst csíkos
szoknyában égszínkék dzsekiben
dőlt nyitott ballonomba
nádszál könnyűség forrósága érint
úgy húzom magamhoz szorítom
mintha tudnám egyetlen esélyem
hogy legyek de nem ott akkor még
ilyen szavaim nincsenek
csak lökődöm térdéhez nyakához
most mégis azt a túlkoros kamaszt
zűrzavaros menekülőt idézem ide
jön fut rohan zuhan
a számmal mondja
én vagyok az ugye megismeresz
az idő elnézően vigyorog
meg hunyt szemmel kivált
de nem is hallom a sistergő
tavaszi hóben
már a hatodik napon – –

'62 Tavaszra lesz
a képen

Ugye megismerés

AZ ILLETLEN VÁLTOZAT

Mégis megint mint szerencsés és
makacs vagy csak a vak véletlen
voltából vagyok itt vakogó vé-im
ollóival verset hasogatok lenn a lón
fönn az Etna köztük kiszakítva
hő és fény iránt tátozó szomjam oltja
negyvenfokos meleg a nap hasamra süt
forró sugár barnára éget a tenger meg
visszaringat ifjabb koromba megingat
bennem semmivé mossa (szinte) sötét
képzeimet próbálok alájátszani-simulni
fölébe heveredni karom
oldalra tartva csak lebegni ennyi
lágyn hullámozó vonal az ilyen magam-féle
öreg hal szavait is partra sodorja beírt kavicsok
közé mit mond kérdez vagy állít
hova fordul ma éppen mi a hangnem a lón
a rosszon úrrá lesz-e mersze. Taormina és
Catania közt a parton már a hely neve is
(Giardini Naxos) mint zöld szilvahús a görög
hedonéba húz olasz édességet a mélységet
lágyn kanyarral kikerülő öbölben a
furfangos tolvaj fiának lábnyomai futnak
mennyire tetszett nekünk ifjan hogy
jobban szeret sült halat enni
szerelmével háltni
mint menni
görgetni
követ
az istenek parancsára ez a mítosz sötét kéréjéből
kitépett szál mint illetlen változat itt hiteget
hajlok hozzá legyek én is engedetlen létét
a kettéharapott füge ízével ínyemen tanúsítsam
el ne fújja az Afrika felől viharzó szél.

EZ A SÁV

ez a május elsejei szél ahogy
oldalvást a meleg fénybe húz
és mutatja hogy teste sincs
ez a sáv évről évre mélyülő
rejtélyeihez megint hozzáad
el nem évülő hangokat
látom szétterül ívben elvékonyul
vagy bonyolult héjat bont csupán
meglehet visz befelé de befelé-e
hova csakugyan késő délután kivált ha
az üvegen áttetsző árnyak megnyurgulnak
nyugat felől feldől az ég alján
sárgánál fehérebb porral teli edény
mi az és miért omlik szét légneművé
éjszaka ezt lyuggatják át az egy-kerékre
ágaskodó motorok buffanó sikolyok
semmi ok a sötétségben sehol
már május másodika van

A LÉPKEDŐHÖZ

lépked
a földfelszínt nem érinti meztelen talpa
kósza panteista ki bennem él
verseim zizegő lombozatában füvein
két fehérén-feketén villogó fiatal szarka
fészket épített évek óta elhagyott
romos madártanyát újítottak fel
a konyhánk ablakával szemközti
csenevész kőrisek tetején ez a lépkedő
maga is bízvást cserregő
aktuális pojácáktól irtózó
a madár-pár szertartásosnak tetsző
jeleneteiben gyönyörködni meg nem unja
már-már önfeledt mintha nem
belőlem való volna mulatok ezen
s megrángatom a madzagot
ő meg andante a tér-idő
Mozart-zenére vélhető vonalát rajzolja
s tőlem se függetlenek lépte

PINGÁLT ZENÉK

ÁRIA

Öregedőben
a földi redőkben
négykézláb mászik hason csúszva jár
görög imbolyog lökődik
süppedő képzelt tájon mit sétafikál

át a vak-világ-lapályon hangzataival
a város fölhasadozó megvasalt kövein
autógumi-talpakon szandálosan
betoncsövek és üvegketrecek lent-fönt égnek
a szélnek émelygésnek olajszaga van

de jó hogy két test egy barázda
őrülten jó áriája irdatlan közök érintése
valahogy vonatkozik az egészre

MONDOM

még süt a nap füstön is átsüt mondom
még megyek az ösvényen karomat lóbálom
még gyönyörködtet a földomborodó Gellért-hegy
hátán göndörödő felhők gyapja mondom látom
még fú a szél és a fű mint Tarkovszkijnál sziszeg
még fejemben összevissza áramlások kínjait
hogyan elrendezem ha két áthatolhatatlan közt
a harmadiknak neki is csapódom föl nem adom
még düheim cirkuszi karikáit lángra lobbantom
még ámulok és émelyedem kortársaim süllyedésén
még megdöbbsz a megafonok agyatlanító nótája
és meg is rémít zuhantatna mind minden oldalról
még védekezem már nincs mivel csak mondással
még testromlásaim árnyait a lealjasodás porában
trappoló bandáktól megkülönböztetem mondom
még tépek három szál őszi kórót izzanak vakon
még hiszek valami nem tudom megmondani miben

FUSS TOVÁBB TE SOR

Dalok és rajzok oktalan
dőlnék belőlem hasztalan
március 15-e van.
Petőfi utolsó szava a kukoricásból
a megvadult fekete időből
egy rémülésekkel teli ész
őrült meséjéből (ezt még versbe írta)
mint a világosságban végre megpillantott bizonyosság
félhangosan szól mert senkinek se
potomság
célталansága tökélyében most hozzám eltalál
meghallok és elborzadok hogy miért mit jelent
de nem ereszt és vérét veszi a dalnak.
Reggeltől estig szabadságot szavalnak.
Szürke papírlapomon szürke vonalak
sehova tartanak.
Ne legyen forma amorf se kell csak fuss tovább te sor.
Futunk.

A FÖLIZZÍTOTT KORDÉ OKTÓBER 23-ÁN

Ez egy új vers kezdete.
Csak a pereme.
Tíz körömmel kaparom,
aztán megtorpanok.
Nem lehet nem érezni: a föliztított kordét
kitolták a színre, fájdalmában nyikorog,
de beleugrálnak és szétrángatják,
kisajátítják és magukra húzzák,
kifőtt a mentális zagyvalék a kondérban,
gőzöl, bugyborékol, már tálalnak,
nincs menekvés,
le kell nyelni,
könnygáz sziszeg és gumilövedék,
öklendezés és kínröhögés,
ugyan ki nem látta, és előre! félte,
hogyan lesz belőle, most megvan,
a kordé ostobán elmocskolt, sívó darabokban.
Bámulom tíz kaparó ujjamat.
Ez egy új vers kezdete?
Csak a pereme.
Dől rá híg homok, betemeti.

POLITIKAI VERSET A POLITIKAI ELLEN

Naplódalom szóltam és mélyet sóhajtottam
az alkalom maga magát kínálja
ütött már a pártkampányok hava hete órája
lássam van-e benned kurázsi hogy a fenyegető
öngyötrés elől ne próbálj meghátrálni? Nincs
vakkantott undokul kérdeztem van
löktem vissza csípőből s alig színpadiasan
de politikai verset a politikai ellen hogyan írok?
Firtassam mi mit jelent a mögöttiben
van-e személyes tettfedezet nincs de
hiábavaló minden látszat aki nem választ az is választ
régóta kérdezni a politika társadalomépítés-e nem
de érintetlen maradhatsz-e a politikától nem
de mindegy-e hogy mit érintesz milyen fokon nem
de igen kotognak mondataim verik az üres vályút
ütik bottal a zörgő hideg héjú szavakat naplódalom
te ne héj legyél hanem konkrét... na mi legyél?
Nyögsz? Löködsz? Védekezel? Ki-beszorulsz?
Defenzív dal leszel? Lélekaltató hogy kérdeztél
legalább? Kimondtad – sem sem? Védekeztél.
Mentem a hegyi úton csúszkált a lábam. Kérdőjeleimbe
kapaszkodtam egy öreg nyír mellett lecövekeltem.
A fából csodás kopogás hallatszott – üzenet?
Válasz? Már-már meghökkentem aztán a hangok
elvezettek s megpillantottam a februári napban villogó
magasban harkály-társamat gondoltam a verset zárni
ha megírom elég lesz talán. A jelentéskeresés
kínzó kényszere vele szépen marad nyitva.

ZÁRJÁT NYITVA SÍR

Szálait elvarrni nem szeretném
ha merném se tudnám szonettformán
csak körülírnám rímbe rejteném
hangzásokkal festeném a formám.

Heteseim zárját hagyom nyitva
köröttem épp a Retek utca sír
december izzad az idő titka
megfejtethetetlen nincs a hírre ír.

Szó csak úgy hat ha kifent és kommersz
ez bellum omnium contra omnes
de szabad bel canto áriáznod.

Mióta tudom. Versem kuporgat.
Dalokkal csönddel okadatolhat.
Bőghettek fennen vad páviánok.

VAN KÖZTÜNK VONAL MŰKÖDIK

'72-ben kaptam ezt a lev-lapnyi tojáshéjszínű
kartonra írott üzenetet Örkénytől s ahogy most
a nejlonszatyrokba temetett évtizedek
foszló dokumentumait átforgatom és
marokszám küldök kukába gépiratot levelet
gyáva és buta szerkesztők lektorok szüleményeit
újságkivágatot egykori fecnik iratok garmadáját
ezt nem –
s míg jólesően elbambulva
némán és így annál (minél) mélyebben röhögök
eszembe jut hogy akkor enyhén savanyú
pofával csak azt értékeltem hogy visszaszól
(a *Valóság*ba írtam a groteszkről és róla)
jelzi a kapcsolat létezését van köztünk
vonal s működik ez ritkaságnak
számított már akkor is holott az összetartozás
illúziójával ideig-óráig az ember úgy ahogy
áltathatta még magát –
hatvanéves volt akkor kiszámolom
én meg most kettővel több mint amikor ő meghalt
ez a számolás mire jó csámpás játékgolyó
de érthető hogy humorérzékből közben
hozzá öregedtem
és abszurdja mint a jelen-világ precíz leképezése
érkezik meg hozzám mégis szívbeli áramlással
hát szavait ismételve most visszaüzenek
Köszönöm szépen az öregek nevében
Örkény István Blaise Pascal Renan Picasso Sacco
és Vanzetti Sztálin Dafnis és Chloé (Pasaréti út).

A FONDORLATOS KUTYAGOLÓ

*Szeretsz te még engem, ugye? Kérdeztem,
már az ajtóban álltam, mentem menni;
hirtelen buktak ki szavaim? Semmi
okból? mert nem is lehetne létezniem*

*másként? Űztem magam az őszi hegyen,
fájtak az öreg kutyalábak; *hogyne*,
mondtad, vagy ezt se; villanó szemedre
hagyatkozva kutyagolok most, nekem*

*minden jó lesz, ha bármit és bárhogyan,
s mégse mindegy, csűrtem fondorlatosan,
miként válaszolsz, elhangzik-e, *igen*;*

*csak egyértelmű, kétségtelen legyen,
hog्य szavad versemben rímelni tud-e.
Félhessem: *szeretsz te még engem, ugye?**

DE HŐ ÉS ÁTKAROLÁS TERÉN

Mentünk hideg szélben a hegyen át
mondtam rád adom bordó pulóverem
öleljen át (öleljen át) és
takarómat is együtt velem
mentünk május délelőtt volt
a Kis-sváb-hegy déli oldalán
egymás oldalán s hogy még
egyértelműbb legyen
le sem vetettem úgy adtam rád
a pulóverem
hát mit mondhatok öreg darab
de hő és átkarolás terén
a történet amit te meg én görgetünk
gondoltam de semmit se mondtam
de dőltem testtel is hozzám dőltél
a betonjárda kockái mentén ismeretlen
gombostűfejnél alig nagyobb lilák
izzottak pitypang-gömbök alatti mélyben
mentünk hideg szélben a hegyen át.

INVOKÁCIÓ

ez a rajz félig céltalan egészen
képzelődéslenyomat szerte össze
megyek a nyomában és nézem jössz-e
velem át mindig át a derengésen

érezd-e hogy érzed éppen történik
tudod-e hogy tudod vagy csak kongatod
bugyraid szonettlő húzza fogatod
én írom te olvasod itt örvénylik

kettőnk között most a Tusnádi közön
ahogy átlábalunk a folyós ködön
az istenhegyi fák árnyai súgnak

pislog ránk a Zsibói ABC-bolt
mint élő invokáció vagy félholt
múlt kéreget adj értelmet az útnak

RIMA-SZONETT

Ha hátamba fú az Akastyán-hegyi
s elnyomja fülemben a drótzizegést,
beszédét szó szerint vélem érteni,
de vissza nem szólok, mondj másik mesét:

menekülni nemcsak griffszárnyon lehet,
s hagyd a szörnyeket, legalább a felét,
harmadát; zendüljön a rima-szonett
táncosan, muzsikálja ma át magát,

mindegy, hova vezet, legyen élvezet
a tere. Hiába. A szél konok szavát
fölhangolni némán is lehetetlen:

sárkánykígyó ül mindenik almafán.
Ez a történet újrakezdhetetlen.
Szél jó szemközt a hegyi szürkületben.

HAJTOGATÁS MÉG

mögéje kerülni nem rímelni hol
hogyan lehetne hogy ne legyek halott
ha nem vagyok még
a csatornaszagú Szentkirályiról kifordultam

a Rákóczira
plakátok törtek rám vak szélvihar
vittem a bőrömet dehogy vásárra
menekültem állványzatok alatt összedőlnek-e

fejemenél csörgött áttetsző műanyagmocsok
ma reggel meg a januári ég felhőtlen kékje várt
sohasem láttam ilyen alacsonyan szálló napot

mögéje kerülni nem rímelni széthajtogatni hol
nem abbahagyni még
magamban egyre hajtogattam

VAK SZÁMSOROK

A LEVAKARHATATLAN ILLUSZTRÁCIÓ

Szombaton (imént) kora délután
lett ez a rajzforma tarka micsoda
folt előbb még semmi se volt
aztán járt csak járt a kezem és
néztem hogy mi ez talán
a nyári hegy és hátán kényszer
képzeim a bedugulni tetsző
való valami panteista félelem
vagy egész hogy fél óra s kész.
Megillusztrálom. Gusztáltam.
Asztalra föl a lábam és tollam
alá térdemre papírszelet jöhet
fúhat alkalmi hangzatok össze
rezgése mentén sorra sort be
tűzgetek a képen rémüldöző
pirosas-lila talán a fájós vállam
nyoma. S közben a mahagóni pác
mintha csúfolódni merne. Nyíl
mutat fölfelé erőtlen bicepsz
mozgatta kar. Hát mit akar már
megint ez nem én vagyok. Leg
fölül lófül diszkrét sörény a
szombat délutáni jövevény mint
szabad asszociációk édes nedve
dúsan árad bőrömre szárad
itt van. Már levakarhatatlan.

EGY FEKETERIGÓ

Apafájloom
hogyne magam konstruálom.
A kifejezés mögé látnom
egyszerre kín és megkönnyebbülés
mintha verset írni annyi volna
vak nemző lény
beszédbe bukva élvez el élve az
alkalommal rögzíti érzékei árnyképeit
tudatosítja. Dolgozik benne a kényszeres
dokumentarista. Szül és nézi hogy nézi.
Próbálja a keletkezést
tetten érni.
Közbülső rímeket csenget
véletlen héjat hánt. Most például
a szeles-napos erkélyen ír ceruzával
s látja hogy a sarokba kitett elszáradt
karácsonyfa (gyökeres ezüstoffenyő) zörgő
sátrába jár egy feketerigó nagy bátran
be-behussan.
Érthetetlen. Eleséget aligha talál.
Mit keresel ott.
Odalépek a holt fenyőhöz rozsdás ágait széthajtom
s előmlik bennem átjár torkomtól talpamig
jóféle hő áramlása.
Két ág tövén mesterien formált tenyérszerű fészekben
öt ékszerszerű tökéletesebb tojás.
Bámulok csak borzongva bongok.
Nem gondolom hogy ez a válasz (a nyűtt apafájlra)
nem mondom ki bár hajlok rá.

Arasfajlon
hogyne magam

kon
struálon A
kifogés
mögé
látom

ruh
nemző
lény
beszédbe bukva
próbálja
a keletkezés
tettén éni

IDŐ-SEBEK

Hatvan a nő hattal idősebb a férfi
idő-sebeiket nézni talán mérni
mélyüket egyes szám harmadik
személybe fényképezni
ahogy kapaszkodnak dombra fel
ereszkednek le agyagos lankán
tárgyilagos rögzítéssel ugyan hogyan
és miért is próbálkoznék. Mi vagyunk
azok s ezek az én szavaim. Március
van alvó nyír mellett lépkedünk
megszomjazom. Tavasszal egyszer
apám a vasútparton zizegő fák
egyikét baltával megcsapolta édeskés
nedv csörgött nyírvíz ittam a fa vérét
hétéves voltam íze megmaradt nyelvemen
vagy a szóban. A hóban vizelet rajzolta
kalligráfiák. Mi minden esett meg úgy
velünk hogy nélkülünk
többes szám első személyben hiába
nem akartuk. Kapaszkodnak ereszkednek.

MERŐ REALITÁS

Hetven után (pár évvel),
ha egy éjszaka fölébreds, vagy nem is föl,
csak félig, hogy csúszkálj képzeleid közt,
úgy érzed, nem tévedsz, bátran fölfuttathatod,
tetszőlegesen ki is nyújtóztathatod verssoraidat,
mintha tagjaidat, és egyik fülzúgásból a másik
vállfájásba sodródva-zuhanva, bele nem oldódva
még a végképp testiesedő alárántóba,
úgy csinálhatsz, mintha ez is szabadság volna,
keresztül-kasul kalimpáló új mese, és beléd áll
csikordulva,
inkább átleng rajtad, belobbant, bebélel,
nem az eszedbe, homályosabb egészedbe jut
be és be, egyszerre elterebélyesedik,
szó hátán szó, megannyi ismerős, bejáratott,
akár elhasznált forma, hang-fogás bőven,
védhetetlenül rád csavarodó, bevájódó rájátszásaid,
és zajonganak ott, mit akarnak, fújtatsz, hűledezel,
gyanakodva remélsz: a keverés-kavarás mégse
másolás talán;
azám, a folytatás eszméjébe még nem-absztrakt,
csupasz marokkal csimpaszkodhatsz,
nyakad alá gyűröd vánkoso és hangolod a csendet,
a barlangon túl apró szemekben világszépítő szer,
a márciusi hó hiábavaló erőlködéssel zuhog,
de hetven után (pár évvel) merő realitás minden
meghallatlan, semmi meglepő, a profánba szorult
jelenések miért ne lihegnének –
komplikálás nélkül lehetséges-e kiókumlálni sorra
sort?

ÁHÍTOZÁS SZÓBÓL SZÜLETETT FOGÓDZÓRA

Egy végtelen mondatra áhítózom központosatlan legyen
első látásra-hallásra merő ráérzésre lendítse szótagjaimat.
Csináljuk együtt már érzem most belém vág és nekilendül.

Ha sikolt is veszettül vagy megragad vadul s fölém kerül
súlypontomat áthelyezi megígérem neki nem kérdezem
minek. Toprongyos vigasz hogy nem tudom csak toporgok.

A rémképfestés hangzatait meg közben ha nem is akarom
alkatom szerint úgy húzkodom elő öreg naivista egy füst
alatt a kipróbált és vadonatúj árnyalatok. Mind héjatlank.

Még akármiből lehet akármilyen végül is még minden kettős.
Kezes cérnaszálam legyél újra csavarható puha fonalam
szóból született vonal ahogy elképzelek és te is engem.

Még mit lehetne feltételeznem miben milyen micsodákat
meglovagolni ellene menni medre lenni a vak áradásnak.
Vers és rajz közt dobogni ki nem dobódni megfogódzni.

ZOKSZÓ A ZAGYBAN

Megírhatom hát mindenkinek
vagy senkinek,
legjobb lesz mégis Akárkinek;
közönséges hangzatokra kottázhatom,
hogymint vonyítás és suttogás
legyen egyszerre,
hitetlen hívő,
kitalálhatok nyugós ritmikát,
verses pulicisztikát,
lehetek öregen szörcsögő blogger,
szabadon
megfejtetem a titkot, amit
mindenki tud,
nagy merészen kimondhatom,
akármilyen dallamra, egy mondatra ráhúzhatom,
mert nem lesz benne
semmi új, ami nem volt még
hányszor kipróbált,
semmi, ami csak most van,
hiszen ki nem érti:
hol zagy van, ott zagy van,
s nemcsak a tározóban,
a kolontári házban,
a folyóban, a halban,
a részben,
hanem az egészben, a voltban és a vanban,
untig folytatottban,
a mindig valahogy rosszul elfojtottban,
zagy-korban a zagy-kór az ok,
a szó erre kellene;
ez az-e?

NEKIFUTÁS

Nekifutok s nem tudom,
mi a célom, az okom,
térdemen a laptopom
csak duruzsol, én meg
rutinosan okos-kodom
a határtalannal –
le
ne
nyeljen,
valahogy már (még) ne
toko-sodjak be;
kifejezés-burjánzásokba
se.
Este tíz után egy
motor magányos
jajongása
keresztülássa magát
szobám
csöndességén;
elhal
az ablakon túli feketeségben.
Minek is kellene nekifutnom,
hogyan kifutás
ne legyen belőle;
hát nem tudom,
de nem a két kezem
és a billentyűk műve csupán,
ha próbálom hinni s elhitetni:
bujkáló hangzataim
sétafikálni se rest danája visz.

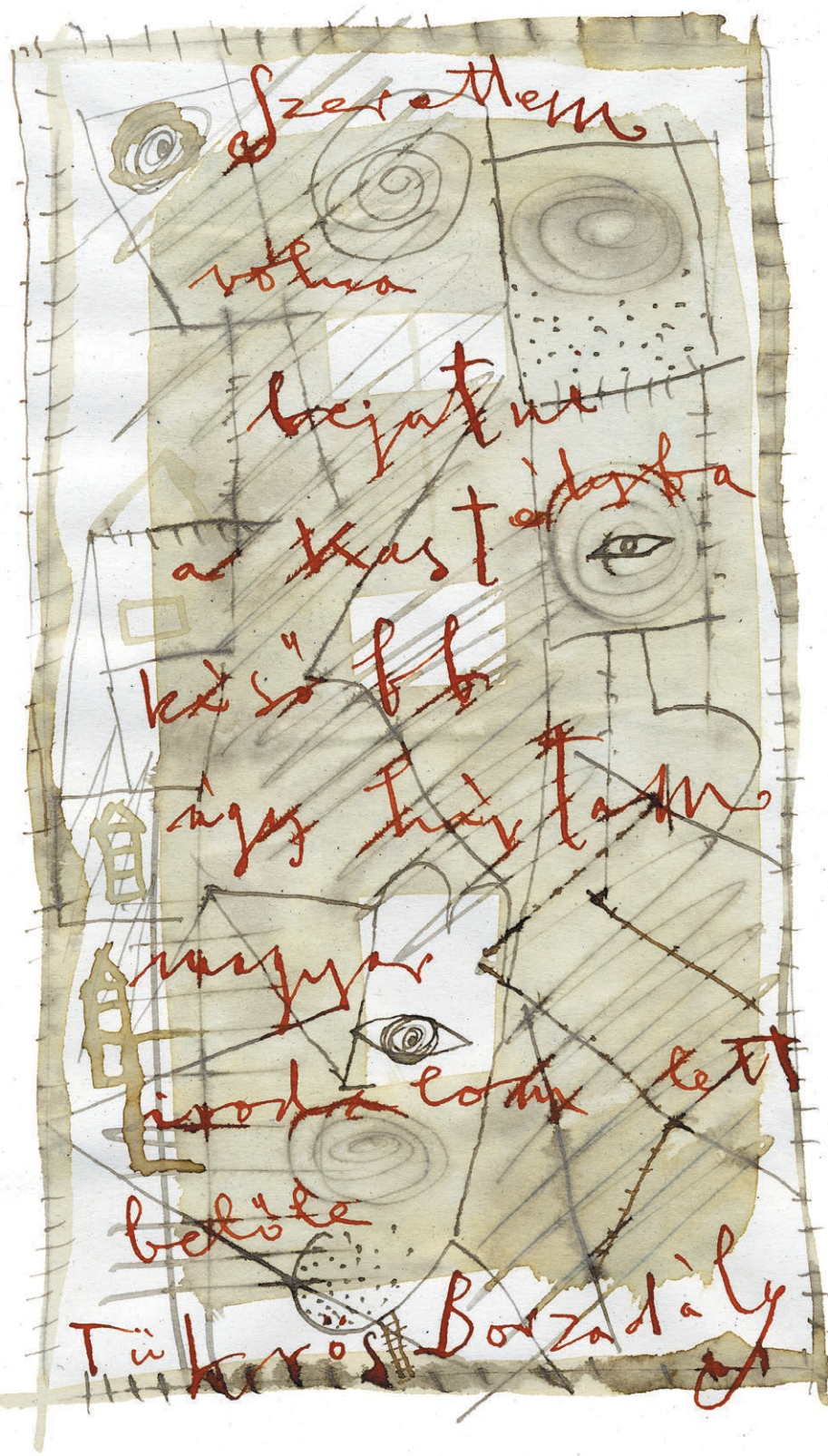

JÁZMINOK

Hajnalban fölriadtam.
Fél öt volt,
már szürkült az ég,
még fénylett a hold.
Körülnézdegéltem.
A szemközti ház mellett elláttam
a keleti égbolt aljára.
Alig pirkadt.
Félvad
felhőlények heverték kábultan ott.
A szomszédos ház erkélyén
valaki mobilozott.
Egy korán kelő szárnyas,
szarka alighanem,
a lilázó orgonabokorra hussant,
és fekete-fehér cifrája olyan pompásan mutatott
hogyan eszembe se jutott
megkérdezni,
mit keres ott,
miért pillog rám egyenesen,
de mikor a függönyt óvatosan
félrelebbentettem,
magakelletően továbblebbent.
Rendben lévőknek látszott minden
körülöttem, magával azonosnak.
Mégis fölriadtam.
Késő délelőtt vettem csak észre,
mi változott:
az udvaron kinyíltak mind
a jázminok.

BEJUTNI KIJUTNI

Mint Brunszvig király nagyanyám
meséiben szerettem volna
bejutni a kastélyba később
úgy hívtam magyar irodalom
lett belőle Tükrös Borzadály
de a társak gyönyörű igazságait
megértettem hogy surranó hal
vagyok véres nád közt és az a
fontos legyenek ne legyenek illúzióim.
A keleteurópéer pontosságát is
elhittem éltem a négykézlábtrappban
dramaturgiájának gyötrelmes szépségét.
Az Akastyán-hegyet honnan menekülni
csak lóbőrbe varrva griff-helikopteren
lehet. Úgy sem. Mi lenne velem ha
mindezt visszavonnám mint mások.
Burjánzó szövegeik gőgje üresség
cicomája nekem követhetetlen csupa
krücc és kers-pityere pök hogy unok
tőle. Nem játszottam persze titkos
ügynököt nem is imitáltam.
Fikció és jelenvaló gyalázatos össze
hazudásától tartózkodtam hogy történet
és történet közt a különbség
el ne inaljon vénségemre sikerült
az irodalom-kastély ketreceiből kijutni
hova hát ide löktek is valóban.

Szerettem

volna

bejártam

a kastélyba

kesőbb

is jártam

magyar

irodám lett

belőle

Tükörös Borzadály

ELÉG KÖZEL

Ha igen utólag mire megyek vele iromba
jószág az irodalom megfoghatatlanja irdalni
sincs mód besózni elásni. Mással se volna
nem jobb de más se hiába lehettem volna
templomban orgonás jól fújtattam tízévesen
vagy asztalos bármi foglalkozás csak ide űz.
Semmiképpen. A képen amit festek éppen
mázolok sok dolog hangzik tolakszik
árnyaik elébem zuhannak keresztül vak
föltételezések káprázatok épen kellene mind
fölérnem megragadnom elég öreg vagyok
hozzájuk elég közel és nem túl közel talán.

MALOMBAN

Mit sütsz ki belőlem alacsonyan szálló őszi nap
nézed ahogy irkál alatt és szemhéjat hunyva
két-két sor közt befelé bámul hallgatózik.
Jólesik neki sugarad fény és hő.
Hallja közben a szél megunhatatlan
fúvását fű lomb vihar utáni kékség húrja zizeg
fenyők és nyírek ezüstös rései. Elterelés gondolja
mellébeszélés zenébe hullás kimondatlanul is
szorongás az oktalanság heveny semmije
oda behúzódok. De nem. Visszavonom bár
hagyom hogy versbe írja talán kitapogat vele
vagy égtájtalan sétáján eljut oda hol a kovakő
fölszikkrazik és kihat az egészre megvilágosul
ha csak egy pillanatra is hogy a csinálja-szenvedi
malomban hogyan hull a liszt s a gerendákon
függő denevérek fejében mi forog.

SZERŰ

Török Sándor századik születésnapjára

Ki-kirajzolódás, árnyas

Szem-íriszben?

(TÓTH ESZTER: Dobbantás)

Élet és halál egyként -szerű-e nem
tudom a választ nem tudta megértetni
velem az antropológia szép meséivel ő sem
mikor még nap mint nap összefonódtak
történeteink számai a hatvanas évek
derekától a Szalay utcai meg a Thököly úti
szerkesztőségben és úgy tűnik föl ma előtttem
különbségünk most már fix pont marad
nem változnak nézeteink de mi ez a világító
egybevágások mögött szóra bíró kérdező
erő az idő ahogy nő vagy zsugorodik vadul
a kor irgalmatlanul relativizáló tényeivel sem
halványíthatja el amit tőle kaptam mindegy is
minek nevezem aránnak-e a jó iránt az
érzékekben ő föltételezte hogy pedzem erre
játszott (varázsló) egyenesen személyemre
szabott értelemben. Szeretném itt
az alkalom tákolta térben időben
szem-írisz-rajzban megerősíteni -szerűségeink
közös számai dokumentálni hogy megvan nálam
az a valami gilikoti nem ragadt bele a béljós(nők)
sarába nem fújta szét a kozmikus ürességbe gonosz
világhuzat ellene mondom.

EGY ANTOLÓGIA- LAKÓRA

*nincs sehol sem,
az a tűzbe itatott vászon –
csak ez a másik,
ez a csupa nyál,
ez a fulladásos,
fénytelen halál*
(Nessus és Hercules, 1968)

Nagytakarítás közben puffan elém a Szép
versek '68-as kötete s ahogy a püspöklila
rácsokba tördelt fotók közt a hátoldalon
megpillantom az ismerős arcot
néma szájjal azt mondom áhá ide
bekerültem és fanyalogva pörgetem próbálom
mint érzéketlen idegen az évtizedek óta
olvasatlan lapokat hogy most milyen és
nem akarom de megérint fölhasít
behúz a résen unt mechanika lemerülök
az éppen hatvannyolc portré alfabetikus
sorrendbe vágott filmjében tallózok
hajdani portársaim szövegeiben és
az arcokhoz kattánó asszociációs
pályákon bevillanó emlékdarabkák közt
lökődöm csőrök és karmok kalitkájában
émelygés tör rám feltüremkedő történetektől
lábamnál zúg a porszívó s akkor
az ismerős arc...

meghökken megnyerő mosolyával kisebbik
fiára valló vonásaival (az éveket lazán számolva
akkoriban született s most annyi mint a képen
látható antológia-lakó) a porszívót kikapcsolom
verseimtől tovább hökkenek hogy a cenzorok
ezt ki nem köpték inkább vakon beletemették
talán csak a fotót nézték
ezt ma is írhatnám mint vagdalkozó Hercules
ezt mégsem a mitologikus analógiát ha ma
hát kicsavarnám a szétszaggatott társadalom
rongyaira varrnám digitalizált plakátjaira
vetíteném és parányít se mosolyognék
nem is tudnék csőrök karmok ketrecek...
elrántom képzeimet bekapcsolom a porszívót.

EPISZTOLA

A Sűgja Hang költőjének

Én írok. Fordítva hogyan is lehetne.
Hívlak hogy beszéljek hallgass rám jó felem.
Az embernek ha költészetregénybe tér
a tér belül amúgy is végtelennek tetsző
úttalanjain kell egy-egy fogadó ahova betér
s a te százegy szabad versből összegörgetett
gömböd pont nekem való hahó hallod-e
tudod-e milyen süketségben szenvedő
monstrum tenyérnyi szigetéről szólítalak
te akkor '87-ben és '88-ban recsegő-ropogó
ajtótlan ketrecekbe zárva erre a gátlástalan
üres nyitottságra hogyan láthattál volna
előre a jövőbe nem csak a jelen legfeljebb
a másnap préseit nézted hogy ellened nyomódva
bele ne lapítsanak émelyítő viszonylagosságba
most meg... ugyanaz másfelől. Bár ahogy
itt állsz megint mint belül álló kívülálló őrlődsz
mást mit is tehetnél belehorpadsz. Társak
szobádon túl alig. Faltól falig árad automatizált
patentja szerint. Írsz. Ellene mondasz. Még
mit tehetnél. *A költő ír s a kis halacska ikrát*
űrít kacéran ó ezek az analógiák aztán végképp
kimúltak hangzataik mint facér mókák pucér
paródiák meg sem nevettek. Hagylak már.

MIVISZI

álom vagy sem egyre megy mi viszi
mi viszi mi csivitel fülében
fülében talpában lépteiben

léptéke kezében a tér meder
az idő nyitva mint alkimista
szerszámai a gondolatai

kopácsol és belebonyolódik
azt hiszi ő viszi visszakérdez
miviszi miviszi mégis csak zúg

szárnyatlan szegetlen úgy sziszereg
kígyó is lehetne kigöngyölöm
bukdácsolsz hívatlan mit akarok

vágtatnak kétoldalt vak számsorok
végtagok ábrái megjött a tél
miviszi miviszi űz-e vagy húz

személytelen közökön harci dal
és langaléta margaréta szól
végül is még elnémíthatatlan

ÁTÍVEL

végül is még elnémíthatatlan
átível magánhangzói hátán átzökken
ártatlan atléta közben kalapot lenget és

egyetlen húrt penget de mögé még mögé
és visszafelé nézve hozzá is adódik
kicsorbulhat már-már terebélyes a táj

mindig van tanulnivaló ámulni jó
és absztrakt alapon is elidőzni
légy erős ez ma is még helykeresés

hallgass ne nyaggass vagy jó zizegj
hagyom hogy a dal falait kifesd
fakó hangzatok lágy lankáira lökj

beszéljünk áradj cserregő vadon
rejts el a képtelen homályból
hasítsd ki alkatom alkalmasint

ez itt a szószálazó elnyűvő saját kín
meg szabad is a sötétje és a fénye is
ritmusa elsodor fut akár peremekig

PONT ITT

Végül is még előáll a vers, megvan. Hajdan dadogás volt, sétalovaglás volt, nyíni tanult, tudott. Miért volna csak a múlt kétségtelen? Amíg meg nem halok, az egész egyveleg itt van velem, a jövő idő villanását lesem; tessék, éppen történik, bizonyosága vagyok. Ugye, hogy létezik, kibomlik, és vadonatúj – még nem találkoztunk sosem, te pillanat meg én, ha ugyanazon a Földgolyón is, se; hebegve-kapaszkodva most itt, pont itt.

HUZAVONA

Most itt, pont itt egy Mirónak író kéz
húzza-vonja vonalait. A víg huzavona
merő képtelenség, de képes megtapadni.
Szabad a világ idióta kanyaraitól egy
pillantással megkülönböztetni. Ni-ni,
nem is testetlen már. Naiv, aktivista
magánvalóságaimat buzgón kisimítja.
Nézd csak, éppen helyénvaló.

HAJLATÁHOZ

arcomat szorítom
nyakad hajlatához
hogy meghatározz
láthatáromon átmoss
szorítom arcodat
nyakam hajlatához
mindennapi halálon
át is meghatároz
arcon nyakon kézen
a ráncvonalak rajza
időtánc sablonjai
mind-mind kitakarva
kimondhatatlan
és félreérthetetlen
nem csillámló felület
az anyag süket kénye
lehetetlensége de
ellenére vagy vele
mindegy megtalálom
szorítom arcát
nyakam hajlatához

A FOLYTATÁS ESZMÉJE

„PARTSZEGÉLYEIN TÚL”

egy öregedő még nem öreg testben
mint márciusi szürkületben a folyó fényei
kisimul és fölragyog még átcsap
a halál partszegélyein átjátszik
a reszketés versen hatvan éven
bakancsos láb fut a dátumok között
a dolgok nem öregedő számok
vagy teljesült vak átfordulások
szomjazó vízre ír ismét a szél

MŰVÁSZON

Válasz nincs, tudom. Szerencsére...
Mereng az ember esetten és közben
érzi, féli: ez is az, és nem vigasz,
hogymégsem. A kerengésben lassan
földereng hangzatok vibráló hajlata,
szemnek való zene, szavak, művész
szövetén átvérző vonalak futása, szél
járása a jéghegyen –

CSAK FÚ A SZÉL

Az imént még esett, senki sem jár a
hegyen, nyír és fenyő közt magad vagy ott.
A zöld fennsík felett ezüstlő pára
lebeg, oldalt borzongó szél oldalalog.

Mikor ugorjon? Lesz-e jelenése?
Buzgón köszörüli torkát, körmeit.
Éjszaka rátapad az ablakrésre
és félő kutyaként füledbe vonyít.

Hallgatod, s megfeszülsz. Talán még nem az.
Elhessented, de testetlen gondolat,
vak érzés ellen mit ér hadonászni?

Mélyebbre menj, hol a póre suttogás
érthető: csak fú a szél, és semmi más.
Visznek vonalak, színek ritmikái.

TÜKRÖZŐDÉS

láttam őket tegnap a metró ablakában
tükröződtek ültek ott lökődtek

a plakátok szája ahogy süllyedtek alá
a lépcsőn
az alagút üvöltő hangzásait túlkiabálta
sulykolta

CSAK HISZED HOGY VAN TITKOD és
ISTEN AZ AGYBAN és
ÉLVEZI HA SIKÍTANAK és
BELÉDVÁGJA MÉLYEN és tovább

lenn már az almazöld vagonban
a forró szélbe fagyott panoptikumban
az egész elvontnak tetszett
képzetes valónak
tudták hogy nem az
nézték néztem őket

töprengett a tükrözőtt a nő felé dőlt
láttam ezt a mozdulatot már tőle
az üvegen is megélt
a nő meg mintha várná
így voltak ott együtt
száguldott a metró lehet hogy retro
versemben legyetek ne a vadvilágban

láttam őket tegnap a metró ablakában

HA LANDZSÁIM KVAR-TETTJE

1

Itt az új.
Halld meg és vidulj.
Csupaszfényű pötty vár,
indulj el.
Ott a táv,
akárhány karát
is, annyi,
te vidd, csak vidd most mind és
mindenképpen át.

2

Pléhből van és vérig potom
a rendszer,
hiába is gondolkodom,
semmi rejtély, minden olyan egyszerű:
csíp a bolha, rúg a tetű, táncol a bűdöske,
ez mélyszegény, az parvenü,
a líra tehetetlen,
mert telhetetlen,
lehetetlenre vágyik, eljutni a megoldásig,
vonszolódni legalább irány szerint feléje,
megy érte, keresi,
mondva csinálja –
van-e (legalább) valami abszurd realitása?

3

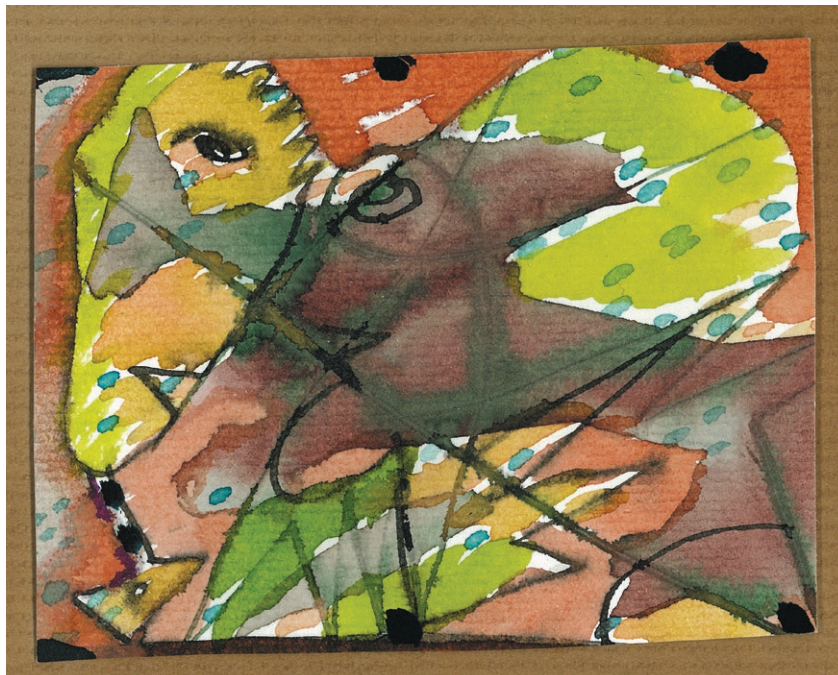
Ha landszáim hármasa
hökkenve fölhasad,
játékos lándzsái közt is kitetszik talán:
a beszéd.
Minden kor merő por,
koromból van,
az enyém is: mézes-mázas punglijában
tántorog és befejezhetetlen
a mekegése.
Sok szőrmenti jut egy-egy kevésre,
zivatar van, hangszerelve
dobra
(és semmittevésre).
Blőd a keret, bőg szakadatlan a változások kitátott torka.
Akarod, nem akarod, bele vagy dobva.

4

Meglett
koromban végre
kvar-tettet komponálok,
már meg is tettem;
ne hidd, hogy meszet ettem
vagy ritmusra vágytam csupán
a társadalmi romok hepe-hupáin,
mert megelégeltem a jeges horpadásokat,
hol nem lelvén utat,
vonaglik tömegesen a hamis tudat,
hentereg.
Vagy mégis ezért? Lehet.
Remélem a hangot
és a helyet.

(RÁADÁS)

Ha landszáim
lándzsáit
tavasszal elvetem
(ne vess ki,
de meg ne vess érte),
hinni kell,
nyárra majd kikel
(netán őszre, télre),
s ha soha,
akkor is megérte.

INTIM PÁRBESZÉD

Lefekvés után,
elalvás előtt kérdezted,
hogy akkor most már,
mert ennyi esztendő
(ötven) elteltével
rápillantva az
egészre,
jól
lát-
ha-
tó:
mondjam meg,
megbántam-e?
Meghökkenem,
de magamban menten elismertem,
hogy csakugyan
lát-
ha-
tó,
s nem térhetek ki
semmi módon a válasz elől,
meg kell tennem,
és belvilágomat
akkor
talptól tetőig kinyitva
(szintén félszázada gyakorolt
költői sűrítő készségemet
szabadon engedve) kimondtam:
nem.

ÖTMILIS ELBESZÉLÉS

Kedden
délelőtt a Retek utcai fodrászatban
levágattam a hajam;
ötmilliméteresre kértem,
de nem bánom, tettem hozzá, ha félcentis lesz,
és a nő azt felelte: „az ugyanaz”.
Ennek szinte megörültem,
ha nem is olyan fokon,
mint Buffon,
az olasz kapus,
mikor vasárnap este kivédte az angolok 11-esét,
aztán
kétnevű frizurámat átvittem a Fény utcai piacra,
a második szintre,
hol
udvarlás céljából
öt szál Van Gogh-féle napraforgót
vásároltam a kisebbik fajtából,
mert azok tetszettek a szobánkba illőnek
meg nem is volt nálam elég pénz.
Az árus
rám szólt, ne válogassak;
igaz, nem tudhatta,
kinek viszem, és mit forgatok
magamban, pedig semmit,
hogy nem mondok majd semmit,
ha jön J.
szatyrokkal megrakottan,
a parkolóban álló kocsiban úgy várom
ma is,

mint harminc éve a Déli vasútnál,
s mikor megkérdezi a napraforgót,
talán a fodrász szavaival válaszolom,
az ugyanaz,
és arcvonásait kémelve közérzetem
ekkor már közeledik
Buffonéhoz.
Este aztán,
a Van Gogh-féléket mustrálgatva
jutott eszembe, lehetséges, hogy a fodrász is éppen elbeszél valakinek:
„Képzeld, délelőtt azt kérte egy pasi, vágjam ötmilisre a haját,
de félcentis is lehet.
Először csak bámultam bénán,
aztán helyre tettem.”
Hajat vágatni eztán mindig hozzá megyek.

TANGÓ

A versírásban,
mióta belebotlottam-sodródtam,
ugyanaz a szellem
bújócskázik velem-bennem (azt hiszem),
szolgál engem és uralkodik rajtam;
birkózom és tangózom vele,
le-letaglóz,
kényszerít, hogy kukába dobjam egyik-másik testesültjét,
(ezt a piszkos munkát mindig nekem kell elvégezni),
de elég már ebből;
miből?
és ne mondd, hogy elég, mert a vers nem ég el,
és ne tegeződj magaddal,
énjeid között ne pörögj föl,
azt sem tudod, hányan vagytok,
eltévedsz;
(ó, tangóra hajló, kanyargó jelentés-árnyalatok, segítsetek!),
ha nincs rendszere, megeshet akármi;
pontosvesszőkre várni,
előtolongó hangzatokra,
tudom, mennyire hasztalan; az-e?
Most már rálátok?
Ha nem akarok is, rá,
de akarok,
s ha belegondolok,
állványzatokat barkácsolhatok a versírás és a vers,
a születés és a született köré;
és akkor a fogantatás rejtélyeiről még nem is beszéltem;

akárki-mi lehet verskezdet,
de csak visszafelé állítható róla,
mikor már múlt lett és folytatása van,
hogyan volt, ott és akkor,
hogyan volt egyáltalán,
létezett
egy pont,
nemcsak a képzelet
kreálta, dobta föl,
az emlékezet-gépezet fölhevült társa,
s ha az, ha úgy, hát annál inkább;
ráadásul itt
a mutatvány zenéje is látható,
tagló tehát nem kell.

AZ ADRIA HÁTVONALA

Idillpillanatom
dallamát
az Adria hátvonala magához idomítja ma
ámít megint a határtalan nyitja
mintha volna.
'67 nyarán harmincévesen érintett először
s valami hálafele ringat most ahogy bűvösen előtör.
Próbálok
nemtörődöm-hangzatokkal rájátszani
mennyire értem szavait
van nyelv közöttünk és szóba áll velem
visszhangzik az ismétlésben az aktuális végtelen
megkapaszkodom
azokon
a régi jó vagy milyen
Csontváry-féle kettészelt lovakon
ni csak hogy megnőtt a tér.
Megöregedtem.
Egyensúlyozok riadtan.
Ezt éppen így ezt sehogy sem akartam
ez rám szakadt és elsodort ez szétszakadt és elrongyolódott
ez meg alásüllyedt.
Mi mit csinált még nélkülem is velem
melyik milyen világ
elszámolhatatlan.
Húzkodom meztelen talpamat a kéjes homokban.

RIADALOM-DAL

Nem finomul a világidő-húrja-nóta,
mióta nem, pengeti csak ujjam, eszem.

Egy tompakék, dalszerűt szeretnék
lomblegelőkkal, zsiráfok futását látni;

hitessék el velem, ha úgy érzem,
mikor átslattyogok a Moszkva téren

és le a föld alá, be a többi dermedt arc
közé, hogy akármi megtörténhet itt,

tanúsítsák: ez a múlt műve, rájátszás
szülte riadalom-dal, túlfeszített szál

vagy akármi más, de nem realitás,
betűről betűre jövő, bekövetkező.

A HAJNALI LÁTOGATÓ

szeptember 11-én jött, hajnali fél 4-kor, az erkély
felől, feltehetőleg valami kampós-tapadós technikai
szerezvénnel tornázta föl magát az első emeletre,
alattunk a magASFöldszinti, légkondicionált lakás vastag
üvegei zárva, a miénk nyitva, tikkasztó ősz van;
a társa lenről segíthette, nem tudom, hogyan, nem ez
az egyetlen, amit nem tudok;

szeretnék tőle szabadulni,
magamba vájni, meg se várni, hogy témává hűljön,
belemászni valami kampós-tapadóssal a potom jelenetbe,
kifordítani mivé, hogy két, éjszakai vadászatra szakosodott
besurranó-betörő, hajnali alvók szobáiban fosztogató két
nyomorult ide vetődött, vagy terepszemle után célratörően
ide nyomult,

már múlt nyáron is ők jártak itt talán, a ház másik
oldalán meg a szomszéd épületben, a sikerélmény hozta vissza
őket, mindegy, mert nem is az ő akciójuk bujtogat belegondolásra,
a saját gondolám ez a kaland, hogy mire jó, ha megírom, s ha nem,
ez a háló rám gubancolódott már hányszor, újabban unos-untalan;
vénülésem műve netán, metámra kent máz, póz, kapaszkodás,
nyúzzam és toldozzam-foldozzam tovább, mi megesett velem,
az értelemképzés hiú árnyát üldözzem, reflektáljak örökösen,
dokumentáljam, hogy miképpen dokumentálom?

foglalkozási ártalom, hogy nyomogatom az ölemben tartott
laptop billentyűit, vagy ez a mai nekirugaszkodás ugyanaz, mint
a hajdani, a szürke táskás Optima írógép előtt ülőé, nekilendülőé?
akkor sem voltam okosabb, erősebb, ha mégis, hát merő seb, ahogy
kell, irodalmiasan el-elkódorogtam, az éppen megnyíló, mohó
feltételezésekbe esve botologtam, hogy mi mit jelent és micsoda
valóban, ami megtörténik velem, a tárgyyszerű tény és a felhős érzet,
hogy a beleképzelte is valóság, tudtam és tudom, de kettőse áthat,
hiába védekezem a szorongó öndramatizálás ellen;

már az is, hogy
mielőtt szövegem szövésébe kezdtem, beindítva ezt a szó-
folyományt vagy utat nyitva neki, a hajnali látogató kifejezés mint
irányt jelző mutatóújj, mondhatom-e, hogy ex nihilo jelent meg?
mondhatom, s hogy mutatványossága csupasszá absztrahálva hat,
a hangzatok tükrös trükkjeivel együtt lett, csinált (bennszülött),
de a betörőktől nem független való, a város és a társadalom
szörtyögő óriásteste ott fekszik a vers-bejárat előtt keresztben,
az éjszakai vadászat mint csúfondáros analógia pottyán a
porondra,
a költő vadászatra indul, s a csendben a gömbölyű hold
úgy harsan fel az ágak hegyén, akár egy lágy fémből formált
vadászkürt;

na de ott, akkor az a hol ájult-mélyen alvó, hol fel-felriadó,
álmai és képzetei egymásba vágódó kollázsaival sodródó
fülében a zizegés függönye mögött a szokott, külső zajok,
mentőszirénák, repülőzümögések, falban lakó csókrákogások,
a hegyoldal hörgő légvételei között idegen-értelmetlen súrlódás-
nyikorgás foltját észleli, félálma homályló hárttyáján a fura nesz
áttetszik, nem tetszik neki; mi az? hirtelen felül és a papírokkal
tömött szekrény alsó polcára szerelt negyvenwattos lámpa
fényében látja, hogy a nyitott erkélyajtó keretében fekete
vadászalak hajol előre ocsmány-óvatosan, préda iránt,
az alvók ágyába bámul drasztikusan és fölméri, merre van
szabad út fölragadni bármi-nemű-némű javakat;

s akkor a felriadt, még zsibbadó testet rémület és düh
löki előre, rántja talpra, s takaróját idétlenül maga elé tartva,
úgy harsan fel emberinek semmiképpen sem mondható hangja,
üvöltése úgy vágódik torkából a feketére, a kurrva-életbe,
mintha eltaszítaná, de csak áll ijedten-mereven (szerencséjére),
a másik meg visszaretten, hőköl hátra testiesen is, és el, le, el –

az erkélyre lépve láttam aztán, sántítva-futva menekülnek ketten
az Álom utca felé; még ez is, mintha paródia volna, odatolva,
vagy kínlódva csak én erőltetem; jó, tetem nem lett a tettből,
örülhetek, de borzongató azóta újra meg újra néznem, a kép
már belém égett, ahogy a hajnali látogató előrehajol, közönséges
realitás ez, értem, nincs kétség, nincs árnyalat, semmi artisztikum
az akut áradatban, gömbölyű hold az ágak hegyén; lökődik
minden, kattogva megtörténik; mire jó, ha megvan rá a szó,
mit ér a régi tingli-tangli, csak hangot akartam adni.

HÚLT HELY

Ez itt egy vers helye.
Nem is hűlt, még meleg.
Hét napig írtam, agyongyötörtem,
túldramatizáltam
fájdalmas témám,
hogy hetilapos reklámarc
lett hajdani társam,
a Grünewald csellózó angyalait
értő festő;
szavai
abszurdnak vélve is csak
uszítanak,
nem hallja?
az önfelfúvódás véraláfutásai,
nyögtem, és holtat szültem –
tegnap este aztán
egy gombnyomással kitöröltem
a gépből.
Magamból nem.
Azóta virrasztok felette.
Érzem, egyre hűl
helye,
s maholnap megsemmisül,
ha hagyom;
ezt sem akarom –
éljen akkor így legalább,
dokumentálja:
sötét képtelenség, hogy megesett.
Csellózók, kérlek, ti segítsetek.

FÖLDHÖZRAGADT ELBESZÉLÉS: SZILVÁVAL

Filozófusok

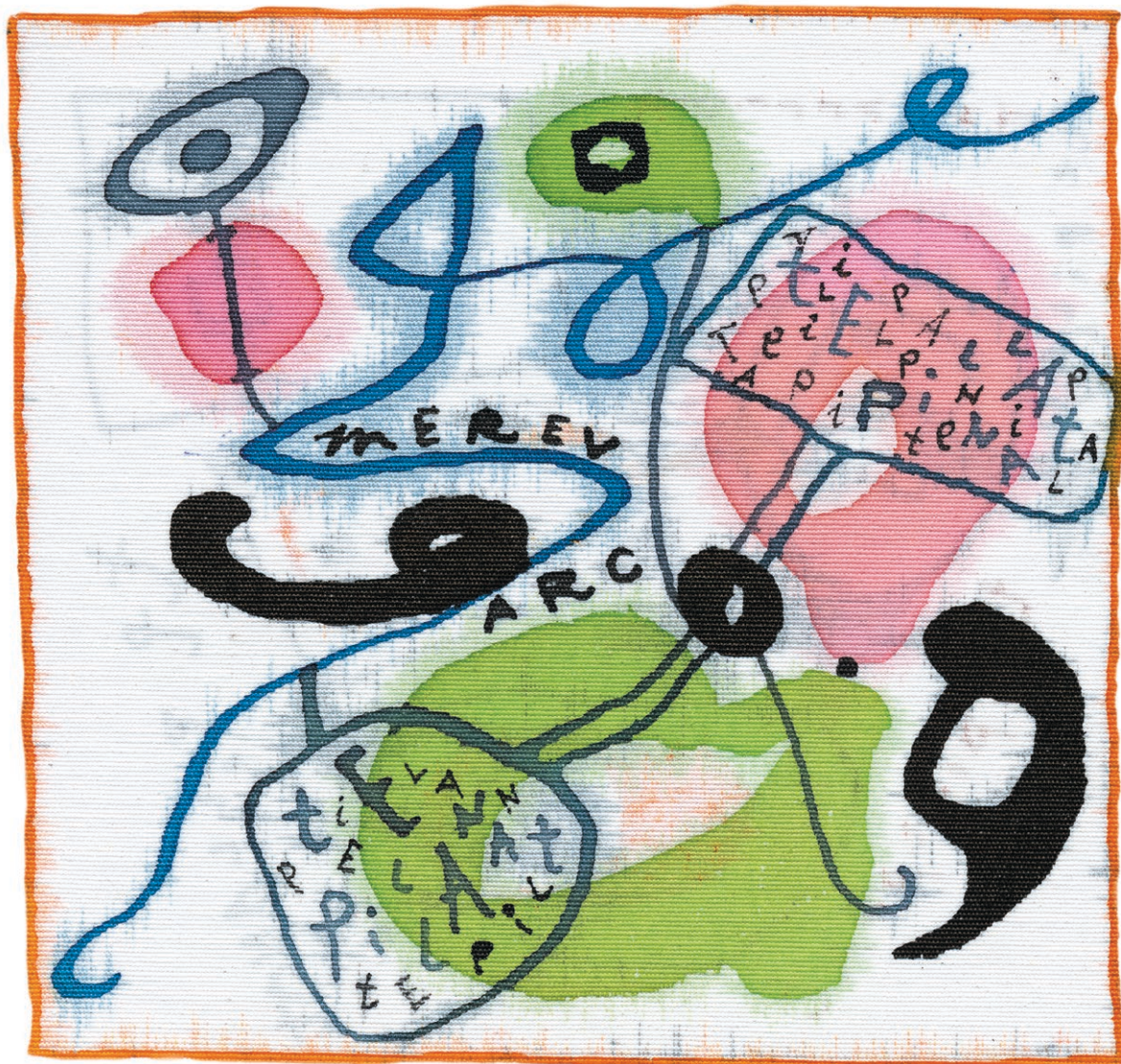
okos szavai zsiszegtek a globális kapitalizmusról
fejemben, s jólesően bólogattam is nekik,
ahogy a Retek utcán várakoztam lehúzott ablakú
kocsival a késő őszi napsütésben;
ide-oda csapongtam gondolatban,
az új baloldal és új jobboldal elméletein tűnődtem,
hogy a bipoláris ellentétek szervező rendszerében
a jó és rossz jelentésének értelmezése,
majd tárgyasulása miként is alakulhat,
és eszembe jutott
egy mára közhellyé kopott,
de földhözragadt tudatomban rögzült mozzanat,
hogy a politikai szférában
az irány mennyire másodlagos –
csak a hatalom számít,
a bal jobbra is fordul akár, ha ott van éppen üres hely
frontot nyitni.
Láttam kezdetét, s most már azt is, hogyan megy végbe,
mi lett belőle,
milyen az ún. szélsősége,
lám,
a '94-ben még provokatívnak tetsző vita-kérdés:
„Jobboldal, hol vagy?” és
az akkor ironikusnak szánt válasz:
„Mindenütt, ameddig a szem ellát”,
anekdotikus elemek ma már,
idézeteim a régi szerzők személyes története nélkül
ugyan mit mondanak?
Ekkor bukkant föl a járdán a sárga pulóveres,
ötven körüli nő, és a fejemben társalgókkal nem törődve szólt,
tudok-e adni pár forintot.

Az ismerős fordulattól undokul igazat válaszoltam,
egyetlen vas sincs nálam,
„s valami ennivaló?, nagyon éhes vagyok.”
Telibe talált. A hang. Ahogy nézett.
Elhittem neki.
Mentegetőztem, hogy nincs semmi nálam.
A nő továbbállt, nekem meg eszembe jutott a szilva; előkapartam.
A sárga pulóveres
a péküzlet bejáratánál kéregetett.
Menjek hozzá egy marék szilvával?
De jött már visszafelé, valamit nyögtem,
ne haragudjon, s nyújtottam.
Hálás dadogása.
Mohó arca.
Ültem ott a napsütésben, magamban.

EGY KÖZÜLÜK

A MEREV ARC

Másokon se jó látnom,
egyetlen pillantással felismerem:
ez nem önfegyelem,
ezek a vonások a megszáradt festék
véglegesei. Törekednünk kell, hogy
mégse, ha csakugyan. Szemfényköszö-
rüléssel, golyómeresztéssel lehetséges
talán; humor-csöppeket bele, mű-
könnyeket, mondvacsináltakat,
holott... hagyom. Vagyok,
ahogy vagyok. Látom, ha borotválom
a pofa képét, elvékonyult nyakát,
nahát, ijedten érzem, tartóztatnom
kell mindenáron magam, szabadjára
nem engedni, mint itt is éppen, hogy
testiségeket latolgassak, versbe ki-be-
rántsak; forgatókönyveket a jövő
jövőről, az évről vagy a hétről;
ellene megyek, mentem eddig, de kény-
szerből ezt sem akarom tovább,
már formáktól szabadon is se;
dünnyögős lírává nem domesztikálom;
hangzatok nyaktörése is mire visz.
A pontosvesszők aztán mi helyett.

KIFESZÍTETT SZÁLON

Ami volt egyszer, ami megesett velem, meg-
megritkul, eltűnik egy-egy kockája. Visszatér
aztán; megint kihull; ki tudja, hova szabadul.
Hűtlen történet, rád már nem számíthatok?
Minden előzetes hír a lebomlásról – igaz?
Nincs kivétel, a felejtés nem kitalált kitétel;
a zsonglőrködés szavak porondján nem vigasz.
Így működik működöm is, érzem, himbálózna
hallomásaimban a fogalmak, dolgok, adatok,
törmelékes körülmények, megannyi föltételezés,
ha nem akarom is – de elég az elnevezések
rakosgatásából, játszhatnám estelig. Figyeljem
most már, mi a saját elem az alpári trükkben,
egyetlen változat a reménytelen kárhozat ellen;
valahogy mégis kiszínezzem, beolvasszam.
Alpári, ez ragadós szó; altáji korgás, fájás, félés,
kitépett bélés: buzgón rátapadnak; felsorolások.
Rögtönzések megrögzöttek. Eszmei hadonászás:
szembe csak, legalább értsem, mire jó. De nem az.
Ha fénykuporgató az ember és szavakon vadászó,
mindent ritmusra csináló, mit tegyen – a kifeszített
szálon lengő?

A VÉLETLEN KEDVEZMÉNYEZETTJE

Pofára
eséseim és csalódásaim
között
az ilyen-olyan belebukásokkal együtt
vagy mellett és ellenére akár,
a sors, netán
a
véletlen
kedvezményezettje
vagyok
öregen is,
ezt éreztem és
gondoltam a minap, ahogyan
slattyogtam, szinte gyalogoltam,
mintha valahová,
holott valójában azért, hogy
a szeptemberben már érő, utcára hulló
diókat, egy szemet legalább naponta
J.
tenyerére
helyez
hessek.
Van tét tehát,
s nem akármilyen nyilvánvaló,
de lesz-e elég talált
dió?

Tudtam, ki nem számítható előre –
s íme már napok óta,
újra meg újra:
van;
létezik.
Ma is, a betonjárda szélére odakészítve
várt
az áttetsző napsütésben –
na, ugye!
villantam föl és mohón lehajoltam
érte;
kutyáját sétáltató korombéli úr
pillantása érte
mutatványomat, feddően-e, mindegy,
a kedvezményt már bizonyítottanak
tekinthettem;
öröm feszít most, és szorongás;
meddig tart ki a dió.
Már november
van.

EGY PIACI PADON

A Fény utcai piacon ma délelőtt,
úgy tizenegy körül,
a hentesbolt melletti fehér padok egyikén megül.
Fehér rövidnadrágos,
trikós, szandálos, majdnem kopasz,
persze, hogy én vagyok az,
voltam ott az embersűrűs terepen,
s ahogy bámultam a nyüzsgő jövőst-menést
és verset képzelegtem,
átlebbent rajtam (alig),
amit megnevezni, tudtam, nem tudok,
körülírni vagy közelébe férközni sem,
de tapasztalataimból biztosan adódik:
mennyire reménytelen
kétezertizenhárom nyarán;
ha neki is vágok, lám, csak kerülgetem,
és ahogy haladok előre vagy merre,
egyre nehezebbnek mutatkozik.
Nem semmi meséim
záró darabja ez a zsiszegő „ZS” nyakába
akasztott szöveg így hogyan is lehetne?!
Dühöt érzek erre és dacot,
ahogy a Fény utcai piacot
nézem a fehér paddal, magammal,
aztán csak leírom ide:
jó volt nekem ott ülni
és
érezni, hogy helyemen vagyok a többi
kezes-lábas, levegőt ki-be járató jöttment között,
egy voltam, vagyok közülük.

PEDZEM

Itt
az új
a legújabb új
a most villantó pillanat.
Még pilla csak pusztá pillogás
fényre vagy mire rebbenés
jövés-menés közti rés.
Eddig nem volt még most meg már
nincs.
Újra próbálom megérinteni
szeretném csapdába ejteni
akár
itt most így
most úgy
netán
körül.
Ez már egy másik melyik
hi-
á-
ba
ni hogy átlibbent eltűnt kisiklott lehullt megint
a múltba.
Tudtam hogy így van ez lesz és mégis nekivágtam.
Rámeredtem tapintottam hallgatóztam szimatoltam
tartott a tam-tam érzékeimben
megtörténik a hihetetlen
hittem
addig nyújtom versem sorait míg elér oda és elkapja
tetten éri ott.
Dehogyan éri dehogynem
éri.

De
mi ez az illanó porszem-suhanás
dekoráción túltengő rikoltozás
ha
önmagába visszacsavarodva némán szorítja tenyerébe és
körmével is
megragadja
ha
máris
hangol vadul a banda.
Húzza hozza viszi hajtja túlozza.
Iromba térbe omlik vagy felszökik és elvágtat vele
bőréből kibújik a pillanat heve pőrén előlről kezdi.
Éppen erre gurul és
már pedzem is
hogyan hol a
nyitja.
Itt.

HOVATOVÁBB

Valami ősemberig nyújtózó visszahatást lát
kőfestési kedvtöltéseimben
a földgolyó túlsó felén élő
költő-barát,
Handi Péter,
és ez az emailnyi észrevétel,
tartózkodó feltételezés
meghat,
válaszfélére bátorít.
Ahogy belegondolok, már érzem is,
kikerekedik
talán
egy episztolán túli vagy inneni,
de mindenképpen vidám versezet,
bujkáló hangzatok és
derűs szövegkép
tölcsére –
Nem nagy ügy, de örömgű,
s ez eleve becse.
Lehet cifra a kő, de csecse
nem, mert verseimnek társa,
háttérképző vagy ellenpont,
s hogy nekem való pont,
mostanság különösen érzem,
amikor antropomorf rajzolatú,
holdvilágmosolyú
kavicsok helyett
esetlen köveket választok képhordozónak,
rűcskös felszínű, torz formákat,
mintha a társadalom jellegzetes darabjait látnám,
és tapasztalom,

vonzóra mázolni lehetetlen,
nem is volna helyes,
de akkor a műveletben mi a jó?
Tudom, röhejes
lehet ez a módí,
ahogy episztolámat publicisztikává
hagyom hangolódni
(próbálom pingálni),
a remélt vidámság is legfeljebb-alább
szójátékokba bú,
a honi helyzet hovatovább minden témát felülír,
episztolámat is abbahagyatja;
mit tegyek?
Küldök, Péter, egy kimázolt követ.

PARKIZOM

Valami
park-félébe keveredtem,
ösvényei összevissza vittek, míg föl nem
ébredtem-riadtam.
Éjszaka volt, három óra.
Ágyamban parkoltam.
Homályosan világított a lámpa.
A szám kiszáradt,
izzadt a nyakam, bokám fázott.
Kibotorkáltam a konyhába.
Az ásványvizet üvegből ittam,
kettőt-hármat lihegtem, egyet fuldokoltam
hozzá rutinosan,
s csak aztán merült föl bennem,
hogyan hol is jártam délután:
orvosnál.
És mit is mondott, mim van nekem?
Mi az a szó?
Egy név.
Kínvigyorban tört rám
a fürdőszoba homályos tükrébe pillantva
az ötlet,
hogyan ez is egy tünet,
és örülhetek, ha rálátok magamra.
„P”-vel kezdődik a „kór” neve,
fölfedezőjéről kapta, három szótag,
sehol nem találom –

káromkodom,
dühöngve visszafekszem, s párnámra
dőlve próbálok gondolni másra,
akár a parki császkálásra,
és hagyom, hogy vigyen az ösvény,
a hangzás gyalogosan,
érezzem a vádlimon,
működik még mint parkon átvivő izom,
parkizom talán.

SEMMISÉG

Ma éjszaka, ahogy kikászálódtam az ágyból
s a könyvespolcra tett karórámra pillantottam,
nem tudtam leolvasni, hány óra van.
Az éjszakai lámpához léptem,
és néztem, csak néztem:
az órán se szám, se mutató, semmi.
Hol vagyok s mikor?
Órák fém-hátlapja némán dermedt rám
vissza. Egy semmiség volt tehát az ok,
vagy mégsem. Egész nap bennem zizegett.

TÚRABOT

Van két lábam, van két botom,
összehozni botor fokon,
nem hiába próbálkozom,
azt hiszem (vagy csak remélem),
és maholnap, ha megértem
(nem azért ám, mert nem érdem,
csupán pikkpakk következmény),
hiú cirkusznak nem mondom,
annál a legkisebb gondom
is nagyobb, mert ez a túrabot
nem olyan, mintha állapot-
jelző volna már magában;
ráfogni átabotában
persze lehetne ma bármit,
ha van hozzá elég mersze
úgy járni szavakon bottal,
mindezt célszerűnek látva,
s nem azért vinné okkal vagy
oktalanul elhítetve:
rátalálhat az egyetlen
nem létező megoldásra.

PONYVAREGÉNYEM MARGÓJÁRA

Nagy ponyvaregényolvasó voltam gyerekkoromban,
ábrándozó és csináló egyszerre, részt kérő, kapó, találó,
mindig dramatizáló, képzelődő, félő, és most, ahogy
kezdeteimet időlétrám mai fokáról megint szemügyre
veszem, el-eltűnődöm saját ponyvaregényemen,
miből mi lett, és hogyan ment végbe –
aztán csak ámulok, hogy ugyanaz a csupasz konkrét
mennyire mást jelent, akkor is, ha változatlanul
tetszik, mintha időtlen volna, és hát igaz, hogy
amit tudok, nem vigasz, kimondva is csak hangzat,
kapaszkodó legfeljebb-alább

ha egyáltalán; mihez.

Tízéves koromban egy somogyi nagyközségbe költöztünk, és
beléptem az úttörőszervezet Rákóczi-ról elnevezett csapatába,
beléptem a repülőgép-modellező, a színjátszó szakkörbe,
beléptem, magamra vettem, részt vettem, az iskolai
selyemhernyó-tenyésztés vezetője, a faliújság szerkesztője, rajzolója
voltam, rajtanács, majd csapattanács elnök lettem, s közben buzgón
ministráltam vasárnaponként, jótanulási érdemrendet kaptam,
Csillebércen nyaraltam, ősszel eljátszottam A tüsszentő király
címszerepét, és még, és még, és főleg,

mindezek közben szinte állandóan olvastam, faltam
az elém kerülő könyveket, benne voltam tetőtől talpig a történetekben,
a ponyvaregényekében különösen, és volt választékom; az apámat hetente egy-egy napon
helyettesítő vasúti munkás, Kovács Sándor
(a „Kútájó” Kovács Sándor) hordta magával, házhoz hozta nekem fatáskájában tucatjával a tarka
füzeteket, puha táblás, zsebre vágható,
sárgás-salátás papírra nyomtatott, lélegzetet elállító kalandokat mesélő, csodálatos regényeket:
dörögtek a csípőből előugró coltok, vágattak
a cowboyok a prérin; ott olvasta előttem Kútájó sebesen, félhangosan, suttogósan (így is beszélt,
az sz-k és z-k helyett zsizsegett); hallgattam, s néztem, ahogy az ócska lapok fölé hajolt, rám-
rám pillantott biztatóan,

KÉRELEM: SZAVAIMHOZ

Hogy is van hát valóban:
annyira szeretném tudni,
kimondani, és adni tovább.
Nem varázslat: a legújabban
talált barna, kavics-sima
kövemen látom kézmozgásom
vonalait, betűimet:
rögzítve végre így, amit eddig
hiába próbáltam:
„az a legjobb jó nekem,
hogy szerethetem őt”
(ugye, tudjátok, róla beszélek, akit
együtt mióta imádunk, némelykor
a mondhatatlant is próbáltuk az
én mohó vágyamnak engedve:
újra meg újra másként, ugyanazt),
nem reménytelen hát, ha a tenyérbe
fogható barna kő szépségébe
belelátva, segítségetekkel hangoztatom:
bármelyik égtájról nézem a képet;
ez közelebb visz hozzá, létem
értelméhez hozzáadódik, nem
puszta kifejezés, abszurd ötlet
– kérelem.